

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

MESTSKÁ ČASŤ BRATISLAVA- PETRŽALKA

2025 2030

Návrh

OBSTARÁVATEĽ

Mestská časť Bratislava-Petržalka

04/2025

OBSTARÁVATEĽ

Názov Mestská časť Bratislava-Petržalka
Sídlo Kutlíkova 17,
851 02 Bratislava
IČO 00603201

Starosta mestskej časti Ing. Ján Hrčka

Kontaktná osoba Mgr. Marcela Zacharová, M.Ed., zástupkyňa prednostu miestneho úradu

RIEŠITEĽSKÝ KOLEKTÍV

MČ Bratislava-Petržalka: Mgr. Marcela Zacharová, M.Ed. (zástupkyňa prednostu miestneho úradu) PhDr. Soňa Holíková (vedúca sociálneho oddelenia), Mgr. Katarína Cigániková (koordinátor projektov miestneho úradu),

ČLENOVIA PRACOVNÝCH SKUPÍN

MČ Bratislava-Petržalka: Mgr. Ján Korec (OSV), Mgr. Mária Sláviková (OSV), Mgr. Klaudia Kočanová (OSV),

Mgr. Iveta Jančoková (1. zástupkyňa starostu),

Mgr. Miriam Kanioková vedúca pracovnej skupiny Miestna samospráva v rámci komunitného plánovania sociálnych služieb, Magistrát Hlavného mesta SR Bratislavy

Ing. Ľubomír Macák (spolupráca pri tvorbe strategického dokumentu, externý spolupracovník),

Stredisko sociálnych služieb Petržalka: Mgr. Alena Kočnerová (riaditeľka Strediska sociálnych služieb Petržalka),

ÚVODNÝ PRÍHOVOR

Mestská časť Bratislava-Petržalka predkladá Komunitný plán sociálnych služieb mestskej časti Bratislava-Petržalka na roky 2025 – 2030 – strategický dokument, ktorý je kľúčovým nástrojom pre rozvoj sociálneho systému našej mestskej časti.

Petržalka, ako najväčšia mestská časť Bratislavy, čelí mnohým výzvam a súčasne vytvára veľký priestor pre inšpiratívne príklady dobre fungujúcej spolupráce rôznych subjektov zabezpečujúcich realizáciu sociálnej politiky, ktorá je orientovaná na ľudí. Tento plán vznikol za spolupráce odborníkov, poskytovateľov služieb, obyvateľov a ďalších zainteresovaných strán. Je výsledkom tímového úsilia, analýz reálnych potrieb a vízie Petržalky, ktorá by mala byť miestom, kde sa obyvatelia cítia rešpektovaní a začlenení do komunity.

Komunitný plán sociálnych služieb prináša riešenia, ako napríklad zvýšenie dostupnosti komunitných služieb, aktívnu podporu seniorov a rodín či pomoc ľuďom bez domova. Naším cieľom je, aby sociálne služby na území Petržalky boli dostupnejšie, adresnejšie a aby zmysluplne reagovali na reálne potreby obyvateľov.

Veríme, že tento Komunitný plán sociálnych služieb nie je len o povinnostiach, či číslach. Je o reálnych možnostiach a pláne, ktorým chceme prispieť k podpore obyvateľov našej mestskej časti.

Spoločne môžeme urobiť z Petržalky miesto, kde sociálne služby nie sú len slovom, ale skutočným prejavom záujmu o človeka.

POUŽÍVANÉ SKRATKY

BSK – Bratislavský samosprávny kraj
CPP BA V - Centrum poradenstva a prevencie Bratislava V.
DC – denné centrum
DS – denný stacionár
DOS – domáca opatrovateľská služba
EÚ – Európska únia
FO – fyzická osoba
HMBA – Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava
KPSS – Komunitný plán sociálnych služieb
ĽBD - ľudia bez domova
MČ – mestská časť
MPSVR SR – Ministerstvo práce sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky
MV SR – Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky
MVO – mimovládne organizácie
MZ SR – Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky
MŠ – materská škola
n. o. – nezisková organizácia
NCZI – Národné centrum zdravotníckych informácií
NePoSS – neverejní poskytovatelia sociálnych služieb
OS – opatrovateľská služba
OSV – oddelenie/odbor sociálnych vecí
OZ – občianske združenie
OZZ – osoby so zdravotným znevýhodnením
PHRSR – Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja
POO – Plán obnovy a odolnosti
PoSS – poskytovatelia sociálnych služieb
SODB – sčítanie obyvateľov, domov a bytov
SPODaSK – Sociálnoprávna ochrana detí a sociálna kuratela
SR – Slovenská republika
SSKI – sociálne služby krízovej intervencie
ŠÚ SR – Štatistický úrad Slovenskej republiky
TSSKI – terénna sociálna služba krízovej intervencie
ÚPSVaR – Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny
ZOS – zariadenie opatrovateľskej služby
ZPS – zariadenie pre seniorov
ZŠ – základná škola

Obsah

A. ZÁKLADNÉ ÚDAJE	- 8 -
A.1 Úvod	- 8 -
A.2 HLAVNÉ CIELE RIEŠENIA A PROBLÉMY, KTORÉ KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB RIEŠI	- 11 -
A.2.1 Dôvody pre obstaranie komunitného plánu sociálnych služieb	- 11 -
A.2.2 Hlavné ciele riešenia.....	- 11 -
A.2.3 Hlavné problémy, ktoré komunitný plán sociálnych služieb rieši	- 11 -
A.3 VÝCHODISKÁ RIEŠENIA	- 12 -
A.4 METODIKA PRÁCE A PROCES PARTICIPÁCIE	- 13 -
B. ANALÝZA DEMOGRAFICKÝCH ÚDAJOV A SOCIÁLNEJ SITUÁCIE	- 15 -
B.1 ANALÝZA ĽUDSKÝCH ZDROJOV A DEMOGRAFICKÁ ANALÝZA	- 15 -
B.1.1 Vývoj počtu obyvateľov	- 15 -
B.1.2 Bilancia pohybu obyvateľstva	- 16 -
B.1.3 Veková štruktúra obyvateľstva	- 17 -
B.1.4 Index starnutia	- 19 -
B.1.5 Priemerný vek.....	- 20 -
B.1.6 Demografická prognóza do roku 2030.....	- 21 -
B.1.7 Nezamestnanosť	- 22 -
B.1.8 Ľudia bez domova	- 22 -
B.1.9 Hlavné zistenia kapitoly	- 22 -
B.2 ANALÝZA VYDANÝCH POSUDKOV NA ZABEZPEČENIE SOCIÁLNEJ SLUŽBY PRE SENIORKY A SENIOROV.....	- 23 -
B.3 ODHAD VÝVOJA POTRIEB V SOCIÁLNEJ OBLASTI	- 23 -
C. ANALÝZA POSKYTOVANÝCH SOCIÁLNYCH SLUŽIEB A ĎALŠÍCH AKTIVÍT V SOCIÁLNEJ OBLASTI	- 25 -
C.1 ANALÝZA POSKYTOVANÝCH SOCIÁLNYCH SLUŽIEB PODĽA CIEĽOVÝCH SKUPÍN	- 25 -
C.1.1 Seniori a osoby so zdravotným znevýhodnením.....	- 25 -
C.1.2 Deti, mladí a rodiny v ohrození.....	- 30 -
C.1.3 Ľudia bez domova a služby krízovej intervencie	- 31 -
C.1.4 Obyvatelia ohrození chudobou a sociálnym vylúčením.....	- 32 -
C.2 ANALÝZA ĎALŠÍCH AKTIVÍT MESTSKEJ ČASŤI V OBLASTI SOCIÁLNEJ STAROSTLIVOSTI	- 33 -
C.2.1 Seniori a osoby so zdravotným znevýhodnením.....	- 33 -
C.2.2 Deti, mladí ľudia a rodiny v ohrození.....	- 33 -
C.3 PREHĽAD ĎALŠÍCH POSKYTOVATEĽOV SLUŽIEB V OBLASTI SOCIÁLNEJ STAROSTLIVOSTI NA ÚZEMÍ PETRŽALKY	- 36 -
D. ANALÝZA POŽIADAVIEK PRIJÍMATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB A ĎALŠÍCH OBYVATEĽOV	- 37 -
D.1 ANALÝZA POŽIADAVIEK PODĽA JEDNOTLIVÝCH DRUHOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB	- 38 -
D.1.1 Sociálne služby krízovej intervencie.....	- 38 -
D.1.2 Sociálne služby na podporu rodiny s deťmi	- 39 -
D.1.3 Sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku	- 39 -
D.1.4 Podporné služby	- 42 -
D.2 ANALÝZA POŽIADAVIEK PODĽA JEDNOTLIVÝCH FORIEM SOCIÁLNYCH SLUŽIEB	- 43 -
D.2.1 Sociálne služby poskytované ambulantnou formou.....	- 43 -
D.2.2 Sociálne služby poskytované terénnou formou.....	- 43 -
D.2.3 Sociálne služby poskytované pobytovou formou	- 43 -
D.3 ANALÝZA ĎALŠÍCH POŽIADAVIEK SPOJENÝCH S ROZVOJOM SOCIÁLNYCH SLUŽIEB	- 44 -
E. VÝSTUPY SWOT ANALÝZY	- 47 -
F. VYHODNOTENIE DOTERAJŠIEHO KOMUNITNÉHO PLÁNU SOCIÁLNYCH SLUŽIEB	- 49 -
G. REFORMA FINANCOVANIA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB	- 52 -
H. ROZVOJOVÁ STRATÉGIA.....	- 53 -

H.1	CIELE ROZVOJA MESTSKEJ ČASTI DO ROKU 2030	- 53 -
H.2	PRIORITY ROZVOJA MESTSKEJ ČASTI DO ROKU 2030	- 55 -
H.2.1	Priorita 1 Všeobecné témy spojené s rozvojom sociálnych služieb	- 55 -
H.2.2	Priorita 2 Oblasť starších obyvateľov	- 59 -
H.2.3	Priorita 3 Oblasť detí, mladých ľudí a rodín v ohrození	- 63 -
H.2.4	Priorita 4 Oblasť ľudí bez domova	- 66 -
H.2.5	Priorita 5 Oblasť osôb so zdravotným znevýhodnením	- 68 -
I.	REALIZAČNO-FINANČNÁ ČASŤ	- 70 -
I.1	ČASOVÝ PLÁN REALIZÁCIE KOMUNITNÉHO PLÁNU SOCIÁLNYCH SLUŽIEB	- 70 -
I.2	SPÔSOB KAŽDOROČNÉHO VYHODNOCOVANIA PLNENIA KOMUNITNÉHO PLÁNU SOCIÁLNYCH SLUŽIEB	- 71 -
I.2.1	Merateľné ukazovatele KPSS Petržalka 2030	- 72 -
I.3	PODMIENKY A SPÔSOB ZMENY A AKTUALIZÁCIE KOMUNITNÉHO PLÁNU SOCIÁLNYCH SLUŽIEB	- 75 -
J.	ZÁVER	- 76 -
K.	PRÍLOHY	- 78 -
K.1	AKČNÝ PLÁN	- 78 -
K.2	BIBLIOGRAFIA	- 82 -
K.3	DOTAZNÍK	- 82 -
K.4	ZOZNAM TABULIEK A GRAFOV	- 82 -
K.5	ŠPECIFICKÉ PRÍLOHY	- 84 -
K.5.1	Komunitný plán sociálnych služieb hlavného mesta SR Bratislava – strategická časť	- 84 -
K.5.2	Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja MČ Bratislava-Petržalka – oblasť rozvoja sociálnych služieb a podpora komunit	- 86 -

A. ZÁKLADNÉ ÚDAJE

A.1 Úvod

Základné východiská

KPSS predstavuje strednodobý strategický dokument v príslušnom území (v tomto prípade na území mestskej časti Bratislava-Petržalka) v oblasti rozvoja sociálnych služieb a sociálnej starostlivosti.

Základným východiskom pre spracovanie KPSS predstavuje zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnych službách“). Predmetný zákon v § 80 (Pôsobnosť obce) a § 83 (Komunitný plán sociálnych služieb a koncepcia rozvoja sociálnych služieb) ukladá obciam (miestnym samosprávam) vypracúvať KPSS v spolupráci s PoSS a prijímateľmi sociálnych služieb v ich územnom obvode.

Predmetný zákon ukladá povinnosť vypracovať KPSS v spolupráci s inými PoSS v ich územnom obvode a s prijímateľmi sociálnych služieb v ich územnom obvode. Zároveň je potrebné vypracovať KPSS na základe národných priorít rozvoja sociálnych služieb, samozrejme, s ohľadom na miestne špecifiká a potreby FO v oblasti sociálnych služieb.

Úvodom treba poznamenať, že Bratislava má špecifické postavenie v rámci KPSS vo vzťahu k územnému vymedzeniu tým, že územie Bratislavy je tvorené 17 samostatnými MČ. Štatút HMBA v platnom znení obsahuje ustanovenia o postavení HMBA a jej MČ, podrobné rozdelenie úloh samosprávy Bratislavy medzi HMBA a jej MČ. V čl. 31 a čl. 32 Štatútu HMBA sa vymedzujú pôsobnosti Bratislavy a MČ v oblasti sociálnych vecí. V súlade so Štatútom HMBA MČ vypracúvajú a schvaľujú KPSS vo svojom územnom obvode. Komunitné plánovanie je plne v kompetencii miestnej samosprávy, ktorá je zodpovedná za poskytovanie alebo zabezpečenie sociálnych služieb pre svojich obyvateľov.

Poukazujúc na vyššie uvedené skutočnosti HMBA dodatkom k Štatútu HMBA č. 21 z 23. 9. 2021 schválilo spracovávanie KPSS ako dokumentu celomestského charakteru. Od roku 2023 je tak povinnosťou HMBA tvoriť KPSS mesta Bratislava ako dokument celomestského charakteru.

KPSS HMBA 2023 – 2030 bol schválený v roku 2022 (bez celomestského charakteru). Následne bol v roku 2023 k danému KPSS schválený Dodatok č. 1 o celomestskom charaktere KPSS HMBA 2023 – 2030.

So znením návrhu uvedeného dokumentu celomestského charakteru súhlasilo aj Miestne zastupiteľstvo MČ Bratislava-Petržalka v roku 2024 (pozn.: súhlasné stanovisko Miestneho zastupiteľstva MČ Bratislava-Petržalka k návrhu Dodatku č. 1 o celomestskom charaktere KPSS HMBA 2023 – 2030 zo dňa 23.4.2024).

Vzhľadom na skutočnosť, že KPSS jednotlivých MČ majú rôzne obdobia platnosti, spolupráca a harmonizácia KPSS ako materiálu celomestského charakteru sa môže začať po schválení tzv. celomestského KPSS. Z pracovných stretnutí medzi zástupcami HMBA v priebehu rokov 2023 a 2024 vznikla potreba zosúladenia miestnych KPSS s celomestským KPSS, čo sa očakáva najneskôr do konca roka 2025.

Predkladaný KPSS MČ Petržalka rešpektuje vyššie uvedené skutočnosti. Relevantné zistenia plynúce z KPSS Bratislava 2023 - 2030 v znení Dodatku č. 1 o celomestskom charaktere sú súčasťou jednotlivých častí (najmä analytické východiská a rozvojová stratégia) tohto strategického dokumentu. Úlohou KPSS MČ Petržalka je ich ďalej rozpracovať s ohľadom na územné a sociálno-ekonomické špecifiká Petržalky.

Prelínanie kompetencií v sociálnych veciach medzi HMBA a mestskými časťami

Kompetencie koho v sociálnych veciach sú definované zákonom č. 377/1990 Zb. o hlavnom meste Slovenskej republiky Bratislave a Štatútom HMBA, ktorý bol v roku 2021 doplnený o dodatok č. 21 týkajúci sa práv sociálnych vecí. Podrobnejšie rozdelenie je upravené v článku 31 Štatútu HMBA. V praxi to napr. znamená, že MČ sa sústreďujú na poskytovanie časovo obmedzených pobytových služieb (napr. opatrovateľská služba), mesto sa sústreďuje na celoročné pobytové služby (zariadenia pre seniorov), čím sa zabezpečuje rovnováha medzi povinnosťami a flexibilitou v poskytovaní služieb. Rozdelenie kompetencií umožňuje rýchlo reagovať na potreby obyvateľstva, čo je pri dynamických zmenách v sociálnej oblasti dôležité.

Kompetencie v sociálnej oblasti možno deliť ako obligatórne (povinné) alebo fakultatívne (nepovinné, možné). V zmysle Štatútu HMBA má mesto povinnosť zabezpečiť služby krízovej intervencie (terénne alebo v podobe nocľahárne a nízkoprahového DC), či zariadenia pre seniorov (zariadenia pre seniorov). Mestské časti tieto služby môžu zriaďovať a podporovať.

MČ majú zasa povinnosť zabezpečiť poskytovanie sociálnych služieb na podporu rodín s deťmi, (domácu opatrovateľskú službu, či denné stacionáre. Pobytové zariadenia sú buď určené na časovo obmedzený pobyt (napr. zariadenie opatrovateľskej služby), pričom sú tradične v pôsobnosti mestských častí, zatiaľ čo pobytové služby celoročné (napr. zariadenie pre seniorov) sú v obligatórnej kompetencii HMBA. HMBA ale môže zriaďovať služby, ktoré sú podľa Štatútu HMBA obligatórne pre mestské časti - aktuálne ide o tri zariadenia opatrovateľskej služby a jeden denný stacionár.

Takto voľne nastavené rozdelenie povinností v praxi umožňuje HMBA aj mestským častiam zriaďovať sociálne služby podľa potreby ako doplnok k službám, ktoré im Štatút HMBA ukladá ako povinné.

Taľka 1 Rozdelenie kompetencií v oblasti sociálnych služieb medzi HMBA a mestské časti

Druhy sociálnych služieb	Mesto	Mestské časti
Povinné druhy sociálnych služieb:	<ul style="list-style-type: none">• nocľaháreň• nízkoprahové DC• nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu• zariadenie pre seniorov• TSSKI	<ul style="list-style-type: none">• zariadenie opatrovateľskej služby• denný stacionár• domáca opatrovateľská služba• prepravná služba• odľahčovacia služba• posudková činnosť (do 08/2025)*
Fakultatívne/Dobrovoľné druhy sociálnych služieb:	<ul style="list-style-type: none">• zariadenie opatrovateľskej služby• denný stacionár• iné druhy sociálnych služieb podľa § 12 zákona o sociálnych službách	<ul style="list-style-type: none">• zariadenie pre seniorov• nízkoprahové DC• nocľaháreň• nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu• iné druhy sociálnych služieb podľa § 12 zákona o soc. službách

Zdroj: HMBA, 2023: KPSS Bratislava 2030: Dodatok č. 1 o celomestskom charaktere

Pozn.: V stĺpci „Mestské časti“ sú tučným písmom zvýraznené tie sociálne služby, ktoré k 03/2025 poskytovala MČ Bratislava-Petržalka

* Navrhovaná účinnosť zákona o integrovanej posudkovej činnosti je od 1. septembra 2025 v kompetencii Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny

Sociálne služby aktuálne poskytované MČ Bratislava-Petržalka

MČ Bratislava-Petržalka poskytuje (k 03/2025): základné sociálne poradenstvo, zabezpečenie stravovania vo výdajniach obedov v DC, posudzovanie odkázanosti na sociálnu službu - posudková činnosť (do 9/2025), odľahčovacia služba, opatrovateľská služba v domácnosti, prevádzka DC (podpora činnosti Klubov seniorov). **MČ Petržalka má registrované a prevádzkuje:** zariadenie opatrovateľskej služby (ZOS), útulok (matky s deťmi) a zariadenie núdzového bývania.

Okrem sociálnych služieb vykonáva MČ Bratislava-Petržalka aj ďalšie činnosti na sociálnu podporu a pomoc obyvateľom Petržalky, alebo ako povinnú súčinnosť ďalším úradom a orgánom verejnej správy: napr. jednorazové finančné výpomoci, jednorazové finančné výpomoci na nákup školských potrieb pre deti z nízkopríjmových domácností, výkon opatrovníka, výkon majetkového opatrovníka, poručníka alebo opatrovníka fyzickej osoby, ktorej súd obmedzil spôsobilosť na právne úkony, ustanovenie MČ ako osobitného príjemcu prídavkov na dieťa a dávky v hmotnej núdzi, poradenstvo vo veci osvojenia dieťaťa a poskytovanie vyjadrení Miestneho úradu Petržalka k spôsobu života fyzických osôb, organizovanie stretnutí s obyvateľmi mestskej časti pri príležitosti ich životných jubileí.

Tabuľka 2 Počty prijímateľov sociálnych služieb v MČ Bratislava-Petržalka v roku 2024

Druh sociálnej služby	Počet prijímateľov v roku 2024	Poznámka
zariadenie opatrovateľskej služby	218	ZOS Vavilovova - 87 prijímateľov ZOS Mlynarovičova - 131 prijímateľov
opatrovateľská služba	182	z toho donáška obedov pre 88 prijímateľov sociálnej služby
zariadenie núdzového bývania	13	Dospelých osôb - 5 matiek Detí - 8 Dospelých osôb z Ukrajiny - 0 Detí z Ukrajiny - 0
útulok	35	Dospelých osôb - 15 matiek Detí - 19 Dospelých osôb z Ukrajiny - 1 Detí z Ukrajiny - 0
denné centrá	288	6 denných centier
výdaj obedov v denných centrách pre seniorov	344	DC Medveďovej - 90 stravníkov DC Osuského - 248 stravníkov ZŠ Prokofievova - 6 stravníkov (v roku 2025 je výdaj pozastavený)
posudková činnosť	1060	počet žiadateľov o odkázanosť na sociálnu službu

Zdroj: interné údaje MČ Bratislava-Petržalka

Personálne kapacity miestnej samosprávy

Ku koncu roku 2024 agendu sociálnej starostlivosti MČ Bratislava-Petržalka riešilo spolu 104 zamestnancov. Priamo na Oddelení sociálnych vecí pracovalo 23 zamestnancov a v rámci Strediska sociálnych služieb Petržalka (rozpočtová organizácia MČ) pracovalo 81 zamestnancov, z toho 34 opatrovateliek v domácnosti.

Počet zamestnancov medziročne mierne poklesol. V roku 2023 agendu sociálnej starostlivosti riešilo spolu 111 zamestnancov. Na Oddelení sociálnych vecí pracovalo 24 ľudí a v rámci Strediska sociálnych služieb Petržalka bolo zamestnaných 87 zamestnancov.

A.2 Hlavné ciele riešenia a problémy, ktoré komunitný plán sociálnych služieb rieši

A.2.1 Dôvody pre obstaranie komunitného plánu sociálnych služieb

Dôvodom spracovania KPSS MČ Petržalka je potreba pripraviť aktuálny strategický plánovací dokument v oblasti rozvoja sociálnych služieb, ktorý reflektuje aktuálne celospoločenské podmienky a požiadavky a je v súlade s nadradenými koncepčnými dokumentami.

Dôvodmi pre spracovanie KPSS sú najmä:

- zosúladienie rozvoja sociálnej politiky na celomestskej úrovni, ktorá sa má uskutočniť do konca roku 2025;
- koniec plánovacieho obdobia, na ktoré bol predchádzajúci KPSS MČ Petržalka vypracovaný;
- aktuálne sociálne a hospodárske skutočnosti (najmä starnutie obyvateľstva, výskyt sociálno-patologických javov, nárast detí v ohrození, pandémie, vojna na Ukrajine).

A.2.2 Hlavné ciele riešenia

Hlavnými cieľmi riešenia KPSS MČ Bratislava-Petržalka, v súlade s Národnými cieľmi rozvoja sociálnych služieb SR do roku 2030, sú predovšetkým:

- podporiť prechod z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť s cieľom zabezpečenia dostupnosti rôznorodých sociálnych služieb komunitného charakteru v súlade s potrebami cieľových skupín sociálnych služieb;
- zlepšiť prepájanie sociálnych služieb a neformálnej (najmä rodinnej) starostlivosti ako súčasti systému starostlivosti o osoby odkázané na pomoc inej fyzickej osoby;
- zabezpečiť zvyšovanie kvality sociálnych služieb.

A.2.3 Hlavné problémy, ktoré komunitný plán sociálnych služieb rieši

Medzi hlavné problémy, ktoré KPSS MČ Bratislava-Petržalka rieši patria:

- adekvátne zabezpečenie obligatórnych druhov sociálnych služieb, ktoré MČ, v zmysle štatútu HMBA musí poskytovať (zariadenie opatrovateľskej služby, denný stacionár, domáca opatrovateľská služba, prepravná služba, odľahčovacia služba, posudková činnosť do 08/2025),
- vytvorenie vhodných podmienok pre poskytovanie ďalších druhov sociálnych služieb či už zo strany HMBA, BSK alebo NePoSS (najmä zariadenie pre seniorov, nízkoprahové DC, nocľaháreň, nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu, iné druhy sociálnych služieb podľa § 12 zákona o soc. službách),
- aktuálna sociálno-ekonomická a spoločenská situácia (starnutie populácie, výskyt sociálno-patologických javov a pod.),
- rastúci dopyt po sociálnych službách zo strany ich prijímateľov,
- príprava na reformu financovania sociálnych služieb.

A.3 Východiská riešenia

Východiská pre vypracovanie KPSS MČ Petržalka na roky 2025-2030 predstavujú najmä tieto dokumenty, resp. aktivity:

- Národné priority rozvoja sociálnych služieb,
- KPSS HL.M. SR BA 2030 v znení Dodatku č. 1 o celomestskom charaktere,
- PHRSR MČ Petržalka 2023-2029 (Plán Petržalka 2029),
- dotazníkové prieskumy obyvateľov Petržalky,
- dotazníkové prieskumy prijímateľov sociálnych služieb,
- dotazníkové prieskumy poskytovateľov sociálnych služieb,
- podporované aktivity v oblasti sociálnej starostlivosti definované v POO a Programe Slovensko.

Národné priority rozvoja sociálnych služieb

Národné priority (NP) rozvoja sociálnych služieb na roky 2021-2030, ktoré publikovalo MPSVR SR v roku 2021 sú nasledovné:

1. NP1: Prechod z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť¹ a podporu s cieľom zabezpečenia dostupnosti rôznorodých sociálnych služieb komunitného charakteru v súlade s potrebami cieľových skupín sociálnych služieb;
2. NP2: Zavedenie systému integrovanej sociálno-zdravotnej starostlivosti;
3. NP3: Podpora prepájania sociálnych služieb a neformálnej (najmä rodinnej) starostlivosti ako súčasti systému starostlivosti o osoby odkázané na pomoc inej fyzickej osoby;
4. NP4: Podpora zvyšovania kvality sociálnych služieb.

Komunitný plán sociálnych služieb HMBA

Kľúčovým východiskom pre tvorbu KPSS MČ Bratislava-Petržalka do roku 2030 v oblasti sociálnej starostlivosti je **KPSS HMBA 2030**, resp. jeho verzia v znení Dodatku č. 1 o celomestskom charaktere. Podrobnejší popis a rozdelenie strategických a špecifických cieľov KPSS HMBA do roku 2030 je uvedené v prílohe K.5 Špecifické prílohy tohto dokumentu.

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja MČ Bratislava-Petržalka

Kľúčovým východiskom pre tvorbu KPSS MČ Bratislava-Petržalka do roku 2030 v oblasti celkového hospodárskeho a sociálneho rozvoja MČ je **PHRSR MČ Bratislava-Petržalka na roky 2023 až 2029**. Oblasť rozvoja sociálnych služieb je predmetom riešenia v rámci samostatnej prioritnej oblasti s p. č. 1: Dostupnejšie sociálne služby a podpora komunít. Podrobnejší popis uvedenej priority a súvisiacich špecifických cieľov je uvedený v prílohách tohto dokumentu.

Zároveň oblasť sociálnej starostlivosti patrí medzi jednu z TOP 7 oblastí budúceho rozvoja identifikovaných v rámci dotazníkového prieskumu obyvateľov Petržalky pri tvorbe Plánu Petržalka 2029. TOP 7 oblastí budúceho rozvoja obsahuje: 1. rekonštrukcia ciest a chodníkov, 2. výstavba parkovacích domov, rozširovanie parkovacích kapacít, 3. vzdelávanie – kapacita a kvalita MŠ a ZŠ, 4. úprava verejných priestranstiev, 5. viac zelene, 6. rekonštrukcia verejných budov a **7. poskytovanie sociálnej starostlivosti**.

¹ Vychádzajúc zo Všeobecného komentáru č. 5 Výboru OSN pre práva osôb so zdravotným postihnutím k nezávislému spôsobu života a začleneniu do spoločnosti a v súlade s definíciou komunitných služieb Európskej siete pre nezávislý život, pojmom komunitné sociálne služby označujeme vzájomne prepojené a koordinované sociálne služby, ktoré sú poskytované v prirodzenom prostredí priamo v komunite, reagujú na potreby členov komunity a nejavia znaky inštitucionálnej starostlivosti, umožňujú ľuďom žiť plnohodnotný sociálny život a zabezpečujú im prístup k celému spektru podpory pre nezávislý život v komunite bez ohľadu na ich zdravotné znevýhodnenie. Sú poskytované terénou formou v domácom prostredí človeka, ambulantnou formou, alebo pobytovou formou v zariadení sociálnych služieb s charakterom rodinného ubytovania priamo v bytoch alebo rodinných domoch v prirodzenom prostredí komunity.

A.4 Metodika práce a proces participácie

Mestská časť Bratislava-Petržalka vykonáva tvorbu komunitného plánu v zmysle § 80 (Pôsobnosť obce) a § 83 (Komunitný plán sociálnych služieb a koncepcia rozvoja sociálnych služieb).

Proces tvorby komunitného plánu sociálnych služieb sa opiera o systém zberu a spracovania dát, ktorý bol základom aj pre analytickú fázu tvorby dokumentu. V procese tvorby dokumentu bol uplatnený princíp participácie partnerov.

Popis prístupu k tvorbe dokumentu

Plánovanie rozvoja sociálnej politiky na úrovni samosprávy sa zakladá na vytváraní strednodobého strategického dokumentu, ktorým je KPSS a vypracováva sa pre jednotlivé plánovacie obdobia. Predmetom komunitného plánu je najmä koordinácia aktivít v oblasti sociálnej starostlivosti na území mestskej časti.

V nasledujúcich častiach uvádzame popis prístupu k tvorbe KPSS MČ Bratislava-Petržalka.

Analýza demografických údajov a sociálnej situácie, personálne kapacity miestnej samosprávy

Predmetom analýzy demografických údajov bola analýza ľudských zdrojov a demografická analýza s dôrazom na vekovú štruktúru obyvateľstva a odhad vývoja potrieb v sociálnej oblasti. Samostatná časť bola venovaná aj analýze personálnych kapacít miestnej samosprávy pri riešení sociálnej politiky.

Aplikované metódy: desk-research, analýza údajov o potrebách sociálnych služieb

Analýza poskytovaných sociálnych služieb

Predmetom kapitoly je popis poskytovaných sociálnych služieb MČ Bratislava-Petržalka, ale aj zo strany ďalších verejných i neverejných poskytovateľov a to podľa jednotlivých druhov a foriem sociálnych služieb. Informácie uvedené v tejto časti vychádzajú najmä zo zistení a údajov (predovšetkým údaje uvedené v tabuľkách) prezentovaných v dokumente KPSS Bratislava 2030, Dodatok č. 1 o celomestskom charaktere, ktorý vypracovalo HMBA v roku 2023.

Aplikované metódy: desk-research, analýza údajov o jednotlivých druhoch a formách sociálnych služieb

Analýza požiadaviek prijímateľov sociálnych služieb a ďalších obyvateľov

Analýza požiadaviek prijímateľov sociálnych služieb, organizácií a ďalších obyvateľov mestskej časti bola zisťovaná prostredníctvom viacerých samostatných prieskumov za využitia dotazníkovej metódy. Prieskumy prebiehali postupne v priebehu rokov 2022, 2023 a 2024. Vo všetkých prípadoch bol dôraz kladený na zisťovanie požiadaviek pobytovej a terénnej formy sociálnych služieb. Uvedené reflektuje dlhodobé zameranie sociálnej politiky mestskej časti Bratislava-Petržalka s ohľadom na príslušné kompetencie (vyplývajúce najmä zo štatútu HMBA). V roku 2022 bol realizovaný všeobecný dotazníkový prieskum verejnosti, využitý bol najmä pri tvorbe PHRSR MČ Bratislava-Petržalka 2023-2029, ktorý zachytával oblasť sociálnej starostlivosti vo všeobecnosti. V nasledujúcich rokoch sa realizovali špecifické prieskumy zamerané predovšetkým na prijímateľov sociálnych služieb, organizácie a subjekty poskytujúce sociálne služby na území MČ, resp. pre Petržalčanov ale aj širšiu verejnosť.

Aplikované metódy: dotazníkové prieskumy, analýza údajov z dotazníkových prieskumov

Rozvojová stratégia a realizačno-finančná časť

Súvisiace kapitoly popisujú intervenčnú logiku rozvojovej stratégie so stanovením základných cieľov a priorit rozvoja sociálnej politiky na území mestskej časti a to do roku 2030. Súčasťou je aj definovanie spôsobu realizácie (kľúčové a komplementárne projekty) a určenie časového plánu a spôsobu vyhodnocovania plnenia KPSS.

Aplikované metódy: intervenčná logika, fokusová skupina pre tvorbu stratégie

Zapojenie verejnosti

Zapojenie verejnosti do tvorby dokumentu sa realizovalo prostredníctvom viacerých možností. Jednou z nich boli aj dotazníkové prieskumy určené širokej verejnosti a prijímateľom sociálnych služieb. Verejnosť mala taktiež možnosť participovať na tvorbe dokumentu aj v rámci procesu verejného pripomienkovania. Viac informácií o spôsobe realizácie dotazníkových prieskumov a popis ich výsledkov je uvedený v samostatnej kapitole D. ANALÝZA POŽIADAVIEK PRIJÍMATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB A ĎALŠÍCH OBYVATEĽOV.

Posudzovanie vplyvov na životné prostredie

V súlade so Zákonom č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov bol zrealizovaný aj proces posudzovania vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie. Finálne znenie KPSS MČ Petržalka zohľadňuje požiadavky vyplývajúce z výsledku tohto procesu.

B. ANALÝZA DEMOGRAFICKÝCH ÚDAJOV A SOCIÁLNEJ SITUÁCIE

B.1 Analýza ľudských zdrojov a demografická analýza

B.1.1 Vývoj počtu obyvateľov

Podľa údajov z registra obyvateľov malo trvalý pobyt ku koncu roku 2024 na území MČ Bratislava-Petržalka približne 115,8 tis. obyvateľov. Ich počet medziročne mierne klesol (o približne 460 obyvateľov, čo je menej ako ½ percenta).

Pre porovnanie, ŠÚ SR eviduje ku koncu roku 2024 na území MČ približne 112,4 tis. obyvateľov. Rovnako ako údaje z registra obyvateľov aj dáta ŠÚ SR ukazujú medziročný mierny pokles Petržalčanov (o približne 350 obyvateľov, čo je menej ako ½ percenta). Pre porovnanie uvádzame nižšie údaje vývoja počtu obyvateľov na území mesta, resp. kraja a bilanciu ich prírastku/úbytku tak ako ich eviduje ŠÚ SR.

V porovnaní v celomestskom vývoji môžeme konštatovať, že na rozdiel od vývoja obyvateľstva v Petržalke v meste Bratislava evidujeme mierny nárast počtu obyvateľov a to približne o 3 tisíc osôb. Zároveň môžeme, na základe uvedených údajov konštatovať, že počet obyvateľov Petržalky za posledné 3 roky mierne klesol a to približne o necelých tisíc obyvateľov.

Tabuľka 3 Vývoj počtu obyvateľov (stav k 31. 12. daného roka – údaje z ŠÚ SR a 01. 01. 2021-SODB)

sídelná štruktúra	2021 – SODB*	2021	2022	2023	2024	prír./úbytok obyv. 2021-2024	index rastu 2024/2021 (%)
Bratislava	475 503	475 577	476 922	478 040	479 389	3 812	101
Okres Bratislava V	122 729	122 296	122 348	122 048	121 843	-453	100
MČ Bratislava-Petržalka	114 000	113 377	113 215	112 794	112 380	-997	99
Bratislavský kraj	719 537	723 714	728 370	732 757	736 385	12 671	102

Zdroj: SODB 2021, ŠÚ SR databáza DATAcube

* Môže sa považovať za obdobie rovnajúce sa koncu roku 2020.

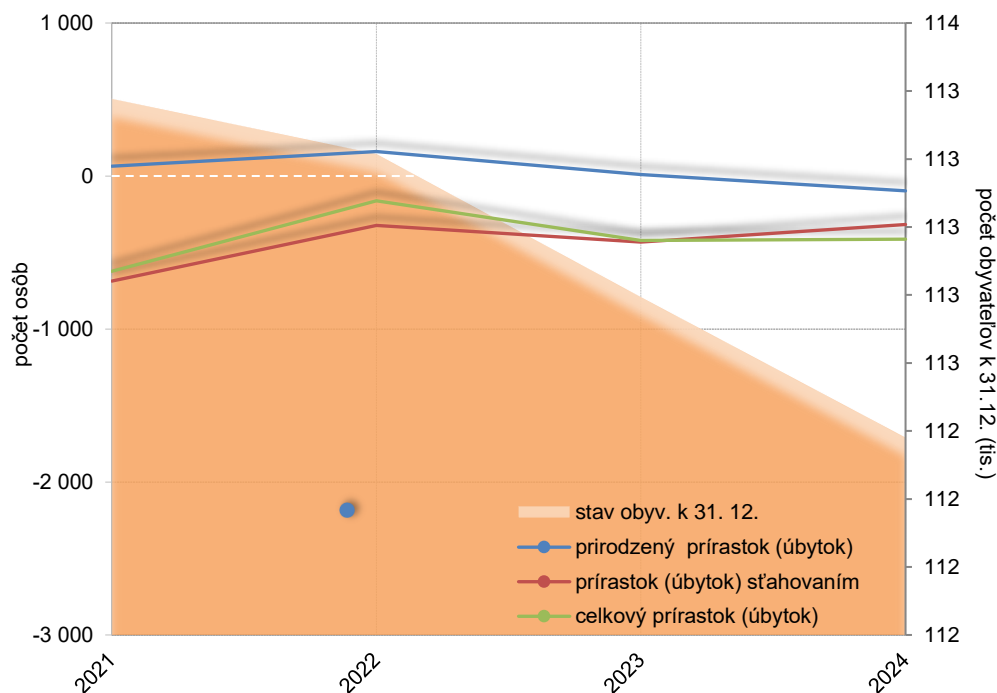
B.1.2

Bilancia pohybu obyvateľstva

Prirodzený pohyb obyvateľstva mestskej časti Bratislava-Petržalka sa v posledných rokoch pohybuje v kladných hodnotách aj keď iba mierne. V roku 2024 už prirodzený prírastok vykazuje zápornú hodnotu (-97). Celkovú bilanciu obyvateľstva však najviac ovplyvňuje prírastok (resp. úbytok) obyvateľstva spôsobený sťahovaním. Prírastok (v tomto prípade skôr úbytok) obyvateľstva sťahovaním vykazoval záporné hodnoty (v posledných rokoch sa hodnoty pohybovali v stovkách osôb). Na základe údajov môžeme konštatovať, že na celkovom prírastku (úbytku) obyvateľstva sa podieľal v ostatnom období úbytok obyvateľstva spôsobený migráciou.

Celkovú bilanciu obyvateľstva najviac ovplyvňuje úbytok obyvateľstva spôsobený sťahovaním. Celkový úbytok sa v ostatných 3 rokoch pohyboval v stovkách ľudí ročne (pokles predstavoval spolu 997 obyvateľov).

Graf 1 Bilancia pohybu obyvateľstva v r. 2021 až 2024

Zdroj: ŠÚ SR, 2025

Pozn.: Celkový prírastok je súčet migračného salda a prirodzeného prírastku.

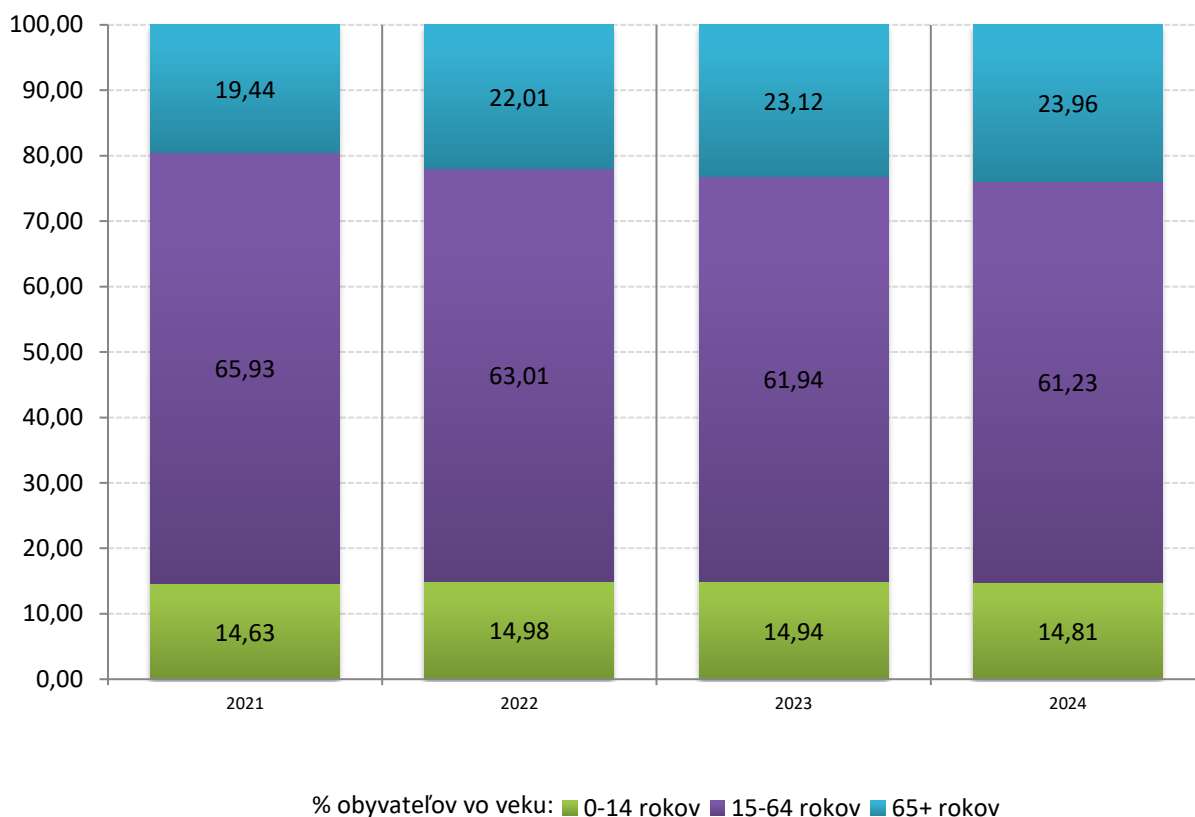
B.1.3

Veková štruktúra obyvateľstva

V porovnaní s rokom 2021 pozorujeme nárast podielu najstaršej zložky obyvateľstva (65+ rokov), ktorá ku koncu roku 2024 tvorila 23,96 % podiel v rámci vekovej štruktúry obyvateľstva, čo v absolútnom vyjadrení je takmer 27 tisíc (26 925) obyvateľov starších ako 65 rokov. To je, v porovnaní s rokom 2021, nárast o takmer 4 tisíc osôb. Tento nárast je v súlade s celoslovenským trendom starnutia populácie. Naopak pozitívnym faktorom zostáva podiel najmladšej zložky obyvateľov (t. j. 0-14 ročných).

Z dlhodobého hľadiska môžeme konštatovať, že za ostatných desať rokov došlo k výraznému nárastu najstaršej zložky obyvateľstva Petržalky (obdobne ako na úrovni celého mesta).

Graf 2 Veková štruktúra obyvateľstva Petržalky v r. 2021 až 2024

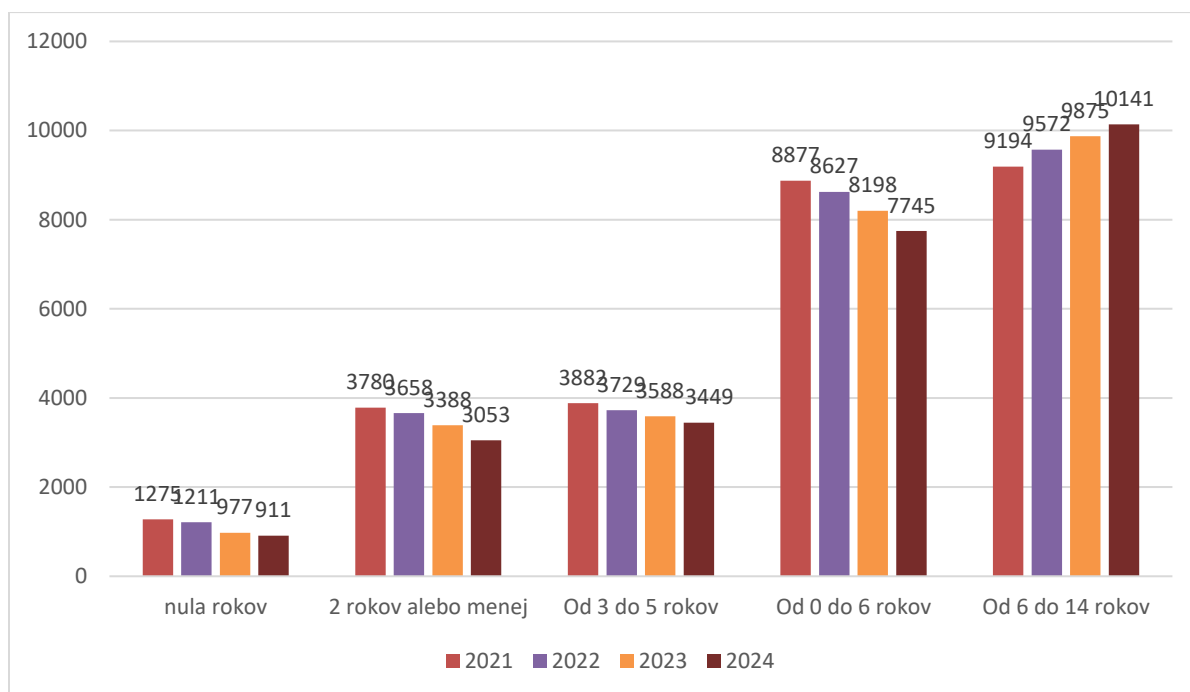
Zdroj: ŠÚ SR, 2025 a SODB 2021

Pri podrobnejšom pohľade na vekovú skupinu obyvateľov (detí, resp. žiakov) vo veku od 0 do 14 rokov sledujeme v jednotlivých vekových skupinách (nula rokov, 2 rokov a menej, od 3 do 5 rokov a od 6 do 14 rokov) rozdielny vývoj. Vo vekovej skupine od 6 do 14 rokov (čo v podstate predstavujú žiaci základných škôl) evidujeme kontinuálny rast počtu za posledné 3 roky až o takmer 900 detí/žiacov, čo so sebou prináša zvýšené nároky (zvýšený dopyt) po kapacitách v rámci ZŠ (aj keď iba dočasne, keďže v nižších vekových skupinách pozorujeme kontinuálny pokles detí).

Opačný vývoj evidujeme u detí vo vekovej skupine 2 rokov a menej a od 3 do 5 rokov, kde v oboch skupinách dochádza k poklesu a to v prípade detí vo veku nula rokov o približne 300 detí, v prípade detí vo veku 2 roky a menej o približne 700 a v prípade detí od 3 do 5 rokov o približne 400 detí. To naopak spôsobí nižší dopyt po kapacitách v rámci MŠ. Celkový počet detí vo veku od 0 do 6 rokov dosiahol v roku 2024 spolu 7 745 detí, čo je o približne 1 100 detí menej ako tomu bolo v roku 2021.

Treba však poznamenať, že v novovznikajúcich lokalitách na území Petržalky dopyt po zariadeniach typu MŠ a ZŠ môže byť stále pomerne vysoký a to aj z dôvodu zabezpečenia vhodnej dostupnosti (max. vzdialenosti) týchto zariadení pre deti a žiakov.

Graf 3 Počet obyvateľov Petržalky vo veku 0-14 rokov podľa jednotlivých skupín

Zdroj: ŠÚ SR, 2025

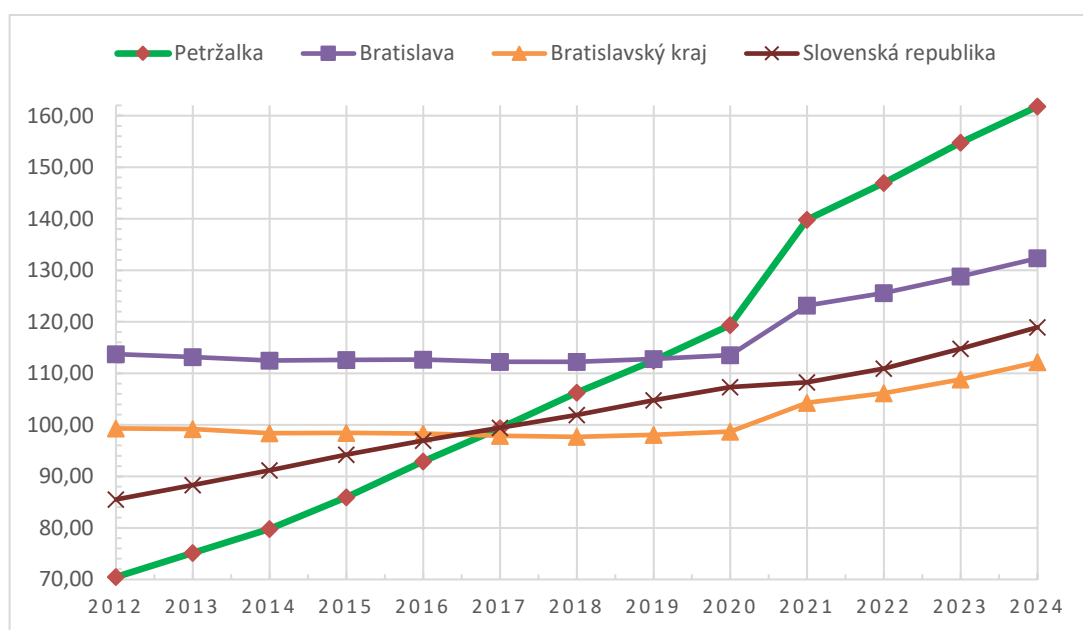
B.1.4

Index starnutia

Populácia na území Petržalky postupne starne a to oveľa rýchlejšie v porovnaní s priemerom HMBA či BSK. Počet obyvateľov v seniorskom veku sa v Petržalke za ostatných 10 rokov strojnásobil na takmer 27 tisíc obyvateľov.

Od roku 2021 do roku 2024 stúpol index starnutia obyvateľstva MČ Bratislava-Petržalka z hodnoty 139,84 na hodnotu 161,78, čo predstavuje výrazný nárast. Tento trend bude pravdepodobne pokračovať a v najbližšom období. HMBA a BSK má, v porovnaní s MČ Bratislava-Petržalka, stabilnejšie hodnoty v celom sledovanom období. Aj v rámci územia mesta má Petržalka už najvyšší index starnutia v porovnaní s ostatnými mestskými časťami.

Graf 4 Index starnutia

Zdroj: ŠÚ SR, 2025

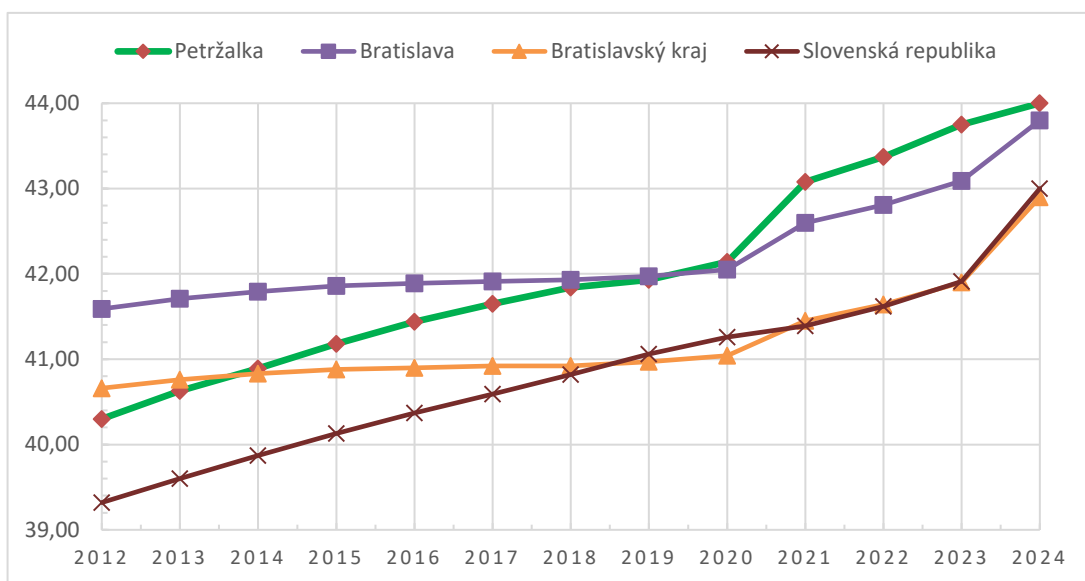
B.1.5

Priemerný vek

Aj podľa údajov o priemernom veku obyvateľstva vidíme, že obyvateľstvo Petržalky starne rýchlejšie ako zvyšok Bratislavy. Priemerný vek Petržalčanov neustále narastá. V roku 2024 priemerný vek opäť stúpol a to na úroveň 44 rokov, čo je už nad celomestským priemerom.

Aj podľa vyhodnotenia ukazovateľa priemerný vek môžeme konštatovať, že obyvateľstvo Petržalky starne. V roku 2012 bol priemerný vek obyvateľstva na úrovni 40,3, pričom v roku 2024 to už bolo o takmer 4 roky viac (44 rokov). Uvedený trend (zvyšovanie priemerného veku) bude pravdepodobne pokračovať aj v nasledujúcich rokoch. Vyšší priemerný vek obyvateľa, v rámci územia mesta, dosahujú iba obyvatelia 2 mestských častí (Lamač a Dúbravka).

Graf 5 Priemerný vek obyvateľov

Zdroj: ŠÚ SR, 2025

B.1.6 Demografická prognóza do roku 2030**Všeobecná demografická prognóza**

Pri prognózovaní vývoja počtu obyvateľov MČ Bratislava-Petržalka môžeme využiť údaje, ktoré spracovalo HMBA pri tvorbe KPSS MHBA ešte v roku 2023. Všeobecnú demografickú prognózu obyvateľstva Bratislavy, ale aj MČ vrátane MČ Bratislava-Petržalka, spracovala sekcia územného plánovania Metropolitného inštitútu Bratislavy v roku 2023 a bola prezentovaná v rámci KPSS HMBA, Dodatok č. 1 o celomestskom charaktere. Z uvedených údajov vyplýva, že v Petržalke bude v roku 2030 počet seniorov (obyvateľov vo veku 65+) na úrovni viac ako 26 tisíc osôb. Aj napriek očakávanému celkovému poklesu obyvateľov Petržalky sa očakáva, že počet osôb v seniorskom veku bude porovnateľný so súčasným stavom, resp. môže ešte mierne stúpať.

Treba však poznamenať, že vývoj počtu obyvateľov MČ Bratislava-Petržalky je do veľkej miery ovplyvnený aj sťahovaním obyvateľstva. Údaje o počte prisťahovaných obyvateľov sa odhadujú pomerne ťažko, preto sa aj uvedené výsledky prognózy obyvateľstva za MČ Bratislava-Petržalka nemusia naplniť. V poslednom období vzniká, resp. je plánovaná pomerne rozsiahla výstavba bytových objektov aj na doteraz nezastavaných územiach. Dá sa teda očakávať nárast počtu obyvateľov v novovznikajúcich lokalitách, čo môže prispieť k celkovému nárastu počtu obyvateľov. Zároveň sa aktuálne dokončuje významná infraštruktúra (dopravná) investícia na území MČ-rozšírenie električkovej trate po Janíkov dvor, čo môže pomôcť k rýchlejšiemu rozvoju aj nových lokalít na území MČ.

Tabuľka 4 Všeobecná demografická prognóza do roku 2030 – MČ Bratislava-Petržalka

rok	muži			ženy			spolu
	0 - 14	15 - 64	65+	0 - 14	15 - 64	65+	
2022	8 637	35 250	10 547	8 361	35 987	14 349	113 131
2023	8 627	34 799	10 832	8 393	35 071	15 118	112 840
2024	8 579	34 515	10 948	8 367	34 373	15 702	112 484
2025	8 548	34 279	10 973	8 293	33 860	16 136	112 089
2026	8 440	34 247	10 862	8 180	33 474	16 472	111 675
2027	8 326	34 285	10 672	8 008	33 330	16 610	111 231
2028	8 190	34 420	10 396	7 861	33 222	16 676	110 765
2029	8 002	34 611	10 118	7 679	33 295	16 580	110 285
2030	7 833	34 810	9 809	7 477	33 474	16 376	109 779

Zdroj: HMBA, 2023. Komunitný plán Bratislavy, Dodatok č. 1 o celomestskom charaktere

Demografická prognóza starších

Pri podrobnejšom rozdelení seniorov vo veku nad 65 rokov sa, podľa vyššie uvedenej prognózy, očakáva, že v roku 2030 bude počet obyvateľov vo vekovej štruktúre 65 až 79 rokov na úrovni 20 900 osôb, pričom vo vekovej skupine nad 80 rokov bude 5 285 obyvateľov. To znamená, že podiel obyvateľov vo vyššom veku (viac ako 80 rokov) bude, z celkového počtu seniorov, tvoriť približne 20 %. Zároveň v porovnaní s rokom 2022, resp. rokom 2023 to predstavuje približne 2-násobný nárast.

Práve obyvateľstvo vo vekovej skupine nad 80 rokov tvorí najväčší podiel prijímateľov sociálnych služieb.

Demografická prognóza detí

Pri pohľade na najmladšiu vekovú skupinu, t. j. deti vo veku do 6 rokov sa, podľa vyššie uvedenej prognózy, očakáva, že v roku 2030 bude počet detí vo veku do 6 rokov 6150. V porovnaní s aktuálnym stavom v roku 2023, kedy počet detí dosiahol úroveň 8 198 detí, to predstavuje očakávaný pokles o viac ako dve tisíc detí.

B.1.7 Nezamestnanosť

Nezamestnanosť V Petržalke patrí dlhodobo k najnižším v rámci celého Slovenska. Miera evidovanej nezamestnanosti v januári 2025 v Petržalke mala hodnotu 2,33 %. Pri detailnejšom pohľade môžeme konštatovať, že ku koncu januára 2025 bolo v mestskej časti Bratislava-Petržalka, podľa ÚPSVR, evidovaných iba 1 752 uchádzačov o zamestnanie. Najväčšiu skupinu tvorili špecialisti, technici a odborní pracovníci. V sledovanom období dominovali skupiny občanov, ktorí dosiahli vyššie sekundárne vzdelanie. Najväčšiu skupinu nezamestnaných tvorili 40-44 roční a zároveň krátkodobo evidovaní (do 3 mesiacov). Viac ako 12 mesiacov bolo evidovaných zhruba iba 13 % z evidovaných uchádzačov.

B.1.8 Ľudia bez domova

Podľa údajov posledného sčítania ĽBD v Bratislave (ktoré realizovalo HMBA v spolupráci s Inštitútom pre výskum rodiny a s organizáciami pôsobiace v oblasti prevencie a ukončovania bezdomovectva) bolo v októbri 2023 sčítaných 2199 ĽBD. V porovnaní s obdobných sčítaním z roku 2016 došlo iba k miernemu nárastu počtu ĽBD (2064 ľudí). Z toho na území Petržalky sa odhaduje počet ĽBD na úrovni do 200 osôb. Obdobný údaj vykazuje aj ŠÚ SR, kde v rámci SODB 2021 bolo na území Petržalky zistených 176 ĽBD.

B.1.9 Hlavné zistenia kapitoly

Za ostatných desať rokov došlo k výraznému nárastu najstaršej zložky obyvateľstva Petržalky (obdobne ako na úrovni celého mesta). Počet obyvateľov v seniorskom veku sa v Petržalke za ostatných 10 rokov takmer strojnásobil. Už v súčasnosti žije na území Petržalky takmer 27 tisíc obyvateľov starších ako 65 rokov. Naopak pozitívnym faktom podiel najmladšej zložky obyvateľstva. Počet detí vo veku do 6 rokov však postupne klesá.

Podľa údajov o priemernom veku obyvateľstva vidíme, že obyvateľstvo Petržalky starne rýchlejšie ako zvyšok Bratislavy. Priemerný vek Petržalčanov neustále narastá. V roku 2024 priemerný vek opäť stúpol a to na úroveň 44 rokov, čo je už nad celomestským priemerom.

Z ostatnej prognózy HMBA vyplýva, že v Petržalke bude v roku 2030 počet seniorov (obyvateľov vo veku 65 +) na úrovni 26 tisíc osôb, čo je približne súčasná hodnota. Výrazný nárast obyvateľov sa očakáva vo vekovej skupine viac ako 80-ročných, ktorí tvoria najväčší podiel prijímateľov sociálnych služieb.

Počet ĽBD sa na území MČ Bratislava-Petržalka odhaduje na úrovni do 200 osôb.

B.2 Analýza vydaných posudkov na zabezpečenie sociálnej služby pre seniorky a seniorov

Vývoj požiadaviek a ich porovnanie ukazujú nasledujúce tabuľky. Pre Petržalku platí, že vo väčšine ukazovateľov evidujeme nárast počtu požiadaviek na sociálnu službu. Medziročne narástol rovnako ako počet vydaných posudkov na ZPS aj počet vydaných posudkov na ZOS a na DS. Počet vydaných posudkov na DOS sa medziročne menil iba minimálne. Pri celomestskom porovnaní vidíme, že počet vydaných posudkov na sociálne služby pre obyvateľov Petržalky je nižší ako celomestský priemer. Najväčší záujem je o využívanie služieb zariadenia pre seniorov a zariadenia opatrovateľskej služby.

Tabuľka 5 Počet vydaných posudkov na zabezpečenie sociálnej služby pre seniorky a seniorov (ZPS, ZOS) podľa stupňa odkázanosti na 1000 starších obyvateľov

	2022	2023	2022	2023
	počet vydaných posudkov ZPS	počet vydaných posudkov ZPS	počet vydaných posudkov ZOS	počet vydaných posudkov ZOS
Bratislava spolu	20,36	20,68	17,67	17,98
Petržalka	12,09 (abs. 301)	14,30 (abs. 371)	10,36 (abs. 258)	10,44 (abs. 271)

Zdroj: HMBA, 2023; KPSS Bratislava 2030: Dodatok č. 1 o celomestskom charaktere

Tabuľka 6 Počet vydaných posudkov na zabezpečenie sociálnej služby pre seniorky a seniorov (DS, DOS) podľa stupňa odkázanosti na 100 seniorov a seniorky

	2022	2023	2022	2023
	počet vydaných posudkov DS	počet vydaných posudkov DS	počet vydaných posudkov DOS	počet vydaných posudkov DOS
Bratislava spolu	1,04	1,16	14,64	15,71
Petržalka	0,36 (abs. 9)	0,42 (abs. 11)	8,84 (abs. 220)	8,44 (abs. 219)

Zdroj: HMBA, 2023; KPSS Bratislava 2030: Dodatok č. 1 o celomestskom charaktere

B.3 Odhad vývoja potrieb v sociálnej oblasti

Indikatívny odhad vývoja potrieb v oblasti sociálnej starostlivosti vychádza z metodiky Obce, mesta, regiónu a sociálnych služieb. Socioklub, Praha 1997-Návrhy normatívov vybavenosti územných celkov službami sociálnej starostlivosti. Na základe aktuálnych údajov o počte obyvateľov Petržalky v jednotlivých vekových skupinách (koniec roka 2024) (viď tabuľka nižšie) môžeme konštatovať, že potreba občanov, ktorí potrebujú sociálne služby je aktuálne na úrovni takmer 2173 obyvateľov/prijímateľov. Zároveň do ďalšieho obdobia, t. j. do roku 2030, sa očakáva (s ohľadom na trend vývoja v posledných 10 rokoch) nárast potreby sociálnej starostlivosti v jednotlivých oblastiach o ďalších približne 900 obyvateľov Petržalky.

Uvedené skutočnosti dokladujú potrebu zvýšenej pozornosti pri riešení potrieb v sociálnej oblasti na území Petržalky najmä s ohľadom na starnutie populácie a zvyšovanie podielu obyvateľov vo vyššom seniorskom veku, kde je vyšší počet osôb odkázaný na niektorú z druhov sociálnej služby.

Tabuľka 7 Podiel osôb s potrebou pomoci pri sebaobsluže podľa miery závislosti v r. 2024

vek osoby	počet občanov	spolu v %	počet občanov, ktorí potrebujú sociálne služby stupeň odkázanosti	minimálna v %	DO, nepravideľná OS, príspevok na opatrovanie II, III	ľahká v %	pravidelná OS (1-3 hod), DO, (príspevok na opatrovanie s odľahčovacou službou) IV	stredná v %	ZpS a ZOS, OS (4 a viac hodín) V	ťažká v %	špecializované zariadenia, hospic a zariadenia dlhodobej starostlivosti VI
65-69 rokov	10295	3	308,8	1,5	154,4	1,5	154,4	0	0	0	0
70-74 rokov	9553	7	668,7	3	286,6	2	191,1	2	191,1	0	0
75-79 rokov	4370	10,5	458,8	4	174,8	3	131,1	3	131,1	0,5	21,9
80-84 rokov	1665	15,5	258,1	6,5	108,2	4	66,6	4	66,6	1	16,6
85-89 rokov	670	27	180,9	9	60,3	8	53,6	8	53,6	2	13,4
90 a viac	372	80	297,6	20	74,4	20	74,4	20	74,4	20	74,4
SPOLU	26925		2172,9		858,7		671,2		516,8		126,3

Zdroj: ŠÚ SR, databáza DATAcube (2025), Počet obyvateľov MČ k 31. 12. 2023, vlastné spracovanie podľa Obce, mesta, regióny a sociálne služby. Socioklub, Praha 1997

Tabuľka 8 Podiel osôb s potrebou pomoci pri sebaobsluže podľa miery závislosti v r. 2030

vek osoby	počet občanov	spolu v %	počet občanov, ktorí potrebujú sociálne služby stupeň odkázanosti	minimálna v %	DO, nepravideľná OS, príspevok na opatrovanie II, III	ľahká v %	pravidelná OS (1-3 hod), DO, (príspevok na opatrovanie s odľahčovacou službou) IV	stredná v %	ZpS a ZOS, OS (4 a viac hodín) V	ťažká v %	špecializované zariadenia, hospic a zariadenia dlhodobej starostlivosti VI
65-69 rokov	10972	3	329,2	1,5	164,6	1,5	164,6	0	0	0	0
70-74 rokov	15037	7	1052,6	3	451,1	2	300,7	2	300,7	0	0
75-79 rokov	7541	10,5	791,8	4	301,6	3	226,2	3	226,2	0,5	37,7
80-84 rokov	1946	15,5	301,6	6,5	126,5	4	77,8	4	77,8	1	19,5
85-89 rokov	630	27	170,1	9	56,7	8	50,4	8	50,4	2	12,6
90 a viac	477	80	381,6	20	95,4	20	95,4	20	95,4	20	95,4
SPOLU	36603		3026,9		1195,9		915,2		750,6		165,2

Zdroj: ŠÚ SR, databáza DATAcube, prognóza vývoja počtu obyvateľov v jednotlivých vekových skupinách-vlastné spracovanie na základe historických dát ŠÚ SR o počte obyvateľov MČ v jednotlivých vekových skupinách (roky 2014-2023)

C. ANALÝZA POSKYTOVANÝCH SOCIÁLNYCH SLUŽIEB A ĎALŠÍCH AKTIVÍT V SOCIÁLNEJ OBLASTI

OSV MČ Bratislava-Petržalka sa venuje skupinám obyvateľiek a obyvateľov, ktorí sa ocitli v núdzi – seniorom, ľuďom so zdravotným znevýhodnením, osamelo žijúcim jednotlivcom, ale aj rodičom s deťmi v kríze. Poskytuje poradenstvo, realizuje monitoring v teréne, vybavuje žiadosti, zaoberá sa posudkovou činnosťou, ako opatrovník vykonáva právne úkony za občanov, ktorým súd obmedzil spôsobilosť na právne úkony, zastáva funkciu poručníka/opatrovníka v prípadoch pozbavenia rodičovských práv a povinností alebo v prípadoch osvojenia detí, je osobitným príjemcom rodinných prídavkov, realizuje priestupkové konania, vykonáva vybrané opatrenia na úseku sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately, sprostredkúva informácie o možnostiach zavedenia SOS tlačidiel pre seniorov na privolanie rýchlej zdravotnej pomoci.

Žiadosti, ktoré vybavuje OSV najčastejšie sú žiadosti o príspevok na stravovanie, žiadosti o sociálnu pomoc a žiadosti o posúdenie odkázanosti na sociálnu službu. Príspevok na stravovanie sa poskytuje starobným a invalidným dôchodcom, pričom mestská časť zatiaľ zabezpečuje stravu len prostredníctvom výdajní obedov v denných centrách a výdajní obedov v jedálňach ZŠ. Seniorom, ale aj rodinám s deťmi či osamelo žijúcim osobám poskytuje aj jednorazovú sociálnu výpomoc, vo forme finančnej pomoci, materiálnej pomoci a možnosti navštevovať sociálnu výdajňu.

Odkázanosť na sociálnu službu posudzuje MČ Bratislava-Petržalka na základe zákona o sociálnych službách skúmaním sociálnej situácie, rodinných a bytových pomerov žiadateľa, k sociálnemu posudku sa prikladá lekárske posudok vypracovaný posudkovým lekárom. Na základe nich sa vydá súhrnný posudok odkázanosti na sociálnu službu a rozhodnutie s uvedením stupňa odkázanosti žiadateľa a druhu sociálnej služby. Túto činnosť bude MČ zabezpečovať do 08/2025, pričom od 1. 9. 2025 je plánovaný presun súvisiacich aktivít na ÚPSVaR. Niekoľko druhov sociálnych služieb zabezpečuje mestská časť prostredníctvom Strediska sociálnych služieb Petržalka (ZOS, opatrovateľská služba, zariadenia núdzového bývania a útulok) ako svojej rozpočtovej organizácie. Mestská časť spolupracuje aj s rôznymi neziskovými organizáciami a občianskymi združeniami, ktoré sa venujú poskytovaniu sociálnych služieb a sociálnej práci.

Analýza poskytovaných sociálnych služieb je spracovaná aj podľa zistení prezentovaných v KPSS Bratislava 2030, Dodatok č. 1 o celomestskom charaktere, ktorý bol vypracovaný HMBA v roku 2023. Jednotlivé skutočnosti boli doplnené o aktuálne informácie a špecifiká týkajúce sa územia mestskej časti Bratislava-Petržalka. V rámci analýzy sa popisujú sociálne služby podľa druhov, foriem a poskytovateľov (verejných a neverejných).

C.1 Analýza poskytovaných sociálnych služieb podľa cieľových skupín

C.1.1 Seniori a osoby so zdravotným znevýhodnením

Sociálne služby poskytované MČ Bratislava-Petržalka

Pre cieľovú skupinu seniori a osoby so zdravotným znevýhodnením je v pôsobnosti MČ Bratislava-Petržalka zriadených **6 denných centier**: DC na Osuského ul. č. 3, DC na Haanovej ul. č. 8, DC na Vyšehradskej ul. č. 35, DC na Medveďovej č. 21 (pozn.: v rámci DC na ul. Osuského č. 3 a DC na Medveďovej č. 21 je mestskou časťou prevádzkovaná výdajňa obedov), DC na Strečnianskej ul. č. 18, DC na Gercenovej ul. č. 8. Okrem toho pre seniorov slúži aj **sociálna výdajňa** (potraviny a drogeria) na Rovniankovej ulici č. 12 (služba je pre jednotlivcov, rodiny a seniorov), ktorá je tiež v pôsobnosti MČ Bratislava-Petržalka.

Pre územie Petržalky bol v roku 2022 evidovaný podiel na úrovni približne 3 % prijímateľiek a prijímateľov služieb v denných centrách a záujemcov o rôznorodé aktivity pre seniorov (kluby seniorov a pod.) z celkového počtu seniorov, čo je porovnateľné aj pri celomestskom porovnaní.

Od roku 2022 pozorujeme pomerne výrazný (viac ako 45 %) nárast počtu prijímateľiek a prijímateľov služieb v denných centrách a záujemcov o rôznorodé aktivity pre seniorov (ako sú kluby seniorov, rehabilitačné kurzy, kultúrne programy alebo prednášky a aktivity na podporu duševného zdravia, ktoré sú prispôbené rôznym potrebám seniorov). V roku 2022 bol počet prijímateľov služieb v DC spolu 291 (z toho DC Gercenova 52 seniorov, Haanova 60 seniorov, Medvedovej 33 seniorov, Osuského 49 seniorov, Vyšehradská 61 seniorov, Strečnianska 36 seniorov). V rámci Petržalskej klubovne aktívnych seniorov bola monitorovaná návštevnosť na aktivitách pre seniorov, ktorá je priemerne 463 seniorov mesačne, pričom ide o súčet počtu účastníkov na jednotlivých aktivitách.

V roku 2023 bol počet prijímateľov služieb v DC spolu 303 (z toho DC Gercenova 49 seniorov, Haanova 55 seniorov, Medvedovej 47 seniorov, Osuského 46 seniorov, Vyšehradská 68 seniorov, Strečnianska 38 seniorov). V rámci Petržalskej klubovne aktívnych seniorov je monitorovaná návštevnosť na aktivitách pre seniorov, ktorá je priemerne 550 seniorov mesačne, pričom ide o súčet počtu účastníkov na jednotlivých aktivitách.

A v roku 2024 bol počet prijímateľov služieb v DC spolu 449 (z toho DC Gercenova 59 seniorov, Haanova 44 seniorov, Medvedovej 45 seniorov, Osuského 46 seniorov, Vyšehradská 63 seniorov, Strečnianska 31 seniorov) a v rámci Petržalskej klubovne aktívnych seniorov sa mesačná návštevnosť na aktivitách zvýšila na 648 seniorov.

Okrem uvedených organizácií sídli na území Petržalky aj ďalšie 2 seniorské organizácie a to Jednota dôchodcov Slovenska, ktorá vznikla v roku 1990 a je občianskym združením a Združenie kresťanských seniorov Petržalka, občianske združenie orientované na zvýšenie kvality života seniorov. Obe združenia nie sú registrovanými sociálnymi službami.

Tabuľka 9 Podiel prijímateľov a prijímateľiek služieb v denných centrách a záujemcov o rôznorodé aktivity pre seniorov (kluby dôchodcov a pod.) z celkového počtu seniorov v roku 2022

Bratislava spolu	3,87%
Petržalka	3,01%

Zdroj: HMBA, 2023: KPSS Bratislava 2030: Dodatok č. 1 o celomestskom charaktere

Zároveň služby pre seniorov poskytuje mestská časť aj prostredníctvom Strediska sociálnych služieb Petržalka. Stredisko prevádzkuje **zariadenia opatrovateľskej služby** (Mlynarovičova č. 23, Bratislava, Vavilovova č. 18, Bratislava) a poskytuje **domácu opatrovateľskú službu**. V prípade poskytovania sociálnych služieb v zariadení opatrovateľskej služby je jediným poskytovateľom na území MČ. Kapacita v uvedených ZOS je na Vavilovovej 20 miest a na Mlynarovičovej 30 miest.

V krízových životných situáciách, keď je život a zdravie človeka vážne ohrozené a poskytovanie sociálnej služby je neodkladné, je mestská časť povinná zabezpečiť sociálne služby bezodkladne. V posledných rokoch zaznamenávame nárast prípadov žiadostí o bezodkladné umiestnenie v ZOS. V období 1-3 kvartálu 2022 bol počet žiadostí 61, v rovnakom období roka 2023 vzrástol počet žiadostí o bezodkladné umiestnenie na 129, čo predstavuje nárast o 112 %.²

V Petržalke bol podiel bezodkladne prijatých prijímateľov sociálnych služieb do zariadenia sociálnych služieb z celkového počtu prijatých v roku 2022 na úrovni 33 %, čo predstavuje najvyšší podiel v porovnaní s ostatnými MČ. Jednou z príčin nárastu žiadostí o bezodkladné umiestnenie je aj skoršie prepúšťanie pacientov z nemocníc z dôvodu nedostatku lôžok.

HMBA v spolupráci s MČ zaviedli od roku 2024 zjednotený informačný systém bezodkladného umiestňovania na území mesta. Očakáva sa, že zavedenie systému prispeje k vyššej transparentnosti pre obyvateľov a tiež spravodlivejšej distribúcii bezodkladných prijatí naprieč zariadeniami v Bratislave.

² HMBA, 2023: KPSS Bratislava 2030: Dodatok č. 1 o celomestskom charaktere

Podľa posledných dostupných údajov bolo v prvom štvrtroku 2025 13 prijímateľov umiestnených bezodkladne (z toho 6 prijímateľov v ZOS Vavilovova 18 s kapacitou 20 miest a 7 prijímateľov v ZOS Mlynarovičova 23 s kapacitou 30 miest).

Tabuľka 10 Podiel bezodkladne prijatých prijímateľov sociálnych služieb do zariadenia sociálnych služieb z celkového počtu prijatých v roku 2022

Bratislava priemer	17%
Staré Mesto	14%
HMBA	9%
Ružinov	11%
Petržalka	33%

Zdroj: HMBA, 2023: KPSS Bratislava 2030: Dodatok č. 1 o celomestskom charaktere

V rámci Petržalky je doba od podania žiadosti do poskytnutia služby v zariadení opatrovateľskej služby na úrovni 1 mesiaca. Dôvodom je aj dobrá komunikácia medzi MČ, zdravotníckymi zariadeniami (sociálne sestry) a prijímateľmi a dobré nastavenie pravidiel pri poskytovaní tejto sociálnej služby.

Domácu opatrovateľskú službu na území MČ Bratislava-Petržalka poskytuje MČ a to prostredníctvom Strediska sociálnych služieb Petržalka a NePoSS, ktorých poskytovanie služieb zahŕňa celé územie Bratislavského kraja. **Služby sú poskytované terénou formou.** Počet opatrovateľiek k 31. 12. 2024, v rámci Strediska sociálnych služieb Petržalka, bol 34. Z celkového počtu zamestnancov Strediska sociálnych služieb Petržalka tvoria opatrovateľky najväčší podiel. Ich počet však nie je dostatočný vzhľadom na dopyt po tomto druhu sociálnej služby. Problémom sa javí nízka atraktivita povolania (v porovnaní so zahraničím). Mestská časť má prijaté opatrenia na zvýšenie záujmu o prácu opatrovateľiek a opatrovateľov v jej zariadeniach ako napr. náborový príspevok, ubytovanie v obecných bytoch, preplatenie opatrovateľského kurzu a pod.

Poskytovanie DOS zabezpečované v Bratislave mestskými časťami je približne o 65-70 % lacnejšie pre poskytovateľa ako prevádzka pobytových zariadení pre seniorov.³ Zároveň ide o preferovaný spôsob sociálnej služby, keďže dovoľuje zotrvať prijímateľovi sociálnej služby v domácom prostredí.

Podľa údajov KPSS HMBA z roku 2023 počet hodín priameho výkonu DOS na 1 000 seniorov dosiahol v roku 2022 pre územie Petržalky spolu 2544 hodín.

Súčasný trend spoločenských, ekonomických, ale aj sociálnych zmien v spoločnosti prináša so sebou predlžovanie pracovného veku strednej generácie. Dôsledkom aj týchto zmien v spoločnosti rastie záujem občanov o využívanie poskytovania terénnej opatrovateľskej služby v domácnosti seniorov.

Stredisko sociálnych služieb Petržalka aj napriek využívaniu všetkých dostupných možností a benefitov k pracovnej pozícii „opatrovateľka v domácnosti“ nemá dostatočný počet zamestnancov na danej pozícii. Práca opatrovateľky v domácnosti si vyžaduje profesionálne zručnosti a mnohokrát zvýšenú fyzickú a psychickú odolnosť. Štatistické údaje ukazujú, že občania sa dožívajú stále vyššieho veku, a veľakrát aj so zdravotným znevýhodnením, čo so sebou prináša náročné obdobie na zvládnutie bežného chodu domácnosti a zachovania sebaobslužných zručností.

Tabuľka 11 Počet hodín priameho výkonu domácej opatrovateľskej služby na 1 000 seniorov v roku 2022

Bratislava spolu	3233
Petržalka	2544

Zdroj: HMBA, 2023: KPSS Bratislava 2030: Dodatok č. 1 o celomestskom charaktere

³ HMBA. 2023. Výkonnostný audit zariadení pre seniorov: Záverečná správa, s. 20. Dostupné z: https://cdn-api.bratislava.sk/strapi-homepage/upload/ZPS_Audit_Sprava_Zverejnenie_6c1f512678.pdf

Pre územie Petržalky bol v roku 2022 evidovaný podiel na úrovni približne 8,4 % prijímateľiek a prijímateľov DOS na 1 000 seniorov, čo predstavovalo mierne podpriemernú hodnotu pri celomestskom porovnaní.

Tabuľka 12 Počet prijímateľiek a prijímateľov domácej opatrovateľskej služby na 1 000 seniorov v roku 2022

Bratislava spolu	12,2
Petržalka	8,4

Zdroj: HMBA, 2023: KPSS Bratislava 2030: Dodatok č. 1 o celomestskom charaktere

S poskytovaním služby DOS súvisia aj náklady, ktoré znáša jednak poskytovateľ (MČ) a jednak prijímateľ služby.

Ekonomické oprávnené náklady - EON predstavujú náklady na prevádzku DOS v rozsahu definovanom zákonom. EON boli zavedené kvôli porovnaniu a regulácii úhrad za sociálne služby. Zverejňovanie EON je pre poskytovateľov sociálnych služieb povinné. Štandardne sú EON zverejňované na webových stránkach poskytovateľov. Výnimka zverejňovania EON sa týka NePoSS poskytujúcich sociálne služby s cieľom dosahovať zisk. EON v BSK sú neprekvapivo v porovnaní s ostatnými obcami na Slovensku pomerne vyššie.

Priemerné EON boli v roku 2023 na úrovni 10,83 €. V rámci MČ Bratislava-Petržalka dosiahli EON hodnotu 11,99 €, čo je mierne nad celomestským priemerom.

Priemerná cena úhrady prijímateľa alebo prijímateľky za DOS bola v roku 2023 na úrovni 2,13 € za hodinu. MČ Bratislava-Petržalka poskytovala DOS za úhradu vo výške 1,82 €/hodinu, čo je, pri dodržaní kvality poskytovanej sociálnej služby, lacnejšie ako celomestský priemer. Cena jednej hodiny opatrovateľskej služby v MČ Petržalka sa mení k 1. 3. v danom roku po uzávierke ekonomických ukazovateľov a v závislosti od reálnych výdavkov a príjmov za ich poskytovanie.

Ku dňu 29.02.2024 bola výška úhrady pre prijímateľa stanovená fixne za jednu hodinu opatrovateľskej služby 1,50 €. Táto suma sa nemenila od roku 2012 (Všeobecne záväzné nariadenie č. 4/2012 o poskytovaní sociálnych služieb a o výške úhrady za sociálne služby poskytované Strediskom sociálnych služieb Petržalka s účinnosťou od 01.11.2012). V roku 2024 bolo prijaté Miestnym zastupiteľstvom mestskej časti Bratislava-Petržalka Všeobecne záväzné nariadenie mestskej časti Bratislava-Petržalka č. 01/2024 zo dňa 06.02.2024 o poskytovaní sociálnych služieb a určovaní úhrad za ich poskytovanie. Podľa tohto nariadenia sa úhrada za poskytovanie opatrovateľskej služby určuje vo výške 20 % zo sumy EOP na jednu hodinu opatrovateľskej služby. Prijatím tohto nariadenia sa cena jednej hodiny opatrovateľskej služby mení v závislosti od reálnych výdavkov na jej poskytovanie. Rozdiel medzi EON a cenou pre prijímateľa sociálnej služby, ktorému bolo vydané Rozhodnutie a posudok o odkázanosti na sociálnu službu financuje MČ Bratislava-Petržalka zo svojho rozpočtu (80 % EON).

V rámci podporných druhov sociálnych služieb MČ Bratislava-Petržalka poskytuje v zmysle § 54 zákona o sociálnych službách **odľahčovacíu službu opatrovateľovi**, ktorý opatruje svojho rodinného príslušníka, alebo inú FO, na základe vydaného Rozhodnutia na poskytovanie peňažného príspevku na opatrovanie ÚPSVaR. V posledných dvoch rokoch (2023, 2024) **neobdržala mestská časť žiadnu** žiadosť o poskytnutie odľahčovacej služby. Aktuálne, v roku 2025, MČ registruje zatiaľ 3 žiadosti o poskytnutie **odľahčovacej** služby.

MČ Bratislava-Petržalka poskytuje aj **pomoc pri zabezpečení opatrovníckych práv a povinností**. Súd ustanovuje MČ za opatrovníka osobám, ktoré majú obmedzenú spôsobilosť na právne úkony. V roku 2023 to bolo 26 osôb s rôznym rozsahom obmedzenia spôsobilosti. Okrem uvedeného poskytuje MČ Bratislava-Petržalka **prostredníctvom sociálnej výdajne potravinovú pomoc tým obyvateľom mestskej časti, ktorí sa ocitli v krízovej situácii**. Táto podpora je zameraná na obyvateľov Petržalky, ktorí nemajú zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb, majú zdravotné znevýhodnenie, alebo dovŕšili dôchodkový vek, prípadne iným cieľovým skupinám.

Sociálne služby pre seniorov poskytované ďalšími poskytovateľmi sociálnych služieb

Okrem MČ Bratislava-Petržalka poskytuje na území Petržalky sociálne služby pre seniorov aj HMBA, a to prostredníctvom zariadení pre seniorov (Dom tretieho veku, Poloreckého 2 a Petržalský domov seniorov, Vilová 19/A), BSK (sociálna služba monitorovania a signalizácie potreby pomoci, ktorá patrí medzi druhy sociálnej služby s použitím telekomunikačných technológií) a NePoSS (Rafael dom, n. o. so sídlom na Kutlíkovej ul. č. 15, Dom pre seniorov SUN RISE, Bzovicka 3244 a Rideo, spol. s r. o. so sídlom na Röntgenovej ul. č. 12 - poskytuje opatrovateľskú službu terénnou formou).

V zmysle štatútu HMBA je poskytovanie sociálnych služieb pre seniorov rozdelené medzi MČ a HMBA. Poskytovanie služieb v zariadeniach pre seniorov je v kompetencii HMBA. Pre územie Petržalky bolo v roku 2022 evidovaných 77 seniorov na jedno miesto v zariadení pre seniorov, čo predstavovalo mierne nadpriemernú hodnotu pri celomestskom porovnaní. O pobytové služby pre seniorov je veľký záujem. MČ poskytuje pobytové služby pre seniorov podľa rozdelenia kompetencií na základe štatútu v rámci dvoch ZOS (aktuálne je to 50 miest). ZOS poskytujú službu na dobu určitú na preklopenie obdobia, počas ktorého má žiadateľ a jeho okolie čas na stabilizovanie situácie a nájdenie vhodného dlhodobého riešenia. ZOS prevádzkované mestskou časťou majú dobrú dostupnosť a flexibilne preklenujú obdobie najmä po pobytoch v zdravotníckych zariadeniach.

Žiadatelia o sociálne služby nachádzajú pobytové zariadenia prioritne na území mesta Bratislavy (napr. 7 mestských zariadení). Vysoký dopyt je po verejných zariadeniach z dôvodu výrazne nižších doplatkov prijímateľov za služby. Dom tretieho veku (DTV) je ZPS s kapacitou 263 miest. Petržalský domov seniorov (PDS) je zariadenie pre seniorov s kapacitou 60 miest. Za rok 2023 bolo evidovaných v DTV celkovo 195 žiadostí o poskytnutie sociálnej služby a v Petržalskom dome seniorov celkovo 77 žiadostí. Za rok 2024 bolo v DTV evidovaných celkovo 207 žiadostí o poskytnutie sociálnej služby a v Petržalskom dome seniorov celkovo 79 žiadostí.

Tabuľka 13 Počet seniorov na 1 miesto v zariadení pre seniorov v roku 2022

Bratislava spolu	62
Petržalka	77

Zdroj: HMBA, 2023; KPSS Bratislava 2030: Dodatok č. 1 o celomestskom charaktere

Sociálne služby pre ľudí so zdravotným znevýhodnením sú primárne v kompetencii samosprávnych krajov. BSK zabezpečuje na území Petržalky tieto služby prostredníctvom zariadenia Domov sociálnych služieb pre deti a dospelých KAMPINO Haanova 36 – 38, Bratislava. Okrem toho sa tejto cieľovej skupine venujú aj NePoSS: Plamienok, n. o. so sídlom na Zadunajskej ul. č. 6/A, -hospic; Centrum MEMORY, n. o. na Mlynarovičovej ul. č. 21; Domov sociálnych služieb združenia Most, n. o. na Osuského ul. č. 8 - poskytujú rehabilitačné služby, sociálne poradenstvo a podporované bývanie pre ľudí s ťažkým zdravotným postihnutím; Slovenský zväz telesne postihnutých so sídlom na Ševčenkovej ul. č. 19 – poskytuje základné sociálne poradenstvo so zameraním na ľudí s nepriaznivým zdravotným stavom a Slovenské hemofilické združenie o. z. so sídlom na Antolskej ul. č. 11, poskytuje základné sociálne poradenstvo terénnou formou, zamerané na ľudí s nepriaznivým zdravotným stavom, s mentálnym a telesným znevýhodnením a ľudí s vrodeným krvácaním ochorením a ich rodinných príslušníkov.

Baobab services prevádzkuje na Blagoevovej 10 domov sociálnych služieb ambulantnou formou s kapacitou 15 miest pre cieľovú skupinu detí (od 2 do 15 rokov) s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom. V spolupráci so špeciálnou školou na Žehrianskej otvorili elokovanú triedu, kde sa vzdelávajú prijímatelia sociálnej služby a plnia si povinnú školskú dochádzku.

C.1.2 Deti, mladí a rodiny v ohrození

Sociálne služby pre deti, mladých ľudí a rodiny v ohrození poskytované na území MČ Bratislava-Petržalka

Pre cieľovú skupinu deti, mladí ľudia a rodiny v ohrození je v pôsobnosti MČ Bratislava-Petržalka zriadené Zariadenie núdzového bývania a útulok pre matky s deťmi (do apríla 2025 na Vavilovovej ul., od mája 2025 na Medvedovej ulici).

V rámci výkonu nariadenia súdu rieši mestská časť poručníctvo, dohľad nad zabezpečením riadnej výchovy, starostlivosti a majetku pri právne voľných deťoch (deti právne voľné na osvojenie), pri pestúnskej starostlivosti, tam kde je nariadená ústavná starostlivosť (spolu išlo o 43 detí za rok 2023).

V rámci sociálnej služby pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa (§31 zákona o sociálnych službách), ktorú má obec vykonávať, nedostala mestská časť Bratislava-Petržalka v rokoch 2022, 2023 ani 2024 žiadnu žiadosť o zabezpečenie alebo poskytnutie tejto služby.

Osamelí rodičia, samoživitelia sú sociálnou skupinou, ktorú mestská časť v súčasnosti podporuje cez jednorazové finančné výpomoci, príspevky na stravu v školách, príležitostné aktivity a zbierky počas roka. Mestská časť identifikuje potrebu vhodnej nadväznej sociálnej služby na službu krízového ubytovania v Zariadeniach núdzového bývania pre matky s deťmi a zabezpečenie prepojenia na subjekty poskytujúce špecializované sociálne poradenstvo.

Okrem toho MČ realizuje aj ďalšie aktivity pre deti, mladých ľudí a rodiny v ohrození (podpora aktivít organizácií pracujúcich v prospech detí, mladých ľudí a rodín v ohrození a spolupráca so školami v témach drogovej problematiky, šikany, integrácie detí so špecifickými potrebami na školách), ktoré síce nespádajú do definície sociálnych služieb, ale prispievajú k podpore tejto cieľovej skupiny. Podrobnejšie informácie o ďalších aktivitách, ktoré realizuje MČ Bratislava-Petržalka sú uvedené v kap. C.2 Analýza ďalších aktivít mestskej časti v oblasti sociálnej starostlivosti, podkapitola C.2.1 Deti, mladí ľudia a rodiny v ohrození.

Sociálne služby pre deti a mladých ľudí poskytované ďalšími poskytovateľmi sociálnych služieb

Primárne spadá zabezpečenie starostlivosti o deti a rodinu a sociálne služby na to naviazané, do kompetencie MPSVR SR a to prostredníctvom Centier pre deti a rodinu. Na území mestskej časti Bratislava-Petržalka ide o CDR Studienka – Röntgenova 6. Okrem toho prevádzkuje na území mestskej časti Centrum pre deti a rodinu aj HMBA a to CDR Repuls (pre rodinu) na Budatínskej 59/A.

K organizáciám pôsobiacim v rámci rôznych programov a služieb v oblasti podpory rodín, deti a mládeže patria: Ulita, o. z. na Kopčianskej ulici č. 90, Kaspian, o. z., Furdekova 6/A, Brána do života, o.z. Medvedovej 2 (pre ženy s deťmi, ktoré zažívajú domáce násilie), Úsmev ako dar, Ševčenkova 21, Brána do života, o.z. Medvedovej 4 (ženy s deťmi ohrozených násilím).

Služby **starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa** sú **poskytované ambulantnou formou** a poskytujú ich na území mestskej časti Bratislava-Petržalka iba NePoSS. Sociálne služby realizujú 4 poskytovatelia: Baobab services na Blagoevovej 2675/10 (DC, ktoré sa venuje deťom s viacnásobným znevýhodnením), Domov sociálnych služieb pre deti a dospelých KAMPINO na Haanovej 2612/36, Komunita RAFAEL n.o. na Kutlíkovej 3941/15 a Viera - Láska - Nádej, o.z. na Vavilovovej 20 (Centrum Svetielko, zameriavajú sa na deti so zdravotným znevýhodnením).

K organizáciám so sídlom mimo MČ Bratislava-Petržalka, ktoré poskytujú službu na území Petržalky patria IPčko, o.z., na Vírsku 6, Bratislava-online poradňa pre deti a mládež (celoslovenská pôsobnosť) a Centrum Nádej, Mokrohajská 3, Bratislava.

C.1.3 Ľudia bez domova a služby krízovej intervencie

Sociálne služby pre ľudí bez domova poskytované MČ Bratislava-Petržalka

Počet ĽBD sa ku koncu roku 2024 na území Petržalky pohyboval do 200 osôb (podrobnejšie údaje sú uvedené v kap. B.1.8 Ľudia bez domova). V roku 2023 evidovala v rámci svojej činnosti MČ Bratislava-Petržalka kumulovane až 7200 kontaktov s ĽBD. V tejto oblasti je MČ Bratislava-Petržalka najaktívnejšia v porovnaní s ostatnými MČ. Podľa odhadov HMBA sa pre územia celého mesta počíta s nárastom kontaktov s ĽBD do roku 2030 o približne 33 %.

MČ Bratislava-Petržalka prostredníctvom oddelenia sociálnych vecí realizuje podporu cieľovej skupine ĽBD priamo prostredníctvom svojich zamestnancov - 3 zamestnanci. Súčasťou služieb je aj sociálne poradenstvo v priestoroch úradu.

OSV mestskej časti Bratislava-Petržalka má nastavenú odbornú pomoc ĽBD, ktorí sa nachádzajú na jej území. Prostredníctvom terénnej sociálnej služby „streetwork“ zabezpečuje mestská časť monitoring ľudí pohybujúcich sa a prebývajúcich na uliciach alebo v neistých podmienkach (stany, chatky, squaty, kanály) na území mestskej časti.

Ľuďom bez prístrešia poskytuje počas celého roka mestská časť základnú pomoc - potraviny, dezinfekciu, v zimných mesiacoch spacie vaky, teplý čaj a kávu a samozrejme základné sociálne poradenstvo. V roku 2023 zriadila mestská časť v spolupráci s neziskovou organizáciou Doma u Kapucínov celoročnú výdajňu teplej stravy a nápojov na Haanovej. Výdajňa dopĺňa ostatné výdaje stravy na území Bratislavy a aktuálne je otvorená každý pondelok od 18:00 hod. V rámci pomoci ĽBD zabezpečila mestská časť v rokoch 2023 a 2024 na zimné obdobie krízové lôžka v útulku u NePoSS.

Terénna sociálna služba mestskej časti Bratislava-Petržalka poskytuje:

- sociálnu asistenciu, základné poradenstvo a pomoc pri vybavovaní dokladov (občiansky preukaz, rodný list), bývania, práce, trvalého pobytu a pod.,
- krízovú intervenciu pri ohrození života u ĽBD a distribúciu prijímateľa k nadstavbovým službám,
- výdaj čaju, jedla, šatstva a podporného materiálu na kontaktných miestach na území mestskej časti, ako prevenciu podchladenia počas zimných mesiacov,

V rámci služieb krízovej intervencie poskytuje MČ Bratislava-Petržalka aj pobytové služby krízovej intervencie-zariadenie núdzového bývania a útulok pre matky s deťmi. Tieto služby prevádzkuje mestská časť prostredníctvom Strediska sociálnych služieb Petržalka na Vavilovovej 1221/18. Ku koncu roku 2024 bola táto služba poskytovaná 18 prijímateľom. V priestoroch na Vavilovovej 18 sa poskytujú tri pobytové sociálne služby, už uvedené ZNB a útulok a tiež pobytová služba pre seniorov v zariadení opatrovateľskej služby. **Zároveň treba poznamenať, že Petržalka je jediná MČ Bratislavy, ktorá poskytuje uvedené sociálne služby (útulok a zariadenie núdzového bývania).**

Okrem priamej pomoci poskytuje mestská časť dotácie pre občianske združenia a neziskové organizácie, ktoré pomáhajú ĽBD. Za rok 2022 boli podporené 3 organizácie dotáciou nad 2 tis. eur (schvaľuje miestne zastupiteľstvo) v celkovej výške 11 100 eur. V sume do 2 tis. eur (schvaľuje starosta) bolo v roku 2022 podporených 9 organizácií v celkovej výške 12 700 eur. V roku 2023 boli, obdobne ako v predchádzajúcom roku, podporené 3 organizácie dotáciou nad 2 tis. eur v celkovej výške 11 193 eur. Zároveň dotáciami do 2 tis. eur bolo podporených menej organizácií, iba 4 organizácie, a to v celkovej sume 5 500 eur.

V roku 2024 boli podporené 2 projekty (Odysseus a Depaul Slovensko) nad 2000,00 Eur v celkovej výške 6214 Eur. V dotáciách na projekty do 2000,00 Eur bol podporený 1 projekt (STOPA SLOVENSKO) vo výške 700,00 Eur. Rovnako v roku 2024 v dotáciách na činnosť organizácií nad 2000,00 Eur, bola podporená činnosť 1 organizácie (OZ PRIMA) vo výške 3592,00 Eur a v dotáciách na činnosť organizácií do 2000,00 Eur nebola podporená žiadna organizácia, nakoľko o podporu nepožiadali. V roku 2025 požiadali o podporu 3 projekty (Vagus, Odysseus, Depaul Slovensko) nad 2000,00 Eur v celkovej výške 6636,00 Eur. V dotáciách na projekty do 2000,00 Eur nie sú zatiaľ podporené žiadne organizácie z dôvodu, že nikto nepožiadal o podporu/dotáciu – žiadatelia sa môžu prihlásiť do 30.09.2025. V roku 2025 o dotáciu na činnosť nad 2000,00 Eur požiadala 1 organizácia (OZ PRIMA).

Sociálne služby pre ĽBD poskytované ďalšími poskytovateľmi sociálnych služieb

Druhým verejným poskytovateľom pobytovej služby krízovej intervencie na území Petržalky je MHBA, ktoré v roku 2023 zabezpečovalo 25 miest. V absolútnom vyjadrení bola teda kapacita pobytových služieb krízovej intervencie (útulok, nocľaháreň, domov na polceste, zariadenie núdzového bývania) na území Petržalky v roku 2023 na úrovni 91 miest (z toho väčšinu, 73 miest, pokrývali NePoSS a menšiu časť, 18 miest, zabezpečovala MČ). Okrem verejných poskytovateľov poskytuje sociálnu službu útulok, na území MČ Bratislava-Petržalka ešte Spoločnosť priateľov detí z detských domovov Úsmev ako dar na Ševčenkovej 1175/21.

C.1.4 Obyvatelia ohrození chudobou a sociálnym vylúčením

Problematickou chudoby a sociálneho vylúčenia sa venujú verejní, ale najmä NePoSS.

Verejní poskytovatelia sociálnych služieb pre obyvateľov ohrozených chudobou a sociálnym vylúčením

V pôsobnosti HMBA je jedno zariadenie a to: Ubytovňa hlavného mesta SR Bratislavy Kopčany - Kopčianska 90.

NePoSSpre obyvateľov ohrozených chudobou a sociálnym vylúčením

Medzi NePoSSso sídlom mimo MČ Petržalka-poskytujúcich sociálne služby obyvateľom Petržalky alebo poskytujúcich terénnu sociálnu službu krízovej intervencie v MČ Petržalka, patria: OZ Prima Hviezdoslavovo námestie 171/17, Bratislava – nízkoprahové centrum na Kopčanoch (K-čko), Fixné pointy na zber použitých striekačiek, Depaul Slovensko nezisková organizácia, Kapitulská 308/18, Bratislava prevádzkovanie nízkoprahovej nocľahárne a 2 útulkov pre ĽBD, OZ Vagus Račianska 78, Bratislava - terénna sociálna práca pre ľudí bez prístrešia na území celej Bratislavy, o. z. STOPA Slovensko Pražská 33, Bratislava 811 04, Bratislava – terénna sociálna služba krízovej intervencie so zameraním aj na prijímateľov s krátkodobým pobytom na ulici a o. z. Tenenet - Oravská 4,903 01 Senec – terénna sociálna práca so sociálne odkázanými rodinami na území celej SR (kombinácia so službami psychologickéj intervencie).

C.2 Analýza ďalších aktivít mestskej časti v oblasti sociálnej starostlivosti

C.2.1 Seniori a osoby so zdravotným znevýhodnením

Pre cieľovú skupinu seniori a osoby so zdravotným znevýhodnením funguje v pôsobnosti MČ Bratislava-Petržalka od roku 2021 aj **Petržalská klubovňa aktívnych seniorov**, Osuského 8. Klubovňa poskytuje doplnkové aktivity v oblasti sociálnej starostlivosti o seniorov.

C.2.2 Deti, mladí ľudia a rodiny v ohrození

Finančný príspevok pre deti, mladých ľudí a rodiny a výdavky na podporu aktivít organizácií pracujúcich v prospech detí, mladých ľudí a rodín v ohrození

Niektoré príspevky poskytované MČ Bratislava-Petržalka sú určené pre rodiny v ohrození, resp. v hmotnej núdzi a niektoré sa poskytujú naopak plošne. Výšky príspevkov majú v posledných rokoch (roky 2022 a 2023) stúpajúcu tendenciu. V roku 2022 boli na úrovni približne 17 tis. eur. Za rok 2023 bolo zo strany MČ poskytnutých 6 710 eur vo forme sociálnych kupónov, 1 680 eur vo forme zdravotných kupónov, jednorazová výpomoc v hotovosti vo výške 13 613,87 eur a 516,55 eur prevodom na účet. Spolu v rámci jednorazových výpomocí bolo poskytnutých 22 520,42 eur.

Výška finančných príspevkov pre deti, mladých ľudí a rodiny zo strany MČ Petržalka, v prepočte na obyvateľa, je vyššia ako priemer za HMBA, resp. MČ. Na druhej strane o niečo nižší je podiel výdavkov na podporu aktivít organizácií pracujúcich v prospech detí, mladých ľudí a rodín v ohrození z celkových bežných výdavkov rozpočtu MČ. Podiel výdavkov MČ Bratislava-Petržalka na podporu aktivít organizácií pracujúcich v prospech detí, mladých ľudí a rodín v ohrození z celkových bežných výdavkov rozpočtu mestskej časti boli v roku 2022 na úrovni 0,06 %. Od roku 2023 prebehla intenzívna komunikácia s organizáciami pracujúcimi s deťmi, mladými ľuďmi v ohrození, kde snahou bolo hľadanie prienikov v práci s rodinami. MČ Bratislava-Petržalka chce vystupovať ako podporný subjekt pri realizácii jednotlivých aktivít.

Tabuľka 14 Výška finančných príspevkov obcí pre deti, mladých ľudí a rodiny v ohrození v eurách na obyvateľa v roku 2022

	Výška výdavkov na príspevky (jednorazové dávky MČ, príspevok pre mladých dospelých HMBA)	Výška príspevkov upravených VZN, zásadami apod. (mnohodetné rodiny, deti so zdrav. znevýhodnením, na cestovanie apod.)	Iné príspevky cieľené na rodinu (narodenie, dosiahnutie školo povinnosti apod.)
Bratislava priemer	0,06 €	0,05 €	0,42 €
Bratislava priemer (iba MČ)	0,07 €	0,05 €	0,45 €
Petržalka	0,15 € (abs. 17 065 €)	0 €	1,64 € (abs. 76 630 €)

Zdroj: HMBA, 2023; KPSS Bratislava 2030: Dodatok č. 1 o celomestskom charaktere

Tabuľka 15 Podiel výdavkov na podporu aktivít organizácií pracujúcich v prospech detí, mladých ľudí a rodín v ohrození z celkových bežných výdavkov rozpočtu mesta a mestskej časti v roku 2022

Bratislava priemer	0,14%
Petržalka	0,06%

Zdroj: HMBA, 2023; KPSS Bratislava 2030: Dodatok č. 1 o celomestskom charaktere

V roku 2023 neboli podporené žiadne organizácie pracujúce s rodinami v ohrození a v roku 2024 bolo v rozpočte alokovaných 6500,00 Eur, ktoré neboli využité (z dôvodu, že neboli predložené žiadne žiadosti). V priebehu roka

2024 sa nastavovali spolupráce so školami a riešili individuálne podnety, ktoré si v spolupráci s MVO nežiadali finančnú podporu.

Zameranie na nízkoprahové aktivity pramení z potreby vytvárať zmysluplné aktivity, ktorých sa môžu zúčastniť deti a mladí ľudia bez ohľadu na to, koľko má rodina prostriedkov a ako sú rodičia sociálne zruční. Zabezpečenie kvalitného trávenia voľného času pre deti z rodín ohrozených sociálnym vylúčením je kľúčové pre rozvoj potenciálu detí, minimalizovania výskytu rizikových javov (drogy, záškoláctvo apod.) a celkovo pre sociálnu kohéziu. Indikátor sa zameriava na deti v ohrození, tzn. deti z rodín, ktoré sú poberatelia dávok v hmotnej núdzi (vrátane úplných, neúplných a mnohodedných rodín). Ako nízkoprahové formy trávenia voľného času sú chápané aktivity, ktoré sú ľahko dostupné deťom a mládeži najmä vzhľadom na miesto, bez nároku na finančné prostriedky, bez nutnosti registrácie - anonymné a pod.

OSV MČ Bratislava-Petržalka vyčleňuje v rámci svojho rozpočtu finančné prostriedky na podporu organizácií, ktorých predmetom činnosti sú aktivity zamerané na zmysluplné trávenie voľného času, na prevenciu výskytu patologických javov (drogy, šikana, záškoláctvo).

Počet detí z rodín v ohrození a účasť na nízkoprahových aktivitách

Počet detí z rodín v ohrození na jedno miesto nízkoprahového trávenia voľného času pre deti je v Petržalke približne na úrovni celomestského priemeru.

Tabuľka 16 Počet detí z rodín v ohrození (deti z úplných, neúplných a mnohodedných rodín poberajúcich dávky v hmotnej núdzi) na jedno miesto nízkoprahového trávenia voľného času pre deti v roku 2022

	Jednorazové nízkoprahové voľnočasové aktivity	Opakované nízkoprahové voľnočasové aktivity
Bratislava spolu	0,04	0,17
Petržalka	0,03	0,13

Zdroj: HMBA, 2023: KPSS Bratislava 2030: Dodatok č. 1 o celomestskom charaktere

Počet detí účastných na nízkoprahových (t. j. zadarmo a anonymne) voľnočasových jednorazových udalostiach (kultúrne a spoločenské udalosti primárne pre deti a mladých ľudí) dosiahol v roku 2022 v Petržalke hodnotu 9300 detí, čo predstavovalo približne 46 % podielu na celomestskej účasti detí na voľnočasových udalostiach.

Kapacita na pravidelných a nízkoprahových voľnočasových aktivitách (krúžky v knižnici, školách apod.) bola v roku 2022 v Petržalke na úrovni 2000, čo predstavuje viac ako 36 % podiel na celkovej kapacite HMBA (ktorá predstavuje 5425 miest).

Čo sa týka športových aktivít organizovaných MČ, tak v roku 2024 bolo organizovaných 5 viacdňových podujatí s celkovou účasťou 715 detí (Aqua Hero Camp-32 detí, Leto 2024 – tábor-556 detí v 8 termínoch, Mini Hero-20 detí v 2 termínoch, Halloween Aqua Camp-71 detí, Mikulášsky Aqua Camp-36 detí).

V roku 2025 boli do konca marca zrealizované 2 viacdňové podujatia (Novoročný Futbal Camp-20 detí a Hokejové krúžky Petržalky-22 detí) a plánuje sa ďalších 5 aktivít (Jarný futbalový tábor-13 zahlásených detí, Spring Hero Camp-49 zahlásených detí, Hokejové krúžky Petržalky-209 zahlásených detí v 12 termínoch, Futbalový krúžok s trvaním od septembra 2024 do júna 2025 má registrovaných 272 detí a Futbalová škôlka-7 zahlásených detí).

V Petržalke bolo podľa údajov ÚPSVR k roku 2023 spolu 262 detí z rodín v ohrození, čo predstavuje mierny nárast v porovnaní s predchádzajúcim rokom. Na celkovom počte v rámci Bratislavy je v MČ Bratislava-Petržalka podiel približne 15 %. Na uvedený stav vplyvajú aj celospoločenské sociálne a hospodárske okolnosti (najmä rast cien tovarov a služieb, vojna na Ukrajine).

Tabuľka 17 Počet detí z rodín v ohrození (deti z úplných, neúplných a mnohodedných rodín poberajúcich dávky v hmotnej núdzi)

	Rok 2022	Rok 2023
HMBA spolu	1631	1715

Petržalka	253	262
-----------	-----	-----

Zdroj: ÚPSVR

Preventívne programy s témou drog na školách

Dôležitosť preventívnych aktivít na základných školách potvrdzuje aktuálny vek prvého kontaktu detí s drogami (marihuana, metamfetamín), ktorý je v Bratislave v 13 roku života⁴, kým pri alkohole a tabakových výrobkoch je priemerný vek prvého experimentovania 11 rokov⁵. Na druhom stupni ZŠ by tak žiaci už mali mať k dispozícii spoľahlivé informácie o nebezpečenstve užívania drog a prevencii rizík, ako aj dostupné programy na rozvoj zručností (zvládanie záťažových situácií, psychohygiena, kritické myslenie atď.) alebo protektívnych faktorov, ktoré preukázateľne súvisia s prevenciou rizikového užívania návykových látok.

V Petržalke v šk.r. 2022/2023 absolvovalo približne 20 % všetkých žiakov v základných školách v zriaďovateľskej pôsobnosti MČ niektorý z programov zameraných na prevenciu užívania návykových látok, čo je výrazne menej ako celomestský priemer. V roku 2023 začala intenzívnejšia spolupráca oddelenia sociálnych vecí s oddelením školstva a základnými školami v zriaďovateľskej pôsobnosti MČ. V rámci problematiky drog je zavedená spolupráca s mimovládnyimi organizáciami (napr. Prima a Odyseus). Na základe informácií zo Správ o výchovno-vzdelávacej činnosti na ZŠ v zriaďovateľskej pôsobnosti MČ sa v roku 2023 realizovala 5x protidrogová prevencia, 1x projekt Zober loptu, nie drogy. Aktivít sa zúčastnili 7 – 9 ročníky ZŠ, ktoré na realizácii prevenčných aktivít spolupracovali s externými subjektami napr. OZ BEZ DROG alebo OZ Prima. Centrum poradenstva a prevencie (CPP) Bratislava V. realizuje pravidelné stretnutia koordinátorov prevencie, na ktorých informujú o svojej činnosti aj neziskové organizácie, napr. OZ Prima. Prierezovo sa témy drog dotýkali aj iné prevenčné aktivity, ktoré boli prostredníctvom CPP ponúkané školám. Stredným školám na území MČ Petržalka bol napr. ponúknutý dokumentárny program Katka. Cieľom aktivít je spolupráca OSV mestskej časti Bratislava – Petržalka, ZŠ/SŠ, CPP BA V., MVO a Mestskej polície, ktorá umožní realizáciu sociálnych riešení v ohrozených lokalitách (materiálne zabezpečenie, nákup zdravotníckeho materiálu).

Tabuľka 18 Podiel počtu absolventov programov zameraných na prevenciu užívania návykových látok zo základných škôl voči počtu všetkých žiakov v základných školách v zriaďovateľskej pôsobnosti MČ v školskom roku 2022/2023

Bratislava spolu	42%
Petržalka	20%

Zdroj: HMBA, 2023: KPSS Bratislava 2030: Dodatok č. 1 o celomestskom charaktere

⁴ Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky: Národná kriminálna agentúra protidrogová centrála. 2022. SPRÁVA O STAVE A VÝVOJI DROGOVEJ SCÉNY NA ÚZEMÍ SLOVENSKEJ REPUBLIKY ZA ROK 2021. Dostupné z: https://www.minv.sk/swift_data/source/policia/o_kap_grofova/drogova-scena-2021.pdf

⁵ Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie. 2018. Záverečná správa z prieskumu TAD u žiakov ZŠ, študentov SŠ a ich učiteľov v roku 2018. Dostupné z: https://vudpap.sk/wp-content/uploads/2019/06/Zav_Sprava_TAD2018_def.pdf

C.3 Prehľad ďalších poskytovateľov služieb v oblasti sociálnej starostlivosti na území Petržalky

Služby pre deti a mladých poskytované ďalšími organizáciami

K organizáciám pôsobiacim v rámci rôznych programov a služieb v oblasti podpory rodín, detí a mládeže patria: Saleziáni don Bosca, Mamateyova ul. č. 4, cirkevná organizácia, UNI CARE, s r.o., Polereckého 3 - starostlivosť o deti do 3 rokov, Bystrá škôlka, Žltá ul. č. 13/A - starostlivosť o deti do 3 rokov a O.z. Fórum osamelých rodičov – FOMa, o. z. so sídlom na Osuského č. 1, Materské centrum Budatko, Holíčska 30, Centrum pre deti a rodinu – PETO, Prokopova 45 (akreditovaný subjekt sociálno-právnej ochrany).

Služby pre obyvateľov ohrozených chudobou a sociálnym vylúčením

Medzi NePoSS pre obyvateľov ohrozených chudobou a sociálnym vylúčením, so sídlom na území MČ, patrí Sanatórium AT – špecializované pracovisko, ambulantná forma aj hospitalizačná, kde sa riešia všetky typy závislostí.

D. ANALÝZA POŽIADAVIEK PRIJÍMATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB A ĎALŠÍCH OBYVATEĽOV

Analýza požiadaviek prijímateľov sociálnych služieb, organizácií a ďalších obyvateľov mestskej časti bola zisťovaná prostredníctvom dotazníkového prieskumu verejnosti realizovaného v rámci tvorby PHRSR MČ Bratislava-Petržalka na roky 2023-2029 ešte v priebehu roku 2022 a troch samostatných prieskumov za využitia dotazníkovej metódy. Prieskumy prebiehali postupne počas rokov 2023 až 2024. Vo všetkých prípadoch bol dôraz kladený na zisťovanie požiadaviek pobytovej a terénnej formy sociálnych služieb a na cieľovú skupinu, ktorou sú seniori. Uvedené reflektuje dlhodobé zameranie sociálnej politiky mestskej časti Bratislava-Petržalka s ohľadom na príslušné kompetencie (vyplývajúce najmä zo štatútu HMBA). Hlavné zistenia z dotazníkov sú popísané v nasledujúcich častiach tejto kapitoly.

Prvý z prieskumov bol realizovaný v priebehu roka 2023 a bol **určený širokej verejnosti a prijímateľom sociálnych služieb**. Zisťované boli požiadavky širokej verejnosti (obyvateľov) ale aj požiadavky prijímateľov sociálnych služieb. Dotazník obsahoval 16 otázok zameraných na zisťovanie požiadaviek podľa jednotlivých druhov sociálnych služieb. Vzorku respondentov tvorilo spolu cca 389 obyvateľov. Čo sa týka štruktúry respondentov, tak $\frac{3}{4}$ z opýtaných býva v MČ viac ako 10 rokov. Zastúpené boli všetky vekové skupiny obyvateľstva, najväčšiu skupinu tvorili obyvatelia vo veku 40-49 rokov. Z hľadiska veľkosti domácnosti boli najviac zastúpené 3 a viac členné domácnosti.

Druhý z prieskumov prebehol v roku 2024 a bol zameraný na **organizácie**, ktoré poskytujú sociálne služby na území mestskej časti, resp. pre obyvateľov Petržalky (t. j. na mimo územia Petržalky). Ide o **pobytovú formu sociálnej služby**, pričom cieľovú skupinu tvoria **seniori**. Dotazovanú vzorku tvorilo spolu 9 organizácií/subjektov (Domov jesene života, Domov pri kríži, DS Archa, DS Lamač, DTV, Gerium ZOS, Gerium ZPS, Vavilovova, Vilova), pričom väčšina organizácií je v zriaďovateľskej pôsobnosti HMBA. Výnimkou je Stredisko sociálnych služieb Petržalka, ktoré je rozpočtovou organizáciou mestskej časti Bratislava-Petržalka. Dotazník obsahoval 10 otázok.

Tretí z prieskumov prebehol tiež v roku 2024 a zameriaval sa na **zisťovanie potrieb prijímateľov sociálnych služieb v zariadeniach**, ktoré poskytujú sociálne služby na území mestskej časti, resp. pre obyvateľov Petržalky. Dotazovanú vzorku tvorilo spolu 211 prijímateľov z 11 rôznych zariadení sociálnych služieb (Petržalský domov seniorov, Domov jesene života, DS Archa, Gerium ZOS, Gerium ZPS, Domov tretieho veku, DS Lamač, Domov pri kríži, ZOS Vavilovova, ZOS Mlynarovičova a OS Mlynarovičova). Predmetom prieskumu bolo zisťovanie potrieb a požiadaviek prijímateľov sociálnych služieb v pobytočných zariadeniach (zariadenia pre seniorov a ZOS) a (domácej) opatrovateľskej služby. Obsahom dotazníka bolo 6 okruhov otázok pre prijímateľov pobytočných sociálnych služieb a 13 otázok pre prijímateľov sociálnych služieb typu opatrovateľská služba.

D.1 Analýza požiadaviek podľa jednotlivých druhov sociálnych služieb

D.1.1 Sociálne služby krízovej intervencie

V rámci sociálnych služieb krízovej intervencie sa prijímatelia vyjadrovali k službám poskytovaným v zariadeniach akými sú útulok, resp. zariadenie núdzového bývania a k budúcim požiadavkám v rámci týchto služieb.

Útulok

Služby útulku využilo priamo alebo boli využité prostredníctvom blízkej osoby 12 respondentov (t. j. 3 % opýtaných). Spolu 10 respondentov uviedlo, že boli spokojní so službami útulku (z toho 6 boli veľmi spokojní a 4 spokojní), avšak 2 respondenti uviedli, že neboli so službami útulku spokojní.

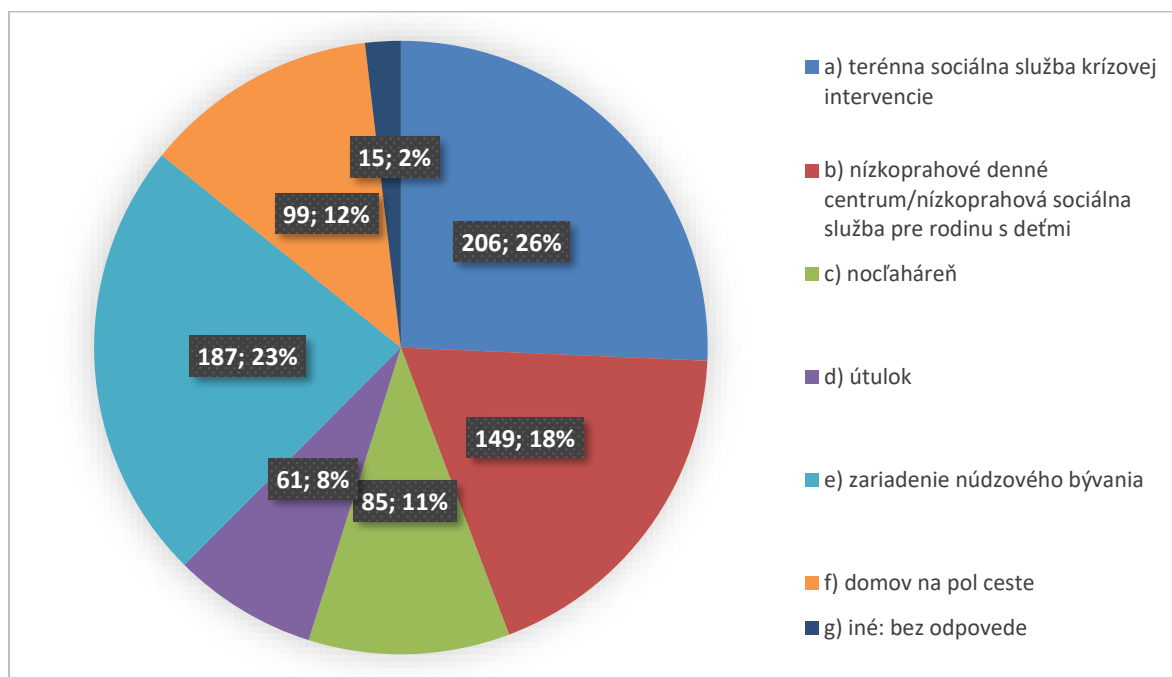
Zariadenie núdzového bývania

Obdobná situácia ako v prípade útulku bola aj v prípade zariadenia núdzového bývania. Služby zariadenia núdzového bývania využilo priamo alebo boli využité prostredníctvom blízkej osoby 15 respondentov (t. j. 4 % opýtaných). Spolu 13 respondentov uviedlo, že boli spokojní so službami zariadenia núdzového bývania (z toho 2 boli veľmi spokojní a 11 spokojní), avšak 2 respondenti uviedli, že neboli so službami spokojní.

Budúce požiadavky

Obyvatelia MČ uviedli, že vo vzťahu k sociálnym službám krízovej intervencie by sa MČ mala v budúcnosti zamerať najmä na terénnu sociálnu službu krízovej intervencie (26 %), zariadenie núdzového bývania (23 %), nízkoprahové DC/nízkoprahová sociálna služba pre rodinu s deťmi (18 %) alebo domov na pol ceste (12 %).

Graf 6 Otázka 11c. Na ktoré oblasti pomoci by sa mala mestská časť Bratislava-Petržalka v budúcnosti viac zamerať v sociálnych službách krízovej intervencie?

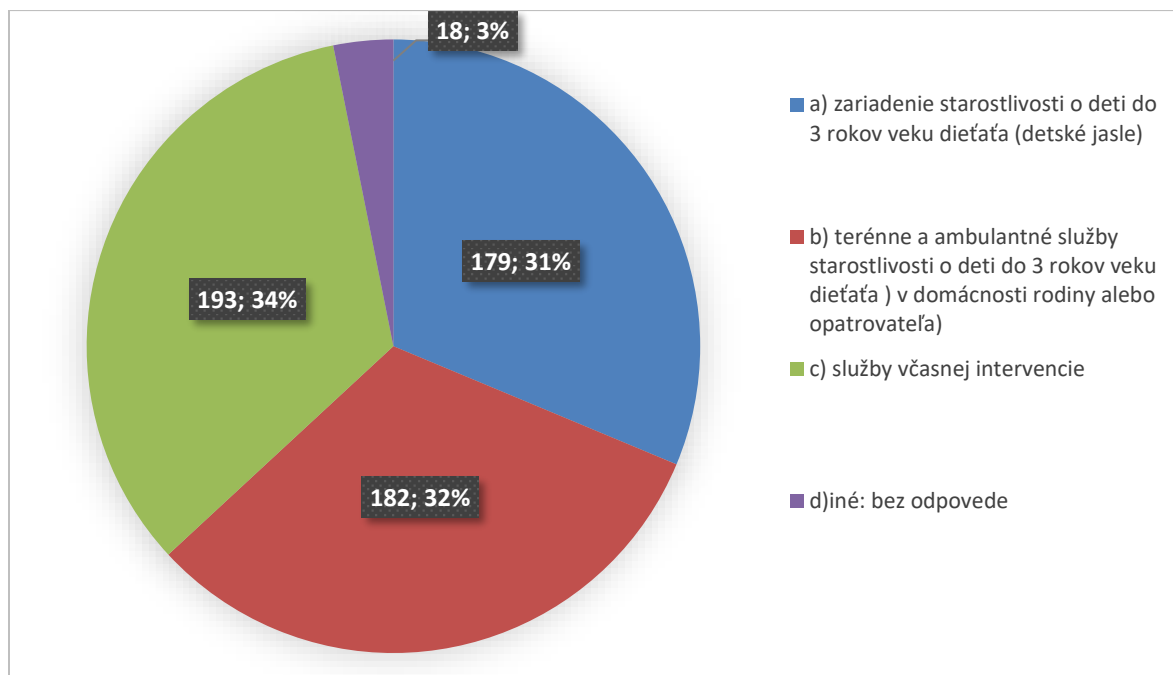
Zdroj: Dotazník pre verejnosť, MČ Bratislava-Petržalka, 2023

D.1.2 Sociálne služby na podporu rodiny s deťmi

V rámci sociálnych služieb na podporu rodiny s deťmi sa prijímatelia vyjadrovali k budúcim požiadavkám v rámci týchto služieb.

Na základe dotazníka pre verejnosť vyplynulo, že vo vzťahu k podpore rodín s deťmi by sa MČ mala v budúcnosti zamerať relatívne rovnomerne ako na služby včasnej intervencie, tak aj na terénne a ambulantné služby starostlivosti o deti do 3 rokov veku dieťaťa (v domácnosti rodiny alebo opatrovateľa), respektíve zariadenia starostlivosti o deti do 3 rokov veku dieťaťa (**detské jasle**).

Graf 7 Otázka 11b. Na ktoré oblasti pomoci by sa mala mestská časť Bratislava-Petržalka v budúcnosti viac zamerať v sociálnych službách na podporu rodín s deťmi?

Zdroj: Dotazník pre verejnosť, MČ Bratislava-Petržalka, 2023

D.1.3 Sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku

V rámci sociálnych služieb na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku sa organizácie poskytujúce služby v danej oblasti, resp. prijímatelia služieb vyjadrovali k službám poskytovaným v zariadeniach pre FO, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby, a pre fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek (najmä ZPS a ZOS), k službám domácej opatrovateľskej služby a prepravnej služby.

Poskytovanie sociálnej služby v zariadeniach pre fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby, a pre fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek

Na základe prieskumu **za organizácie** môžeme konštatovať, že vo väčšine organizácií je dĺžka čakania na umiestnenie, resp. poskytnutie služby (ZPS a ZOS) viac ako 6 mesiacov. Výnimkou sú služby poskytované v rámci Strediska sociálnych služieb Petržalka, ktoré je v pôsobnosti mestskej časti Bratislava-Petržalka a týkajú sa opatrovateľskej služby, kde je dĺžka čakania od 1 do 3 mesiacov, resp. ZOS, kde je dĺžka čakania menej ako

1 mesiac a v rámci DS Archa, kde je dĺžka čakania od 1 do 3 mesiacov pre ZOS a dĺžka čakania pre DS menej ako 1 mesiac.

Zástupcovia jednotlivých zariadení vnímajú podmienky na výkon práce na území mestskej časti Bratislava-Petržalka prevažne ako dobré, resp. výborné. Iba v jednom prípade bolo vnímanie podmienok označené ako uspokojivé.

V rámci ďalšej spolupráce (s mestskou časťou) by zástupcovia organizácií poskytujúcich sociálne služby privítali užšiu spoluprácu pri posudzovaní prijímateľov, v oblasti terénnej sociálnej služby, v rozvoji dobrovoľníctva pre seniorov, ktorí sú v ZPS, ZOS a sú bez rodiny, zriadenie denného stacionára na preklenutie obdobia, kým prijímateľ občana na pobytovú službu, v dobudovaní pobytových sociálnych služieb ale aj v oblasti efektívnejšej koordinácie pri zavádzaní parkovacej politiky a modernizácie chodníkov.

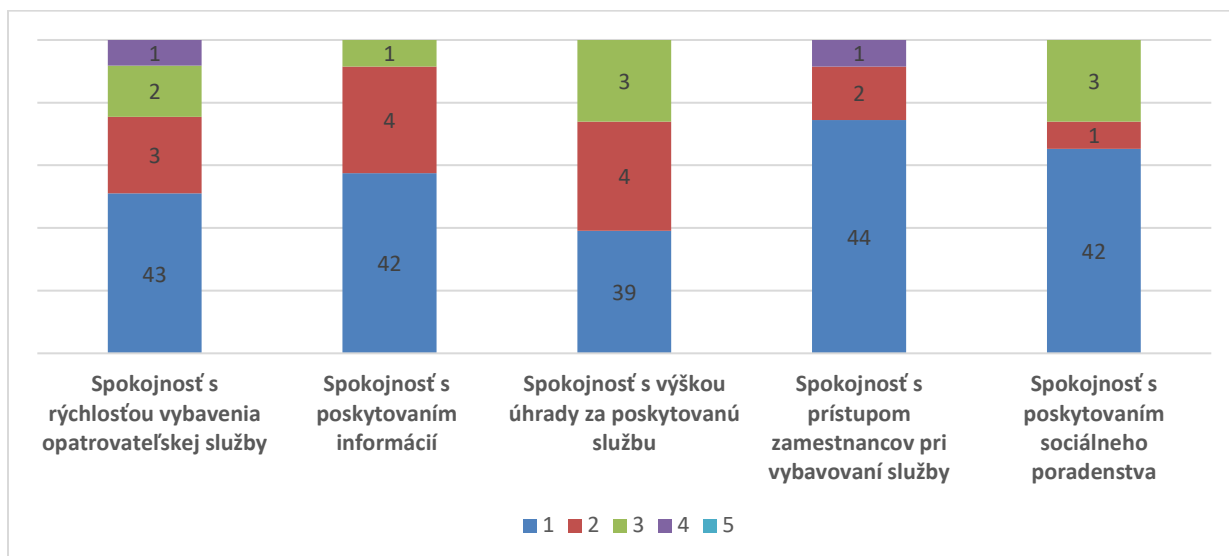
Ako budúce oblasti pomoci/služieb, na ktoré by sa mala mestská časť v budúcnosti viac zamerať boli označené opatrovateľská služba, zariadenie pre seniorov, zariadenie opatrovateľskej služby, terénne sociálne služby pre seniorov, denný stacionár, jedáleň pre seniorov, špecializované zariadenie.

Na základe **získovania požiadaviek a potrieb prijímateľov** sociálnych služieb môžeme konštatovať, že prijímatelia v pobytových zariadeniach (či už ide o ZPS alebo ZOS) sú spokojní, resp. veľmi spokojní so sociálnym poradenstvom, ktoré je poskytované priamo v zariadení, kvalitou ubytovania, čistotou prostredia, rehabilitáciami aj záujmovou činnosťou. Naopak vyššie požiadavky majú prijímatelia na kvalitu stravovania, prípadne realizované ošetrovateľské úkony.

Prijímatelia v zariadeniach pre seniorov, resp. ZOS označili zlepšenie stravovania, resp. stravovanie vhodné aj pre diabetikov, ako jednu z hlavných požiadaviek, ktoré by najviac prispeli k zlepšeniu starostlivosti v zariadení. K ďalším požiadavkám patrili aj zníženie poplatkov za nájomné (ktoré vo viacerých prípadoch označili ako neprimerané k výške dôchodkov) alebo zabezpečenie prítomnosti lekára.

Na základe **získovania požiadaviek a potrieb prijímateľov** sociálnych služieb v rámci opatrovateľskej starostlivosti môžeme konštatovať, že podľa vyjadrení prijímateľov je táto sociálna služba poskytovaná v súlade so základnými ľudskými právami a slobodami, prirodzenou ľudskou dôstojnosťou a princípmi nediskriminácie. Prijímatelia sú veľmi spokojní s prístupom zamestnancov pri vybavovaní služby. Menšia časť prijímateľov (cca 4 %) vyjadrila nespokojnosť s výškou úhrady za službu. Prijímatelia taktiež oceňujú spôsob komunikácie s opatrovateľkami aj podávanie informácií. Rovnako prijímatelia vyjadrili spokojnosť s úkonmi v oblasti sebaobslužných výkonov, so sprievodom pri základných sociálnych aktivitách ale aj s úkonmi v oblasti starostlivosti o domácnosť. Malá časť prijímateľov (1-2 %) by uvítala zlepšenie aktivity zameranej na donášku jedla do domácnosti (najmä skoršiu donášku jedla). Celkovo prijímatelia vyjadrili spokojnosť so službami, dobrou komunikáciou a ústretovosťou. Ako návrhy na zlepšenie boli identifikované napr. zlepšenie stravy, kratšie čakanie na pridelenie opatrovateľiek, väčšia pomoc od štátu, prítomnosť lekára, uľahčenie kontaktovania MČ, prípadne rozšírenie opatrovania aj cez víkend.

Graf 8 Otázka 3. Do akej miery ste spokojný/á s vybavením sociálnej služby?

Zdroj: Dotazník pre prijímateľov, MČ Bratislava-Petržalka, 2024

Vysvetlivky: 1–veľmi spokojný, 2–spokojný, 3–priemerne, 4–nespokojný, 5–veľmi nespokojný.

Zariadenie opatrovateľskej služby

Na základe dotazníkového **prieskumu**, ktorý bol určený **pre verejnosť** môžeme konštatovať, že sociálne služby v rámci **zariadenia opatrovateľskej služby** využilo priamo alebo boli využité prostredníctvom blízkej osoby 28 respondentov (t. j. 8 % opýtaných). So službou boli spokojní takmer všetci respondenti (s výnimkou 1 respondenta).

Domáca opatrovateľská služba

Na základe dotazníkového **prieskumu**, ktorý bol určený **pre verejnosť** bolo zistené, že sociálne služby v podobe **DOS**, ktorú poskytuje mestská časť Bratislava-Petržalka, využilo priamo alebo boli využité prostredníctvom blízkej osoby 22 respondentov (t. j. 7 % opýtaných). Vo väčšine prípadov boli respondenti spokojní so službami sociálnej výdajne, avšak 3 respondenti uviedli, že neboli so službami spokojní.

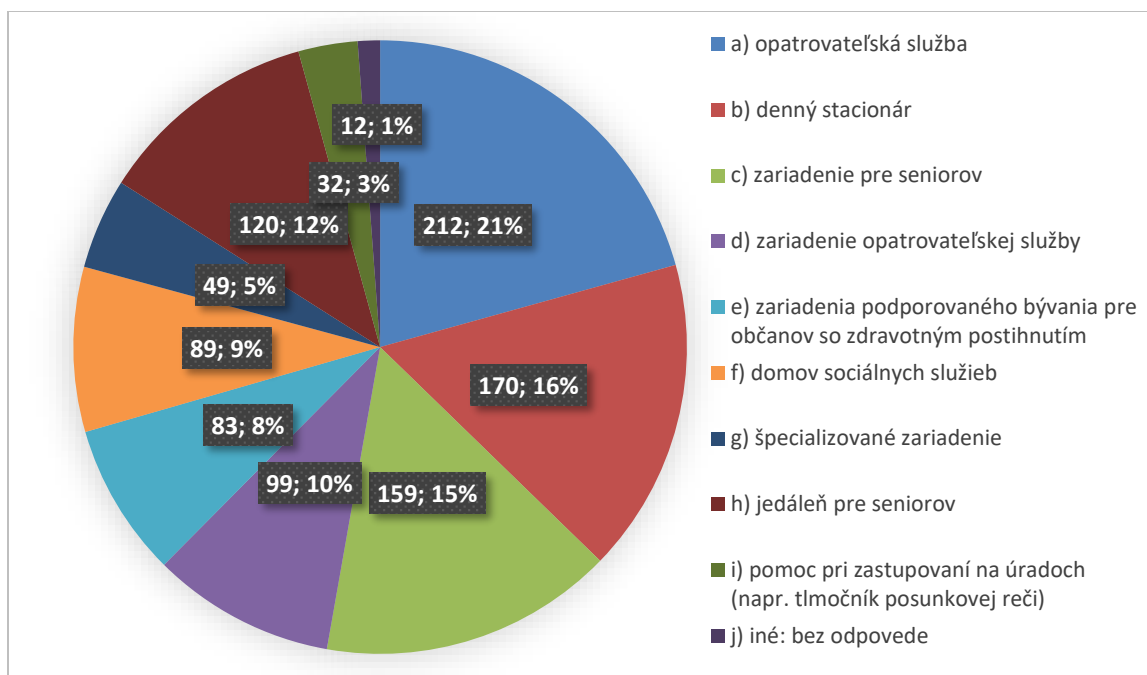
Prepravná služba

Na základe dotazníkového **prieskumu**, ktorý bol určený **pre verejnosť** môžeme konštatovať, že **prepravnú službu** využilo priamo alebo bola využitá prostredníctvom blízkej osoby 12 respondentov (t. j. 3 % opýtaných). So službou boli spokojní takmer všetci respondenti (s výnimkou 1 respondenta).

Budúce potreby vo vzťahu k sociálnym službám dlhodobej starostlivosti (s dôrazom na osoby so zdravotným postihnutím a v seniorskom veku)

Na základe dotazníkového **prieskumu**, ktorý bol určený **pre verejnosť** obyvatelia MČ uviedli, že vo vzťahu k sociálnym službám dlhodobej starostlivosti (s dôrazom na osoby so zdravotným postihnutím a v seniorskom veku) by sa MČ mala v budúcnosti zamerať najmä na opatrovateľskú službu (21 %), zariadenie denného stacionára (16 %), zariadenia pre seniorov (15 %), jedáleň pre seniorov (12 %) alebo ZOS (10 %).

Graf 9 Otázka 11a. Ak by ste potrebovali informácie týkajúce sa poskytovania sociálnych služieb v mestskej časti Bratislava-Petržalka, akú formu by ste zvolili ako prvú?

Zdroj: Dotazník pre verejnosť, MČ Bratislava-Petržalka, 2023

Na základe **získavania požiadaviek a potrieb prijímateľov** sociálnych služieb môžeme konštatovať, že prijímatelia v pobytových zariadeniach (či už ide o ZPS alebo ZOS) sú spokojní, resp. veľmi spokojní so sociálnym poradenstvom, ktoré je poskytované priamo v zariadení, kvalitou ubytovania, čistotou prostredia, rehabilitáciami aj záujmovou činnosťou. Naopak vyššie požiadavky majú prijímatelia na kvalitu stravovania, prípadne realizované ošetrovateľské úkony.

Prijímatelia v zariadeniach pre seniorov, resp. ZOS označili zlepšenie stravovania, resp. stravovanie vhodné aj pre diabetikov, ako jednu z hlavných požiadaviek, ktoré by najviac prispeli k zlepšeniu starostlivosti v zariadení. K ďalším požiadavkám patrili aj zníženie poplatkov za nájomné (ktoré vo viacerých prípadoch označili ako neprimerané k výške dôchodkov) alebo zabezpečenie prítomnosti lekára.

D.1.4 Podporné služby

V rámci podporných služieb sa prijímatelia vyjadrovali k službám poskytovaným v podobe sociálnej výdajne.

Poskytovanie sociálnej služby v podobe sociálnej výdajne

Na základe dotazníkového **prieskumu**, ktorý bol určený **pre verejnosť** môžeme konštatovať, že sociálne služby v podobe sociálnej výdajne využilo priamo alebo boli využité prostredníctvom blízkej osoby 21 respondentov (t. j. 7 % opýtaných). Spolu 18 respondentov uviedlo, že boli spokojní so službami sociálnej výdajne (z toho 9 bolo veľmi spokojných a 9 spokojných), avšak 3 respondenti uviedli, že neboli so službami sociálnej výdajne spokojní.

D.2 Analýza požiadaviek podľa jednotlivých foriem sociálnych služieb

D.2.1 Sociálne služby poskytované ambulantnou formou

Ambulantnej forme poskytovaných sociálnych služieb sa zo vzorky dotazovaných subjektov **za organizácie** venuje iba 1 subjekt a to DS Archa. Dĺžka čakania pre DS je, v rámci tohto zariadenia, menej ako 1 mesiac. Podmienky na výkon práce na území mestskej časti Bratislava-Petržalka vníma organizácia ako dobré. Ako budúce oblasti pomoci/služieb, na ktoré by sa mala mestská časť v budúcnosti viac zamerať boli, na základe všetkých dotazovaných organizácií, určené opatrovateľská služba, resp. zariadenie opatrovateľskej služby alebo denný stacionár.

D.2.2 Sociálne služby poskytované terénou formou

Terénnej forme poskytovaných sociálnych služieb sa zo vzorky dotazovaných subjektov **za organizácie** venuje iba 1 subjekt a to Stredisko sociálnych služieb Petržalka. Podmienky na výkon práce na území mestskej časti Bratislava-Petržalka vníma organizácia ako výborné. Treba poznamenať, že organizácia je rozpočtovou organizáciou mestskej časti. Ako oblasti pomoci/služieb, na ktoré by sa mala mestská časť v budúcnosti viac zamerať boli, na základe všetkých dotazovaných organizácií, určené terénne sociálne služby pre seniorov, resp. zriadenie denného stacionára alebo jedálne pre seniorov.

D.2.3 Sociálne služby poskytované pobytovou formou

Na základe **zistovania požiadaviek a potrieb prijímateľov** sociálnych služieb môžeme konštatovať, že prijímatelia sociálnej služby v pobytových zariadeniach (či už ide o ZPS alebo ZOS) sú spokojní, resp. veľmi spokojní so sociálnym poradenstvom, ktoré je poskytované priamo v zariadení, s kvalitou ubytovania, s čistotou prostredia, rehabilitáciami aj záujmovou činnosťou. Naopak vyššie požiadavky majú prijímatelia na kvalitu stravovania, prípadne realizované ošetrovateľské úkony.

Prijímatelia v zariadeniach pre seniorov, resp. ZOS označili zlepšenie stravovania, resp. stravovanie vhodné aj pre diabetikov, ako jednu z hlavných požiadaviek, ktoré by najviac prispeli k zlepšeniu starostlivosti v zariadení. K ďalším požiadavkám patrili aj zníženie poplatkov za nájomné (ktoré vo viacerých prípadoch označili ako neprimerané k výške dôchodkov) alebo zabezpečenie prítomnosti lekára.

D.3 Analýza ďalších požiadaviek spojených s rozvojom sociálnych služieb

Informovanosť obyvateľstva

Informovanosť obyvateľstva je nevyhnutným predpokladom naplnenia cieľa poskytovania sociálnej pomoci tak, aby obyvateľom zabezpečila dôstojný život aj v náročných životných situáciách. Zraniteľné skupiny obyvateľov – prijímateľky a prijímatelia a potenciálne prijímateľky a prijímatelia sociálnych služieb potrebujú dostupnosť veľmi špecifických informácií šitých na mieru ich životnej situácii. Informácia o podiele obyvateľstva informovaného o sociálnej politike mesta je čerpaná z každoročne opakovaného reprezentatívneho prieskumu⁶.

Na základe uvedeného prieskumu bola v roku 202, informovanosť o dostupnosti sociálnych služieb v sociálnej oblasti na území Petržalky pod celomestským priemerom (na úrovni 52,9 %).

Podpora informovanosti o sociálnych službách sa v Petržalke realizuje prostredníctvom viacerých nástrojov ako sú špecializované „podcasty“, sociálne siete ako Facebook a Instagram, letákové akcie a informácie v miestnej tlači. Informácie o aktuálnej situácii sú diskutované aj v rámci sociálnej komisie miestneho zastupiteľstva MČ.

Komunikačné kanály Mestskej časti Bratislava-Petržalka:

- **obecné noviny Naša Petržalka** (náklad 53-tisíc výtlačkov, bezplatná distribúcia do všetkých domácností MČ a tiež do viacerých verejných inštitúcií mestskej časti ako miestny úrad v budove na Kutlíkovej 17, Petržalská plaváreň, 9 pobočiek Knižnice Petržalka, DK Lúky a DK Zrkadlový háj, Cik-Cak Centrum, Petržalská klubovňa aktívnych seniorov a 6 denných centier),
- [Facebookový profil Petržalky](#) – **25-tisíc sledovateľov**,
- [Instagram](#) profil - **6-tisíc sledovateľov**,
- [Threads](#) (informačný kanál pribudol v roku 2024) takmer **1000 sledovateľov**,
- [Newsleter Petržalky](#) - na týždennej báze je distribuovaný do mailových schránok **9078 odberateľov**,
- mobilná aplikácia Petržalka - [Úrad v mobile](#) - **1671 odberateľov**,
- podcast [Z petržalskej obývačky](#) dostupný na [youtube kanáli MČ Petržalka](#) a na viacerých podcastových platformách,
- spravodajský sumár [Petržalský kompas](#) dostupný na FB profile a [youtube kanáli MČ Petržalka](#),
- **letákové kampane** – realizujú sa pri zavedení novej sociálnej služby alebo pripomenutie jej existencie (napr. Linka pomoci ĽBD), letáky sú distribuované terénymi pracovníkmi priamo v teréne a sú k dispozícii na verejne dostupných miestach mestskej časti (školy, knižnica, miestny úrad, kultúrne inštitúcie...),
- **výlepy** – realizujú sa napríklad pri podujatiach ako Seniorfest; letáky sa vylepujú na vchody bytových domov, na ZŠ a MŠ v zriaďovateľskej pôsobnosti mestskej časti,
- **streetworkeri** – informovanie rôznych cieľových skupín napr. mladí ľudia, ĽBD, osamelí seniori priamo v teréne a v ich prirodzenom prostredí,
- **príležitostné kampane** – Dni Petržalky (podujatie sa koná vždy v júni príslušného roka, referát komunikácie má vlastný vyhradený priestor, kde okrem iného podáva informácie o sociálnych službách v Petržalke),
- **tlačové správy** – mestská časť ich vydáva pri zavedení novej služby, pri zmenách v danej službe, ale aj pri opakovaných podujatiach s charakterom sociálnej služby (podujatia pre seniorov a ĽBD), pričom TS sú zasielané všetkým relevantným celoštátnym i regionálnym médiám.

Tabuľka 19 Podiel obyvateľstva informovaného o dostupných sociálnych službách poskytovaných mestom a mestskými časťami

	Rok 2022	Rok 2023
Bratislava spolu	57%	63%
Staré Mesto	60,2%	50,2%
Ružinov	66%	62%
Petržalka	64,1%	52,9%

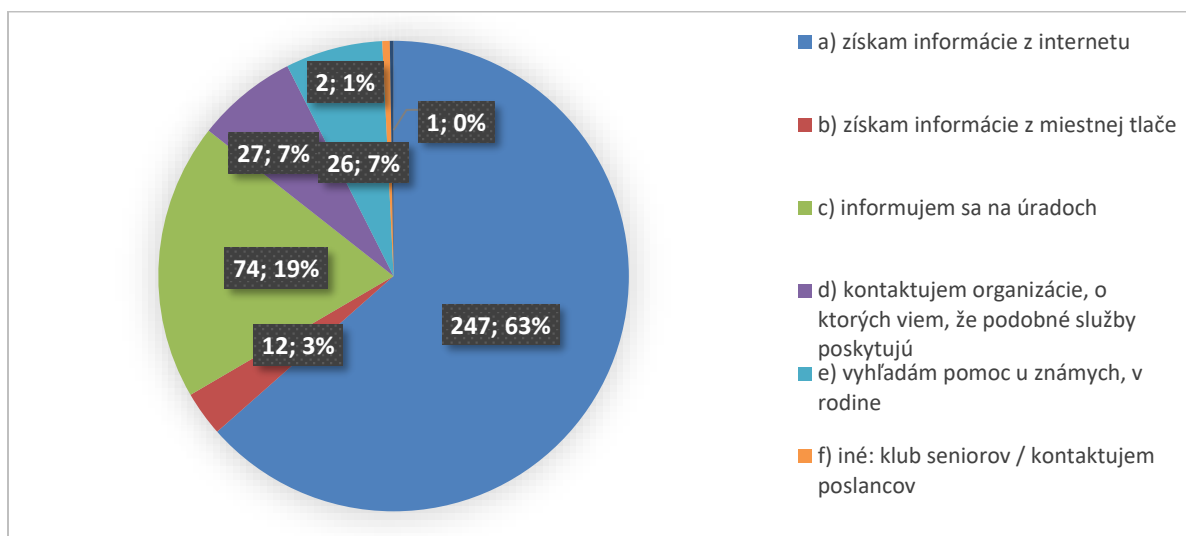
⁶ Zdroj: MHBA, 2023. Komunitný plán Bratislavy, Dodatok č. 1 o celomestskom charaktere.

Zdroj: MHBA, 2023. Komunitný plán Bratislavy, Dodatok č. 1 o celomestskom charaktere

Na základe dotazníkového **prieskumu verejnosti** vyplynulo, že najviac informácií, týkajúcich sa poskytovania sociálnych služieb v mestskej časti, v súčasnosti získavajú obyvatelia prostredníctvom internetu – 63,5 %. Druhým najvýznamnejším spôsobom získavania informácií je informovanie sa priamo na úrade MČ – 19 %. Relatívne najmenej častý spôsob je získavanie informácií od organizácií, ktoré poskytujú sociálne služby, v rámci rodiny, resp. z miestnej tlače.

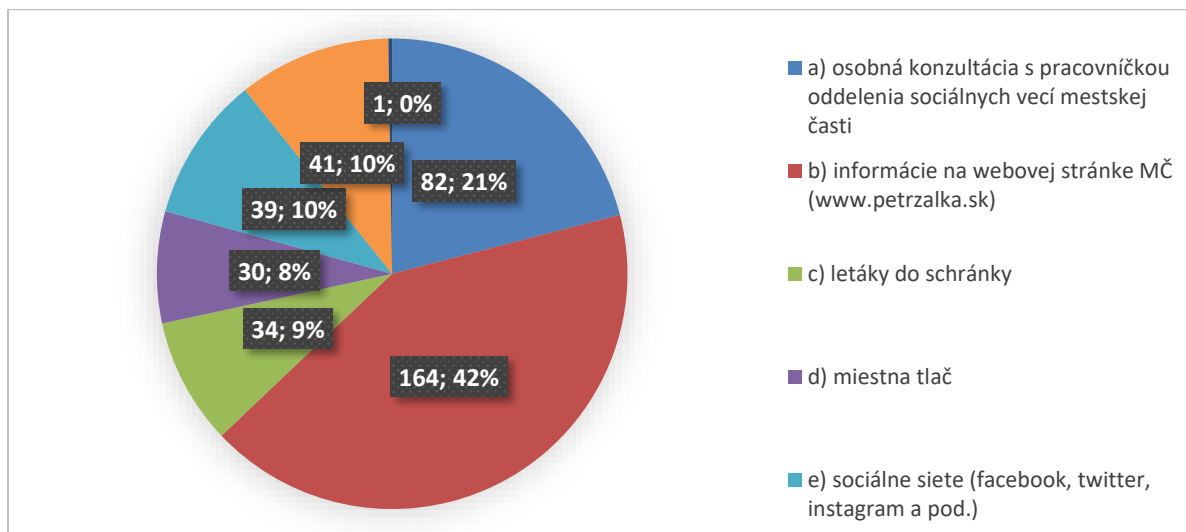
Do budúcnosti by obyvatelia privítali naďalej získavanie informácií na webovej stránke MČ (www.petrzalka.sk) ako aj prostredníctvom zamestnancov priamo na úrade MČ. Zároveň viac ako 1/3 obyvateľov by ocenila zachovanie aj iných foriem získania informácií ako napr. formou telefonického kontaktu, prostredníctvom sociálnej siete (facebook, twitter, instagram a pod.), letákov i miestnej tlače.

Graf 10 Otázka 1. Ak by ste potrebovali informácie týkajúce sa poskytovania sociálnych služieb v mestskej časti Bratislava-Petržalka, akú formu by ste zvolili ako prvú?

Zdroj: Dotazník pre verejnosť, MČ Bratislava-Petržalka, 2023

Graf 11 Otázka 2. Akú formu informovania o sociálnych službách poskytovaných v mestskej časti Bratislava-Petržalka by ste privítali najviac?

Zdroj: Dotazník pre verejnosť, MČ Bratislava-Petržalka, 2023

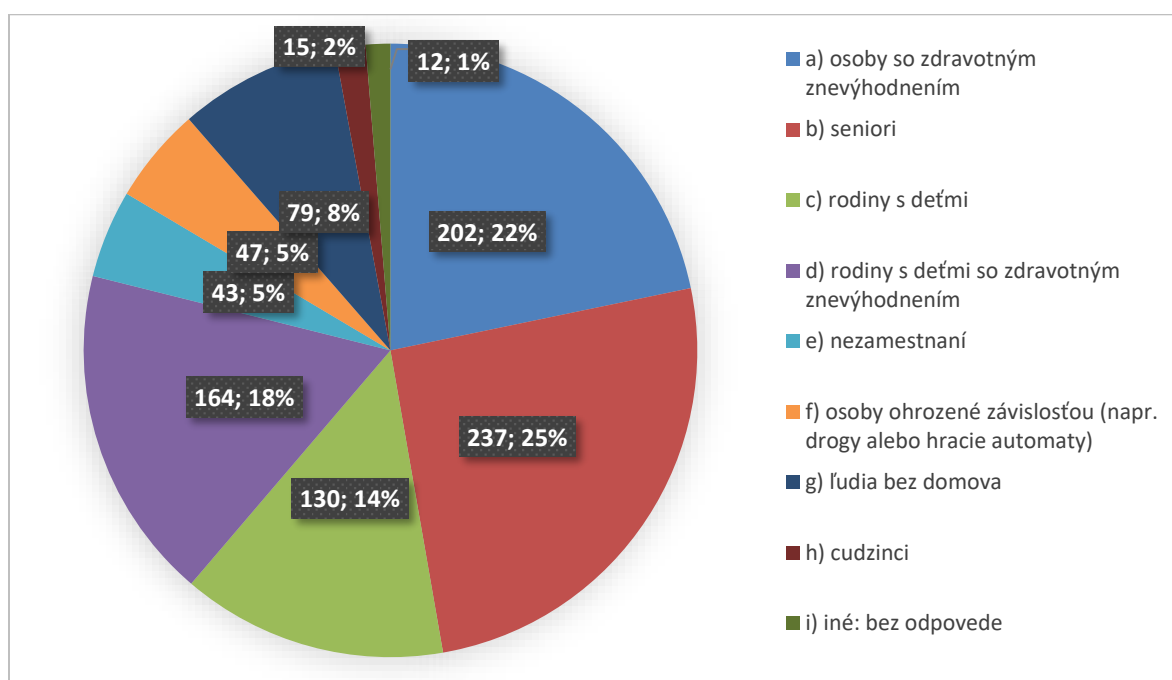
Sociálne poradenstvo

Na základe dotazníkového **prieskumu verejnosti** vyplynulo, že služby sociálneho poradenstva využíva iba 1 z 10 obyvateľov mestskej časti. Väčšinu respondentov tvorili priamo prijímatelia sociálnej služby. Služby sociálneho poradenstva vníma väčšina užívateľov (88 %) pozitívne (t. j. vyjadrili veľkú spokojnosť, resp. spokojnosť) a zvyšok (cca 12 %) vyjadrilo nespokojnosť.

Celkové budúce zameranie pozornosti

Na otázku *Ktorým skupinám obyvateľstva by sa podľa vás mala v mestskej časti Bratislava-Petržalka venovať väčšia pozornosť?* respondenti, oslovení v rámci **dotazníkového prieskumu pre verejnosť**, najčastejšie označili seniorov (25 %), nasledovali osoby so zdravotným znevýhodnením (22 %), rodiny s deťmi so zdravotným znevýhodnením (18 %) a celkovo rodiny s deťmi (14 %). Naopak najnižšia pozornosť by sa mala venovať cudzincom, resp. nezamestnaným.

Graf 12 Otázka 10. Ktorým skupinám obyvateľstva by sa podľa vás mala v mestskej časti Bratislava-Petržalka venovať väčšia pozornosť?

Zdroj: Dotazník pre verejnosť, MČ Bratislava-Petržalka, 2023

E.VÝSTUPY SWOT ANALÝZY

Analýza SWOT predstavuje prehľad kľúčových silných, slabých stránok, príležitostí a rizík v oblasti ľudských zdrojov a sociálnej situácie na území Petržalky. Jednotlivé zistenia vychádzajú z výsledkov predchádzajúcich analytických kapitol ako aj zo zistení identifikovaných v rámci dotazníkových prieskumov medzi verejnosťou, organizáciami a prijímateľmi sociálnych služieb v zariadení sociálnej starostlivosti. SWOT analýza je rozdelená podľa tematických oblastí. Silné (S) a slabé (W) stránky predstavujú výstižné pomenovanie aktuálnej situácie na území mesta z pohľadu jednotlivých skúmaných oblastí. Príležitosti (O) a ohrozenia (T) predstavujú pomenovanie budúceho očakávaného stavu, prípadne stavu vyplývajúce z pôsobenia vonkajšieho prostredia (napríklad systémové problémy).

Silné stránky	Slabé stránky
<p>DEMOGRAFIA</p> <ul style="list-style-type: none">• Vyšší podiel obyvateľstva s dosiahnutým vysokoškolským vzdelaním (až 33 % populácie),• v posledných rokoch stabilný, približne 15 % podiel najmladšej zložky obyvateľstva (od 0 do 14 rokov).	<p>DEMOGRAFIA</p> <ul style="list-style-type: none">• Vysoké zastúpenie najstaršej (65+) zložky obyvateľstva (viac ako 23 %) vzhľadom na priemer kraja a SR;• v roku 2023 priemerný vek Petržalčanov opäť stúpol a to na úroveň približne 44 rokov, čo je už mierne nad celomestským priemerom.
<p>SOCIÁLNA STAROSTLIVOSŤ A INKLÚZIA</p> <ul style="list-style-type: none">• Široká sieť denných centier, fungujúca Petržalská klubovňa aktívnych seniorov;• široké spektrum poskytovaných sociálnych služieb a sieť poskytovateľov sociálnych služieb;• aktívny prístup tímu pracovníkov oddelenia sociálnych vecí na miestnom úrade;• dostatočná športová infraštruktúra;• poskytovanie služieb sociálnej výpomoci a fungujúca sociálna výdajňa;• výkon funkcie porúčníctva a opatrovníctva;• zamestnávajú ľudí s ťažkým zdravotným postihnutím aj priamo na úrade mestskej časti (zamestnaných 15 ľudí s ťažkým zdravotným postihnutím z toho 8 ľudí s invaliditou nad 70%);• Rada seniorov a Petržalský mládežnícky parlament;• stretnutia jubilantov;• spolupráca MČ s verejnými a neverejnými poskytovateľmi soc. služieb pri práci s cieľovými skupinami;• vykonávanie aktívnych prác v rámci mestskej časti;• individuálny prístup a adresná práca s prijímateľom (najmä v rámci sociálnych služieb krízovej intervencie);• dôraz na monitoring LBD s cieľom poznať prijímateľa po mene;	<p>SOCIÁLNA STAROSTLIVOSŤ A INKLÚZIA</p> <ul style="list-style-type: none">• Nedostatočné alebo chýbajúce sociálne služby pre niektoré cieľové skupiny ako sú osoby s fyzickým znevýhodnením, deti a mládež, osoby so psychiatrickými poruchami;• chýba denný stacionár;• chýbajúce zariadenia pre seniorov;• bezbariérovosť (zariadenia, v ktorých sa poskytujú sociálne služby, na verejných priestranstvách);• nedostatočné prepojenie športových a voľnočasových aktivít so sociálnou oblasťou.

<ul style="list-style-type: none"> • širšie využívanie informačných nástrojov pre informovanie o sociálnych službách na území MČ, • finančný príspevok pre deti, mladých ľudí a rodiny. 	
Príležitosti	Ohrozenia
<p>DEMOGRAFIA</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nárast podielu najmladšej zložky obyvateľstva; • viaceré rozvojové lokality a územia vhodné na hromadnú bytovú výstavbu. <p>SOCIÁLNA STAROSTLIVOSŤ A INKLÚZIA</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prepojenie sociálnych služieb pri práci s mládežou a s oddelením školstva, školami v rámci zriaďovateľskej pôsobnosti MČ; • zvýšenie informovanosti → adresnosť služieb; • skvalitnenie a využitie priestorov denných centier a pobytových zariadení; • oboznamovanie obyvateľstva so sociálnymi témami; • možnosti zberu dát a ich vyhodnotenie; • šírenie dobrej praxe; • aktualizácia mapy voľnočasových aktivít a sociálnych služieb (napríklad formou interaktívnej webstránky alebo mobilnej aplikácie); • nastavenie prevenčných mechanizmov pred stratou bývania (spolupráca s úradom práce), • budovanie komunitných centier a komunitných priestorov (prepojenie s kultúrou a športom), • realizácia preventívnych výchovno-vzdelávacích programov pre žiakov ZŠ. 	<p>DEMOGRAFIA</p> <ul style="list-style-type: none"> • Postupné starnutie obyvateľstva Petržalky a to oveľa rýchlejšie v porovnaní s priemerom mesta Bratislava či Bratislavského kraja, • nárast počtu obyvateľov vo vekovej skupine 80 a viac ročných. <p>SOCIÁLNA STAROSTLIVOSŤ A INKLÚZIA</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nárast počtu detí z rodín v ohrození, • nárast dopytu obyvateľov po sociálnych službách do roku 2030, • reforma financovania sociálnych služieb, nedostatočné financovanie soc. služieb, • nedostatok personálnych kapacít v opatrovateľských službách; • udržateľnosť poskytovateľov soc. služieb (verejní aj neverejní); • nevymožiteľnosť niektorých služieb zo strany iných subjektov (VÚC, mesto); • narastajúci počet osamelých jednotlivcov; • možný výskyt sociálno-patologických javov a ľudí so psychiatrickou diagnózou v dôsledku nedostatočne nastavenej siete pomoci; • prítomnosť sociálno-patologických javov v dôsledku nedostatku dostupných aktivít pre deti v tínedžerskom veku; • krízové situácie zasahujúce celú spoločnosť – Covid-19, vojna na Ukrajine a pod; • nedostupnosť bývania so sociálnou podporou; • nedostatočná zdravotná starostlivosť pri cieľových skupinách (napr. psychiatrickí pacienti a pod.).

F. VYHODNOTENIE DOTERAJŠIEHO KOMUNITNÉHO PLÁNU SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

Petržalka má spracovaný KPSS z roku 2017, ktorý bol vypracovaný zamestnancami mestskej časti. Plánovacie obdobie bolo ohraničené rokmi 2018 až 2022.

KPSS bol schválený uznesením Miestneho zastupiteľstva mestskej časti Bratislava-Petržalka v Petržalke č. 386/2017 zo dňa 07.11.2017. Platnosť dokumentu bola následným uznesením predĺžená až do schválenia nového KPSS MČ Petržalka.

Od spracovania predchádzajúceho KPSS uplynulo už viac ako 7 rokov. V uplynulých rokoch (roky 2020 až 2023) sa výrazne zmenili hospodárske i sociálne predpoklady, na základe ktorých bola navrhnutá pôvodná koncepcia KPSS, zároveň bol medzičasom (v roku 2023) vypracovaný KPSS HMBA s celomestským charakterom, a tak MČ pristúpila k vypracovaniu nového komunitného plánu sociálnych služieb MČ.

Strategická časť KPSS Petržalka na roky 2018 – 2022 obsahuje celkom 5 strategických oblastí/priorít rozvoja.

Vyhodnotenie plnenia Strategickej oblasti/priority č. 1.

Zámer	Plnenie (áno, áno-čiastočne, nie)
Zriadenie/vybudovanie nového zariadenia opatrovateľskej služby	Nie

Zdôvodnenie:

Nové zariadenie typu ZOS nebolo zriadené a k zvýšeniu kapacít rovnako neprišlo.

MČ Bratislava-Petržalka si uvedomuje potrebu zriadenia takejto sociálnej služby. V súčasnosti sa mestská časť zameriava na nájdenie vhodného objektu na vybudovanie nového ZOS a na prípravu projektovej dokumentácie s cieľom uchádzať sa o externé zdroje. Predmetná aktivita bola prenesená aj do PHRSR MČ Petržalka 2029 ako jedna z prioritných aktivít.

Vyhodnotenie plnenia Strategickej oblasti/priority č. 2.

Zámer	Plnenie (áno, áno-čiastočne, nie)
Zriadenie/vybudovanie denného stacionára	Áno-čiastočne

Zdôvodnenie:

Nové zariadenie typu denný stacionár je aktuálne vo fáze prípravy projektovej dokumentácie, pričom sa mestská časť uchádza o externé zdroje na financovanie vybudovania tohto druhu sociálnej služby. Predmetná aktivita bola prenesená aj do PHRSR MČ Petržalka 2029 ako jedna z prioritných aktivít.

Vyhodnotenie plnenia Strategickkej oblasti/priority č. 3.

Zámer	Plnenie (áno, áno-čiastočne, nie)
Rekonštrukcia strediska sociálnych služieb na Vavilovovej ulici	Áno-čiastočne

Zdôvodnenie:

Tento cieľ bol naplnený čiastočne – zariadenie na Vavilovovej 18 bolo v predchádzajúcom období čiastočne prerobené a zrekonštruované tak, aby umožňovalo poskytovanie bývania a riadne prevádzkovanie zariadenia núdzového bývania a útulku pod Strediskom sociálnych služieb Petržalka. Mestská časť však zároveň v priebehu implementácie komunitného plánu aktívne hľadala aj iné vhodnejšie priestory, ktoré by mohli lepšie vyhovovať potrebám klientov a poskytovaných služieb.

V roku 2024 boli uvoľnené priestory v bytovom dome na Medveďovej 21, ktoré však vyžadovali kompletnú rekonštrukciu. Táto rekonštrukcia sa uskutočnila v roku 2025. Priestory na Medveďovej 21 sa uvádzajú do prevádzky ako nové zariadenie núdzového bývania a útulku. Presun klientok do nových, modernizovaných priestorov umožní výrazné zlepšenie priestorových podmienok. Optimalizácia vnútorného usporiadania ako aj priestory na Medveďovej 21 zároveň prispievajú k celkovému zvýšeniu kvality poskytovaných sociálnych služieb na Vavilovovej ulici.

Vyhodnotenie plnenia Strategickkej oblasti/priority č. 4.

Zámer	Plnenie (áno, áno-čiastočne, nie)
Realizácia informačných a vzdelávacích aktivít na získanie potrebných vedomostí v oblasti sociálnej, zdravotnej, vlastnej bezpečnosti a ochrany, ako aj v oblasti finančnej, mediálnej a spotrebiteľskej gramotnosti	Áno

Zdôvodnenie:

MČ realizuje aktivity pre seniorov prostredníctvom 6 DC a Klubovne aktívnych seniorov. Výnimkou boli roky 2020-2021 kedy sa vzdelávanie nerealizovalo z dôvodu pandémie COVID-19. Aktivity sa mali realizovať prezenčne aj s ohľadom na chýbajúce zručnosti v oblasti digitálnej komunikácie. V rámci MČ pôsobí aktuálne koordinátor činnosti denných centier, do ktorého agendy patrí aj vytváranie podmienok pre voľnočasové a záujmové aktivity (sprostredkovanie organizovania podujatia) a poskytovanie poradenstva.

Vyhodnotenie plnenia Strategickkej oblasti/priority č. 5.

Zámer	Plnenie (áno, áno-čiastočne, nie)
Vzdelávanie zamestnancov v oblasti poskytovania sociálnych služieb	Áno

Zdôvodnenie:

Cieľovou skupinou boli pracovníci Strediska sociálnych služieb Petržalka (administratíva, opatrovatelky a pracovníci manažmentu sociálnych služieb). Aktivita vychádzala z povinnosti zabezpečiť vzdelávanie v zmysle platnej legislatívy (najmä zákon o sociálnych službách).

Aktivita je realizovaná priebežne a zahŕňa viacero školení (manažérske kurzy a pod.), kurzov (sociálna rehabilitácia a pod.), seminárov, účasť na akreditovaných vzdelávacích aktivitách (riadenie sociálnych služieb).

Celkové zhodnotenie plnenia doterajšieho KPSS

Zrealizované boli aktivity zamerané na vzdelávanie zamestnancov v oblasti poskytovania sociálnych služieb a informačné a vzdelávacie aktivity na získanie potrebných vedomostí v rôznych ďalších oblastiach, ktoré aktuálne zastrešuje koordinátor činnosti denných centier. Čiastočne sa podarilo naplniť aktivity týkajúce sa modernizácie priestorov Strediska sociálnych služieb Petržalka na Vavilovovej ulici a aktivity týkajúce sa zriadenia denného stacionára. Naopak nepodarilo sa zrealizovať aktivity zamerané na zriadenie/vybudovanie nového zariadenia opatrovateľskej služby. Hlavnými dôvodmi bolo to, že sa nepodarilo nájsť vhodné priestory a doriešiť spôsob financovania.

G. REFORMA FINANCOVANIA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

V posledných rokoch MPSVR SR pracuje na reforme financovania sociálnych služieb. Výsledky reformy budú mať vplyv na financovanie poskytovaných sociálnych služieb aj na miestnej úrovni. Zámerom reformy je upraviť financovanie sociálnych služieb dlhodobou sociálno-zdravotnou starostlivosťou (fáza 1), ale aj navrhnuť komplexnú zmenu systému sociálnych služieb (fáza 2).

Fáza 1 do roku 2026 zodpovedá reforme v POO pre oblasť sociálnych služieb podmienených odkázanosťou a je definovaná zavedením príspevku na pomoc pri odkázanosti. Podstatou reformy je nový spôsob financovania sociálnych služieb podmienených odkázanosťou. Dôraz na riešenie dlhodobej sociálno-zdravotnej starostlivosti je na Slovensku zásadný. Prognóza starnutia pre Slovensko je jedna z najvyšších a výdavky SR na dlhodobú sociálno-zdravotnú starostlivosť sú oproti ostatným členským krajinám EÚ podpriemerné.

Fáza 2 po roku 2026 presahuje oblasť sociálnych služieb podmienených odkázanosťou a týka sa nevyhnutných následných úprav týkajúcich sa podpory a služieb pre iné zraniteľné skupiny, ktoré je potrebné ďalej rozpracovať v nasledujúcom období.⁷

NASTAVENIE STRATEGICKÝCH CIEĽOV REFORMY

STRATEGICKÝ CIEĽ 1: Zabezpečenie dostatočného a transparentného financovania z verejných zdrojov na realizáciu sociálnej politiky štátu v oblasti sociálnych služieb, ktoré:

- zohľadňuje následky demografického vývoja a súvisiaceho starnutia populácie,
- posilňuje preventívne aktivity a poradenstvo tak, aby sa predchádzalo nepriaznivým sociálnym situáciám a podporuje aktivizáciu človeka a jeho okolia pri ich riešení,
- vytvára efektívne medzirezortné prepojenia na podporu komplexných riešení a
- vytvorí podmienky na poskytovanie sociálnych služieb v prirodzenom prostredí za aktívnejšieho zapojenia komunity a prístupnosti verejných služieb pre všetkých na úrovni samospráv.

STRATEGICKÝ CIEĽ 2: Zabezpečenie dostupnosti služieb a informácií o nich prijatím novej právnej úpravy, ktorá:

- upraví kompetencie pri poskytovaní, zabezpečovaní a financovaní sociálnych služieb – štátny rozpočet, rozpočty VÚC a obcí,
- vytvorí predpoklady na zvýšenie dostupnosti sociálnych služieb na komunitnej úrovni.

STRATEGICKÝ CIEĽ 3: Zvyšovanie kvality sociálnych služieb v zmysle strategických dokumentov a záväzkov:

- stabilným financovaním sociálnych služieb,
- podporou rozvoja ľudských zdrojov v sociálnych službách,
- prepájaním sociálnej a zdravotnej starostlivosti,
- prepájaním vzdelávacieho systému a sociálnej starostlivosti.

⁷ Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR, Bratislava, december 2024: Koncepcia reformy financovania sociálnych služieb vychodiská pre zmenu systému financovania sociálnych služieb so zameraním najmä na sociálne služby dlhodobej sociálno-zdravotnej starostlivosti.

H. ROZVOJOVÁ STRATÉGIA

H.1 Ciele rozvoja mestskej časti do roku 2030

Ciele rozvoja a príslušné rozvojové priority Petržalky vychádzajú z cieľov a priorít definovaných v rámci **KPSS Bratislava 2030**, Dodatok č. 1 o celomestskom charaktere, ktorý vypracovalo HMBA v roku 2023. So znením návrhu uvedeného dokumentu celomestského charakteru súhlasilo aj miestne zastupiteľstvo MČ Bratislava-Petržalka v roku 2024.

Jednotlivé prioritné oblasti boli ďalej podrobnejšie rozpracované formou súvisiacich strategických balíčkov s príslušnými príkladmi kľúčových a komplementárnych projektov. Jednotlivé strategické investičné balíčky ako aj príklady projektov boli zostavené tak, aby rešpektovali miestne špecifiká Petržalky a zároveň rešpektovali strategické investičné balíčky a integrované projektové balíčky definované v PHRSR Petržalka 2029.

Rozvojová stratégia v plnej miere zohľadňuje výsledky analýzy súčasného stavu sociálnej situácie na území mestskej časti ako aj známe národné priority rozvoja sociálnych služieb, ciele rozvoja sociálnych služieb na území HMBA do roku 2030 a ďalšie aktuálne výzvy a oblasti podpory zo zdrojov európskeho spoločenstva.

Vízia rozvoja Petržalky v sociálnej oblasti do roku 2050

Vízia rozvoja Petržalky v oblasti sociálnej starostlivosti bola stanovená v rámci PHRSR Petržalka 2029, teda v rámci základného strategického dokumentu mestskej časti a znie nasledovne:

„Existuje dostatočná ponuka sociálnych služieb, ktoré sa poskytujú v domácom prostredí, neexistuje poradovník na sociálne služby poskytované zo strany mestskej časti, všetky požiadavky sa riešia operatívne.“

To znamená v jednotlivých prioritných oblastiach uplatňovať princípy udržateľného využívania prírodných zdrojov s čo najmenšími negatívnymi vplyvmi na životné prostredie a zdravie obyvateľov a zároveň využívať najnovšie poznatky, metódy a technológie pri dosahovaní cieľov rozvoja.

Stratégia zvolená na dosiahnutie želaného stavu vychádza z poznania komplexných potrieb mestskej časti Bratislava-Petržalka a ich dôležitosti pre zabezpečenie kvality života jeho občanov. Navrhnutá stratégia bola zostavená tak, aby jednotlivé ciele boli v súlade s cieľmi definovanými v KPSS Bratislava 2030, Dodatok č. 1 o celomestskom charaktere. Do riešenia relatívne širokého spektra existujúcich rozvojových potrieb aktívne vstupujú viacerí aktéri (štát, regionálna samospráva, súkromný sektor, mimovládne organizácie atď.) s rôznymi kompetenciami, záujmami a finančnými zdrojmi. Preto stratégia vychádza z predpokladu, že príslušné orgány verejnej správy na národnej a regionálnej úrovni zabezpečia koordinovaný a partnerský prístup pri realizácii intervencií na území mesta, resp. mestskej časti, ktorého predpokladom je vzájomná spolupráca a informovanosť kľúčových aktérov jeho rozvoja. Špecifická pozornosť bude venovaná koordinácii intervencií spolufinancovaných zo zdrojov európskych fondov smerujúcich do územia Bratislavského kraja cez schválený operačný program a program hospodárskej obnovy po pandémie COVID-19. Pre napĺňanie vízie rozvoja bolo stanovených **5 strategických cieľov**.

Definovanie cieľov zohľadňuje časové hľadisko realizácie KPSS MČ Bratislava-Petržalka do roku 2030, disponibilné zdroje, kompetencie MČ a plánovanú reformu financovania sociálnych služieb.

Zároveň všetky projekty/aktivity realizované v súlade s KPSS MČ Bratislava-Petržalka by sa mali realizovať s ohľadom na prístupnosť (bez bariér), vytváranie bezbariérových trás, prípadne odstraňovanie bariér.

Vízia rozvoja, strategické ciele a priority rozvoja do roku 2030 – prepojenie na KPSS HMBA 2030

Vízia rozvoja MČ Bratislava-Petržalka:

„Existuje dostatočná ponuka sociálnych služieb, ktoré sa poskytujú v domácom prostredí, neexistuje poradovník na sociálne služby poskytované zo strany mestskej časti, všetky požiadavky sa riešia operatívne.“

Strategické ciele definované*
v KPSS HMBA 2030

Cieľ 1:	Cieľ 2:	Cieľ 3:	Cieľ 4:	Cieľ 5:
Posilnenie spolupráce na riešení potrieb obyvateľov	Dôstojný, bezpečný a čo najsamostatnejší život starších obyvateľov podporený dostupnou sieťou sociálnych služieb	Sprístupníť sieť pomoci a podpory deťom, mladým a rodinám v ohrození a nastavenie preventívnych programov s témou drog a závislosti na základných a stredných školách	Poradenstvo a pomoc pre ľudí bez domova s dôrazom na ukončovanie bezdomovectva	Nezávislý život osôb so zdravotným znevýhodnením s vyššou dostupnosťou a kvalitou komunitných sociálnych služieb
Priorita 1:	Priorita 2:	Priorita 3:	Priorita 4:	Priorita 5:
Všeobecné témy spojené s rozvojom sociálnych služieb	Oblasť starších obyvateľov	Oblasť detí, mladých ľudí a rodín v ohrození	Oblasť ľudí bez domova	Oblasť osôb so zdravotným znevýhodnením

Špecifické ciele definované
MČ Bratislava-Petržalka do roku 2030

Špecifický cieľ 1.1: Vytvoriť sieť odborného poradenstva pre obyvateľov, ktorí sa ocitli v nepriaznivých životných situáciách	Špecifický cieľ 2.1: Zvýšiť dostupnosť nedostatkových sociálnych služieb pre obyvateľov v seniorskom veku	Špecifický cieľ 3.1: Zvýšiť kvalitu už existujúcich sociálnych služieb pre matky s deťmi a rodiny v kríze	Špecifický cieľ 4.1: Zvýšiť dostupnosť sociálnych služieb krízovej intervencie špecificky pre ľudí bez domova na území Petržalky	Špecifický cieľ 5.1: Zvýšiť podporu pre svojpomocné skupiny rodín s členom so zdravotným znevýhodnením
Špecifický cieľ 1.2: Zvýšiť informovanosť obyvateľov o poskytovaných sociálnych službách v mestskej časti Petržalka	Špecifický cieľ 2.2: Zvýšiť kvalitu už existujúcich sociálnych služieb pre obyvateľov v seniorskom veku	Špecifický cieľ 3.2: Podporiť rozvoj nových foriem pomoci zameranej na prácu so školami a rodinami s deťmi		
Špecifický cieľ 1.3: Efektívne riešenie sociálnej politiky na úrovni mestskej časti	Špecifický cieľ 2.3: Vyššia podpora aktivít a vzdelávania seniorov zameraných na prevenciu a podporu zdravia			
Špecifický cieľ 1.4: Zvýšiť dostupnosť sociálnych služieb krízovej intervencie na území Petržalky				

* Úroveň strategických cieľov a priorít vychádza zo strategických cieľov a priorít definovaných v KPSS HMBA 2030.

H.2 Priority rozvoja mestskej časti do roku 2030

H.2.1 Priorita 1 Všeobecné témy spojené s rozvojom sociálnych služieb

Strategický cieľ 1: Posilnenie spolupráce na riešení potrieb obyvateľov

Kľúčové výkonnostné ukazovatele (očakávaný výsledok do roku 2030):

- **Adekvátne doplnenie celkových personálnych kapacít miestnej samosprávy** (vrátane rozpočtových organizácií) **na výkon sociálnej politiky;**
- **Adekvátne zvýšenie podielu** (min. o 1,7 perc. bodov, t. j. na 10 %) **výdavkov na sociálne veci;**
- **Zvýšenie podielu obyvateľstva informovaného o dostupných sociálnych službách poskytovaných mestskou časťou.**

Špecifický cieľ 1.1: Vytvoriť sieť odborného poradenstva pre obyvateľov, ktorí sa ocitli v nepriaznivých životných situáciách

Strategický investičný balíček 1.1 Kvalitná sieť odborného poradenstva pre obyvateľov

Kľúčové projekty/aktivity:

A. Realizácia pravidelných stretnutí multidisciplinárnych tímov na riešenie krízových situácií obyvateľov s nastavením individuálneho sociálneho plánu pomoci pre oblasť starších obyvateľov; detí, mladých ľudí a rodín v ohrození, osôb so zdravotným znevýhodnením, marginalizovaných skupiny obyvateľstva, cudzincov a ľudí bez domova

Zodpovedný/-í: OSV, oddelenie školstva ÚPSVR, CPP BA V., NePoSS, MVO

Suma: 1 500,00 EUR

Dátum začiatku realizácie projektu: rok 2025

Predpokladané finančné zdroje: rozpočet MČ

Indikatívne výkonnostné ukazovatele projektu: zapracovanie prístupu multidisciplinarity do pracovných postupov na OSV, počet jednotlivých intervencií, počet spoluprác s externými organizáciami a inštitúciami, počet jednotlivých intervencií, nárast počtu úspešne nastavených intervencií, počet spolupracujúcich škôl pri intervenciách vo veci záškoláctva, počet stretnutí multidisciplinárnych tímov, počet zúčastnených odborníkov na stretnutiach multidisciplinárneho tímu (zdroj: kľúčové merateľné ukazovatele OSV)

Komplementárne projekty/aktivity:

Komplementárne projekty: účasť odborných zamestnancov mestskej časti v pracovných skupinách odborníkov, zapojenie sa do partnerských projektov na zvyšovanie odbornosti a spolupráce v sociálnej oblasti, odborné vzdelávanie sociálnych pracovníkov mestskej časti a pod.

Súvisiaci cieľ KPSS Bratislava 2030: Strategický cieľ 1: Posilnenie spolupráce na riešení potrieb obyvateľov

Špecifický cieľ 1.2: Zvýšiť informovanosť obyvateľov o poskytovaných sociálnych službách v mestskej časti Petržalka

Strategický investičný balíček 1.2 Lepšia informovanosť o sociálnych službách a aktivitách v oblasti sociálnych služieb

Kľúčové projekty/aktivity:

- B. Vytvorenie materiálu s priebežnou aktualizáciou - „Sprievodca sociálnymi službami v Petržalke“, ktorým sa zlepši informovanosť obyvateľov o poskytovaných službách a o aktuálnych informáciách v oblasti sociálnych služieb**

Zodpovedný/-í: OSV, Referát komunikácie

Suma: 1 300,00 EUR

Dátum začiatku realizácie projektu: rok 2027

Predpokladané finančné zdroje: rozpočet MČ

Indikatívne výkonnostné ukazovatele projektu: zvýšenie informovanosti obyvateľov mestskej časti Bratislava-Petržalka o dostupných sociálnych službách (napr. monitorovanie návštevnosti web stránky, sociálnych sietí, dotazníkový prieskum spokojnosti), dostupnosť a aktuálnosť informácií v oblasti sociálnych služieb (pravidelnosť aktualizácie sprievodcu a jeho distribúcie rôznymi kanálmi ako tlačaná verzia, elektronická verzia na webovom sídle mestskej časti, sociálne siete), zvýšenie počtu obyvateľov, ktorí využívajú dostupné sociálne služby, spolupráca medzi zainteresovanými subjektmi (OSV, Referát komunikácie).

Komplementárne projekty/aktivity:

Komplementárne projekty: pravidelná aktualizácia mapy sociálnych služieb na území MČ, pravidelná aktualizácia mapy voľnočasových aktivít v denných centrách, informovanie obyvateľov mestskej časti prostredníctvom článkov v novinách mestskej časti, aktívna práca so sociálnymi sieťami v oblasti sociálnych služieb a prevencie, a pod.

Súvisiaci cieľ KPSS Bratislava 2030: Špecifický cieľ 1.3: Podpora informovanosti v oblasti sociálnych politík

Špecifický cieľ 1.3: Efektívne riešenie sociálnej politiky na úrovni mestskej časti

Strategický investičný balíček 1.3 Kvalitná správa sociálnych služieb

Kľúčové projekty/aktivity:

- C. Zabezpečenie príslušných školení pre zamestnancov OSV a supervízií**

Zodpovedný/-í: OSV, Referát personálnych činností a miezd

Suma: 4 500,00 EUR (školenia, kurzy, semináre, porady) a supervízie (skupinové a individuálne)

Dátum začiatku realizácie projektu: rok 2025

Predpokladané finančné zdroje: rozpočet MČ

Indikatívne výkonnostné ukazovatele projektu: počet skupinových supervízií s účasťou minimálne 70 % zamestnancov OSV, minimálne 2 školenia na odborné témy, ktoré zamestnanci absolvujú v rámci kalendárneho roka, každý zamestnanec poskytujúci sociálne poradenstvo má nastavený plán vzdelávania a supervízií.

D. Realizácia prieskumov kvality poskytovaných sociálnych služieb

Zodpovedný/-í: Stredisko sociálnych služieb Petržalka, OSV

Suma: 4 000,00 EUR

Dátum začiatku realizácie projektu: rok 2026

Predpokladané finančné zdroje: rozpočet MČ

Indikatívne výkonnostné ukazovatele projektu: nastavenie efektívnych a účinných štandardov kvality sociálnych služieb

Komplementárne projekty/aktivity:

Komplementárne projekty: nastavenie kľúčových merateľných ukazovateľov pre OSV a ich pravidelné vyhodnocovanie, podpora zberu dát v oblasti sociálnej politiky, realizácia pravidelných vzdelávaní, poskytovanie služieb na diaľku (online poradenstvo), realizácia informačných a osvetových kampaní, hľadanie dodatočných finančných prostriedkov (napr. cez granty alebo sponzorské príspevky), využívanie nových technológií a inovácií na zlepšenie dostupnosti a efektivity služieb, implementácia mechanizmov na získavanie spätnej väzby od klientov a odborníkov, zvyšovanie personálnych kapacít, tvorba benefitov pre zamestnancov, zabezpečenie systematickej spolupráce s HMBA, BSK, NePoSS a pod.

Zodpovedný/-í: Mestská časť Bratislava-Petržalka (OSV, Referát personálnych činností a miezd)

Predpokladané finančné zdroje: Európske štrukturálne a investičné fondy (OP Slovensko), POO SR, štátny rozpočet, rozpočet mestskej časti a iné

Súvisiaci cieľ KPSS Bratislava 2030: Strategický cieľ 1: Posilnenie spolupráce na riešení potrieb obyvateľov

Špecifický cieľ 1.4: Zvýšiť dostupnosť sociálnych služieb krízovej intervencie na území Petržalky

Strategický investičný balíček 1.4 Dostupnejšie služby krízovej intervencie pre viaceré cieľové skupiny

Kľúčové projekty/aktivity:

E. Registrácia TSSKI vykonávanej pracovníkmi oddelenia sociálnych vecí MČ Bratislava-Petržalka

Zodpovedný/-í: OSV

Suma: neurčená

Dátum začiatku realizácie projektu: rok 2025

Predpokladané finančné zdroje:

Indikatívne výkonnostné ukazovatele projektu: počet výjazdov vykonaných terénymi sociálnymi pracovníkmi mesačne (cieľ: min. 8 výjazdov mesačne), počet kontaktov realizovaných v teréne, počet prijímateľov sociálnej služby, počet zamestnancov v Terénnej sociálnej službe krízovej intervencie

F. Podpora výkonu terénnej sociálnej práce (pre seniorov, deti, mladých ľudí, rodiny v ohrození, marginalizované skupiny, cudzincov a pre ĽBD) realizovanej prostredníctvom registrovaných MVO, a organizáciami pracujúcimi s užívateľmi drog a osobami pracujúcimi v pouličnom sex – biznise formou dotačného systému MČ

Zodpovedný/-í: OSV, Kancelária zástupcov starostu, oddelenie školstva

Suma: neurčená

Dátum začiatku realizácie projektu: rok 2025

Predpokladané finančné zdroje: dotačný systém MČ

Indikatívne výkonnostné ukazovatele projektu: Počet projektov, ktoré boli podporené prostredníctvom dotačného systému MČ, Počet osvetových a preventívnych aktivít zameraných na prevenciu sociálnych problémov (alkoholizmus, drogová závislosť, prostitúcia a pod).

Komplementárne projekty/aktivity:

Komplementárne projekty: realizácia dotačného mechanizmu, supervízie a vzdelávanie pracovníkov a pod.

Zodpovedný/-í: Mestská časť Bratislava-Petržalka (OSV, Referát personálnych činností a miezd)

Predpokladané finančné zdroje: Európske štrukturálne a investičné fondy (OP Slovensko), POO SR, štátny rozpočet, rozpočet mestskej časti a iné

Súvisiaci cieľ KPSS Bratislava 2030: Strategický cieľ 1: Posilnenie spolupráce na riešení potrieb obyvateľov

Špecifické ciele nadväzujú na **Národnú prioritu rozvoja sociálnych služieb**: „NP4: Podpora zvyšovania kvality sociálnych služieb“.

H.2.2 Priorita 2 Oblasť starších obyvateľov**Strategický cieľ 2: Dôstojný, bezpečný a čo najsamostatnejší život starších obyvateľov podporený dostupnou sieťou sociálnych služieb**

Kľúčové výkonnostné ukazovatele (očakávaný výsledok do roku 2030):

- **Vytvorenie 4 nových sociálnych, resp. podporných sociálnych služieb** (denný stacionár, jedáleň, domáca opatrovateľská služba a ZOS) **pre starších obyvateľov, alebo rozšírenie ich existujúcej kapacity;**
- **Zriadený nový denný stacionár s kapacitou 25 miest;**
- **Nárast počtu lôžok v zariadeniach opatrovateľskej služby pre bezodkladne prijatých prijímateľov o 10 miest;**
- **Zvýšenie počtu prijímateľiek a prijímateľov služieb v denných centrách a pravidelných účastníkov aktivít Petržalskej klubovne aktívnych seniorov (na 1 200);**
- **Nárast aktivít „proseniorských“ organizácií na území mestskej časti;**
- **Nárast (kumulatívny) počtu prijímateľov a prijímateľiek DOS (na 400 prijímateľov / prijímateľiek);**
- **Nárast počtu hodín (min. o 20-25 %, s prihliadnutím na zákon o sociálnych službách 448/2008 Z. z. v z.n.p) priameho výkonu DOS;**
- **Skrátenie doby od podania žiadosti o poskytnutie služby v zariadení do poskytnutia služby pri bezodkladných žiadostiach o prijatie do zariadení opatrovateľskej služby (o ¼ času, t. j. na 0,25 mesiaca);**
- **Zvýšenie podielu bezodkladne prijatých prijímateľov sociálnych služieb do zariadenia sociálnych služieb z celkového počtu prijatých do roku 2030 (21 / 100).**

Špecifický cieľ 2.1: Zvýšiť dostupnosť nedostatkových sociálnych služieb pre obyvateľov v seniorskom veku**Strategický investičný balíček 2.1 Kvalitná sieť sociálnych služieb pre obyvateľov v seniorskom veku****Kľúčové projekty/aktivity:****A. Zriadenie denného stacionára****Zodpovedný/-í:** OSV, Referát investičných činností, Referát projektového riadenia**Suma:** 1 000 000,00 EUR**Dátum začiatku realizácie projektu:** roky 2026/2027**Predpokladané finančné zdroje:** POO SR, rozpočet MČ

Indikatívne výkonnostné ukazovatele projektu: zlepšenie kvality života seniorov (spätná väzba od používateľov služieb-dotazníky spokojnosti, rozhovory a podpora sociálneho kontaktu seniorov (zapojenie seniorov do aktivít v stacionári a ich subjektívny pocit zlepšenia sociálnych väzieb), prispôsobenie priestorov potrebám seniorov (bezbariérovosť, vybavenie a komfort priestorov denného stacionára), počet seniorov využívajúcich služby stacionára, množstvo aktivít pre seniorov v rámci stacionára (mesačne alebo ročne)

B. Zriadenie jedálne pre seniorov – podporná služba

Zodpovedný/-í: Referát investičných činností, OSV

Suma: 200 000,00 EUR

Dátum začiatku realizácie projektu: rok 2026

Predpokladané finančné zdroje: POO SR, rozpočet MČ

Indikatívne výkonnostné ukazovatele projektu: zlepšenie stravovacích možností pre seniorov (kvalita a dostupnosť jedál, dostupnosť jedálne a donášky stravy podľa potrieb seniorov), podpora samostatnosti a zdravého životného štýlu (účasť seniorov na stravovaní), počet stravníkov denne/týždenne, počet pripravených a distribuovaných jedál vrátane donášky stravy, nárast seniorov, ktorí majú prístup k podporným stravovacím službám (percentuálny nárast oproti súčasnému stavu)

Komplementárne projekty/aktivity:

Komplementárne projekty: zriadenie alebo rozšírenie kapacity zariadení opatrovateľskej služby (ZOS) pre bezodkladne prijatých seniorov, rozšírenie aktivít Petržalskej klubovne aktívnych seniorov a DC, projekty zamerané na komunitnú prevenciu osamelosti seniorov

Zodpovedný/-í: Referát investičných činností, OSV, NePoSS

Predpokladané finančné zdroje: Európske štrukturálne a investičné fondy (OP Slovensko), POO SR, štátny rozpočet, rozpočet mestskej časti, rozpočet hl. m. SR Bratislavy a iné

Súvisiaci cieľ KPSS Bratislava 2030: Špecifický cieľ 2.3: Zabezpečenie dostupnej a na seba nadväzujúcej siete terénnych a ambulantných sociálnych služieb

Špecifický cieľ 2.2: Zvýšiť kvalitu už existujúcich sociálnych služieb pre obyvateľov v seniorskom veku**Strategický investičný balíček 2.2 Kvalitné sociálne služby pre obyvateľov v seniorskom veku****Kľúčové projekty/aktivity:****C. Zriadenie zariadenia sociálnych služieb (ZOS alebo špecializované zariadenie alebo ZPS) na území mestskej časti**

Zodpovedný/-í: OSV, Referát investičných činností, Referát projektového riadenia

Suma: 3 100 000,00 EUR

Dátum začiatku realizácie projektu: roky 2026/2027

Predpokladané finančné zdroje: Program Slovensko, rozpočet MČ

Indikatívne výkonnostné ukazovatele projektu: hodnotenie spokojnosti s prostredím a opatrovateľskou starostlivosťou prostredníctvom pravidelných dotazníkov, posúdenie bezbariérovosti priestorov, komfortu ubytovania a vybavenia zariadenia, počet seniorov navštevujúcich DC spolu, počet seniorov navštevujúcich aktivity a programy DC spolu, počet vzdelávacích aktivít pre seniorov, počet kultúrnych a voľnočasových aktivít pre seniorov, počet športových aktivít pre seniorov, počet poskytnutých základných poradenstiev pre seniorov v DC, počet prijatých obyvateľov mestskej časti do zariadení sociálnych služieb, celkový počet prijímateľov, ktorí budú využívať služby ročne, množstvo skupinových alebo individuálnych aktivít organizovaných mesačne

v rámci zariadenia, percentuálny podiel obsadenosti lôžok z celkovej kapacity zariadenia (cieľ: 90-100 % využitie)

Komplementárne projekty/aktivity:

Komplementárne projekty: Implementácia moderných systémov na monitorovanie a zlepšovanie kvality sociálnych služieb, podpora programov/projektov zameraných na zlepšenie duševného zdravia seniorov, prevencia sociálnej izolácie a osamelosti a pod.

Predpokladané finančné zdroje: Európske štrukturálne a investičné fondy (OP Slovensko), POO SR, štátny rozpočet, rozpočet mestskej časti, rozpočet hl. m. SR Bratislavy a iné

Súvisiaci cieľ KPSS Bratislava 2030: Špecifický cieľ 2.1: Skvalitniť systém podpory a prevencie osamelosti, vylúčenia a predčasnej odkázanosti

Špecifický cieľ 2.3: Vyššia podpora aktivít a vzdelávania seniorov zameraných na prevenciu a podporu zdravia

Strategický investičný balíček 2.3 Voľnočasové a vzdelávacie aktivity pre seniorov

Kľúčové projekty/aktivity:

D. Podpora a plánovanie preventívnych, vzdelávacích a voľnočasových aktivít pre seniorov realizovaných v DC a Petržalskej klubovni aktívnych seniorov

Zodpovedný/-í: OSV

Suma: 27 000,00 EUR

Dátum začiatku realizácie projektu: rok 2025

Predpokladané finančné zdroje: rozpočet MČ

Indikatívne výkonnostné ukazovatele projektu: pozitívna spätná väzba od účastníkov aktivít (dotazníky spokojnosti, rozhovory), zvýšenie zapojenia seniorov do pravidelných aktivít, ktoré podporujú ich fyzické, mentálne a sociálne zdravie, hodnotenie rozmanitosti a vhodnosti ponúkaných aktivít (kultúrne, vzdelávacie, pohybové, relaxačné programy), podpora aktívneho životného štýlu a prevencie izolácie prostredníctvom komunitných stretnutí a skupinových programov, počet vzdelávacích, preventívnych a voľnočasových aktivít organizovaných v DC a klubovniach aktívnych seniorov (10-15 aktivít mesačne), celkový počet seniorov zúčastnených na aktivitách (cieľová hodnota napr. 200 seniorov ročne), počet novo zapojených seniorov v DC, počet seniorov, ktorí sa pravidelne zapájajú do aktivít (minimálne 50 % účastníkov sa zapája opakovane), počet seminárov, prednášok alebo praktických školení zameraných na zdravie, IT gramotnosť, finančnú gramotnosť, kultúrne, jazykové, umelecké a ďalšie relevantné témy (minimálne 12 ročne), percento pozitívnych hodnotení od účastníkov aktivít (napr. cieľová hodnota: 85 % pozitívnych odpovedí v dotazníkoch spokojnosti)

Komplementárne projekty/aktivity:

Komplementárne projekty: rozšírenie možností voľnočasových aktivít a vzdelávacích aktivít pre seniorov

Súvisiaci cieľ KPSS Bratislava 2030: Špecifický cieľ 2.1: Skvalitniť systém podpory a prevencie osamelosti, vylúčenia a predčasnej odkázanosti

Špecifické ciele nadväzujú na **Národné priority rozvoja sociálnych služieb**: „NP2: Zavedenie systému integrovanej sociálno-zdravotnej starostlivosti“, „NP3: Podpora prepájania sociálnych služieb a neformálnej (najmä rodinnej) starostlivosti ako súčasti systému starostlivosti o osoby odkázané na pomoc inej fyzickej osoby“ a „NP4: Podpora zvyšovania kvality sociálnych služieb“.

Špecifické ciele reagujú na riešenie potrieb cieľovej skupiny (seniori), ktorá bola v rámci posledného dotazníkového prieskumu pre verejnosť označená ako 1. v poradí, ktorej by MČ Bratislava-Petržalka mala venovať pozornosť.

H.2.3 Priorita 3 Oblasť detí, mladých ľudí a rodín v ohrození**Strategický cieľ 3: Sprístupniť sieť pomoci a podpory občanom vo všetkých úrovniach intervencie (preventívna, krízová, dlhodobá)**

Kľúčové výkonnostné ukazovatele (očakávaný výsledok do roku 2030):

- **Nárast počtu žiakov ZŠ** (2,7-násobný, t. j. z 1 259 na 3 613), ktorí absolvovali preventívne programy (primárnej prevencie) s témou drog alebo závislostí;
- **Zvýšenie počtu preventívnych, voľnočasových a vzdelávacích aktivít ponúkaných MČ;**
- **Zvýšenie dostupnosti kurzov, táborov pre deti, krúžkov a individuálnej podpory a pod. pre mladých ľudí so sociálne slabšieho prostredia;**
- **Navýšenie dotačnej schémy na podporu aktivít a prevenčných programov v oblasti detí, mladých ľudí a rodín v ohrození;**
- **Podiel výdavkov na podporu aktivít v prospech detí, mladých ľudí a rodín v ohrození z celkových výdavkov rozpočtu mesta a mestských častí = 0,10 % (z 0,06 % v r. 2022);**
- **Zvýšiť počet detí účastných na nízkoprahových (t. j. zadarmo a anonymne) voľnočasových jednorazových udalostiach (športové, kultúrne a spoločenské udalosti) (z 9 300 v r. 2022 na 12 100).**

Špecifický cieľ 3.1: Zvýšiť kvalitu už existujúcich sociálnych služieb pre matky s deťmi a rodiny v kríze**Strategický investičný balíček 3.1 Kvalitná sieť sociálnych služieb pre matky s deťmi a rodiny v kríze****Kľúčové projekty/aktivity:****A. Presun útulku a zariadenia núdzového bývania na ulicu Medvedovej s vytvorením krízových lôžok pre osamelé ženy****Zodpovedný/-í:** OSV, Referát investičných činností, Referát projektového riadenia**Suma:** 220 000,00 EUR**Dátum začiatku realizácie projektu:** rok 2025**Predpokladané finančné zdroje:** rozpočet MČ

Indikatívne výkonnostné ukazovatele projektu: miera spokojnosti s kvalitou poskytovaných služieb (vrátane bezpečnosti, hygieny a komfortu priestorov v novom zariadení), zvýšenie miery úspešných prechodov prijímateľov z núdzového bývania do stabilného bývania (napr. pomoc pri nájdení zamestnania alebo dlhodobého bývania), poskytovanie možností komunitného zapojenia (napr. dobrovoľníci, programy podpory zo strany miestnych organizácií), počet dostupných miest v útulku a zariadení núdzového bývania (cieľová hodnota 25 miest vrátane krízových lôžok), počet vyhradených miest pre ženy v krízovej situácii (5-10 krízových lôžok), ročný počet prijímateľov, ktorí využili núdzové bývanie alebo krízové lôžka, zníženie čakacej doby na prijatie do zariadenia (skrátene na menej ako 1 mesiac), percento prijímateľov, ktorí po pobyte v zariadení prešli do stabilnejšieho bývania (cieľová hodnota napr. 30-50 %), počet vzdelávacích, terapeutických alebo integračných programov organizovaných pre prijímateľov služieb (napr. mesačne alebo ročne), percento využitia kapacity zariadenia (cieľová hodnota: 90-100 % obsadenosť)

Komplementárne projekty/aktivity:

Komplementárne projekty: realizácia základného sociálneho poradenstva pre rodiny a vytvorenie prepojenia na subjekty zabezpečujúce špecializované sociálne poradenstvo, spolupráca na podporných aktivitách prevencie straty bývania, skvalitnenie podmienok núdzového bývania a prepojenie na poskytovanie sociálneho poradenstva, skvalitnenie podmienok útulku MČ a pod.

Súvisiaci cieľ KPSS Bratislava 2030: Špecifický cieľ 4.2: Podporovať sociálne služby a služby priamo súvisiace so sociálnymi službami pre deti, mladých ľudí a rodiny v ohrození

Špecifický cieľ 3.2: Podporiť rozvoj nových foriem pomoci zameranej na prácu so školami a rodinami s deťmi**Strategický investičný balíček 3.2 Nové formy pomoci zameranej na prácu so školami a rodinami s deťmi****Kľúčové projekty/aktivity:****B. Podpora preventívnych, voľnočasových a vzdelávacích aktivít pre rodiny s deťmi a zavedenie dostupných hodín pre verejnosť na športoviskách v správe mestskej časti Petržalka**

Zodpovedný/-í: Referát športu, OSV

Suma: 4 500,00 EUR

Dátum začiatku realizácie projektu: rok 2025

Predpokladané finančné zdroje: rozpočet MČ

Indikatívne výkonnostné ukazovatele projektu: spätná väzba od rodín zapojených do aktivít (dotazníky spokojnosti, rozhovory), počet organizovaných preventívnych, voľnočasových a vzdelávacích aktivít pre rodiny s deťmi (napr. cieľ: 10-15 aktivít ročne), počet rodín zúčastnených na aktivitách (cieľ: minimálne 100 rodín ročne), počet účastníkov, ktorí využili hodiny na športoviskách (cieľ: minimálne 500 osôb ročne)

C. Podpora realizácie preventívnych aktivít na školách k téme drogovej prevencie a závislostí prostredníctvom NePoSS, MVO s dôrazom na zážitkové učenie

Zodpovedný/-í: OSV, Oddelenie školstva

Suma: 6 500,00 EUR

Dátum začiatku realizácie projektu: rok 2025

Predpokladané finančné zdroje: rozpočet MČ

Indikatívne výkonnostné ukazovatele projektu: spätná väzba od žiakov a učiteľov na efektivitu aktivít (hodnotenie zážitkového učenia), počet zrealizovaných aktivít na školách (cieľ: 10 aktivít ročne), počet žiakov zapojených do preventívnych aktivít (cieľ: minimálne 300 žiakov ročne), počet škôl, na ktorých boli aktivity realizované (cieľ: minimálne 5 škôl ročne)

D. Realizácia Komunitného klubu pre mladých

Zodpovedný/-í: OSV, Referát projektového riadenia,

Suma: neurčená

Dátum začiatku realizácie projektu: rok 2027

Predpokladané finančné zdroje: neurčené

Indikatívne výkonnostné ukazovatele projektu: spätná väzba od mladých ľudí na kvalitu a rozmanitosť ponúkaných aktivít (dotazníky spokojnosti, rozhovory), počet mladých ľudí zapojených do aktivít Komunitného klubu pre mladých (cieľ: minimálne 200 účastníkov ročne), počet zorganizovaných stretnutí a aktivít v rámci klubu (cieľ: 2-3 aktivity mesačne), počet dní, počas ktorých bude Komunitný klub pre mladých otvorený verejnosti (cieľ: minimálne 150 dní ročne)

E. Realizácia Denného rodinného centra

Zodpovedný/-í: OSV, Referát projektového riadenia,

Suma: neurčená

Dátum začiatku realizácie spolupráce: do roku 2026

Predpokladané finančné zdroje: rozpočet MČ

Indikatívne výkonnostné ukazovatele spolupráce: získanie minimálne 75 % spokojnosti na základe dotazníkov alebo rozhovorov s rodičmi), **Počet realizovaných aktivít v rámci DC pre deti a rodiny** (cieľ: minimálne 10 aktivít mesačne pre deti a rodiny), **Počet dní, počas ktorých bude centrum otvorené** (cieľ: minimálne 200 dní ročne)

Komplementárne projekty/aktivity:

Komplementárne projekty: podpora pri zriadení klubovne (napr. dotácie, materiálna pomoc), podpora zdravého životného štýlu detí mládeže a rodín (športové aktivity), vytvorenie siete preventívnych programov v spolupráci s MVO, HMBA, MPSVR SR, ÚPSVR a CPP Bratislava V, spolupráca so školami (riešenie kriminality, záškoláctva a drogových závislostí), informovanosť terénnych služieb MVO, ktoré sa špecializujú na drogovú problematiku o exponovaných lokalitách na území MČ, podpora materiálneho vybavenia, spolupráca s odborom školstva a CPP, ÚPSVaR a MVO, ktoré sa venujú drogovej problematike (Prima a Odyseus), a pod. Vytvoriť bezpečné, podporné a komunitne-orientované prostredie pre všetkých členov rodiny, kde môžu spoločne tráviť čas, budovať vzťahy a aktívne sa zapájať do komunitného života, zabezpečovanie záujmovej činnosti a organizovanie medzigeneračných aktivít.

Súvisiaci cieľ KPSS Bratislava 2030: Špecifický cieľ 4.1: Vytvoriť novú formu pomoci a podpory, zvyšovať finančnú podporu a zmapovať vybrané formy podpory pre deti, mladých ľudí a rodiny v ohrození

Špecifické ciele nadväzujú na **Národné priority rozvoja sociálnych služieb:** „NP3: Podpora prepájania sociálnych služieb a neformálnej (najmä rodinnej) starostlivosti ako súčasti systému starostlivosti o osoby odkázané na pomoc inej fyzickej osoby“ a „NP4: Podpora zvyšovania kvality sociálnych služieb“.

Špecifické ciele reagujú na riešenie potrieb cieľovej skupiny (rodiny s deťmi a rodiny s deťmi so zdravotným postihnutím), ktoré boli v rámci posledného dotazníkového prieskumu pre verejnosť označené ako 3., resp. 4. v poradí, ktorej by MČ Bratislava-Petržalka mala venovať pozornosť.

H.2.4 Priorita 4 Oblasť ľudí bez domova

Strategický cieľ 4: Rozvoj kvalitnej a dostupnej siete služieb pre ľudí bez domova s dôrazom na dôstojnosť, bezpečnosť a ukončovanie bezdomovectva v meste

Kľúčové výkonnostné ukazovatele (očakávaný výsledok do roku 2030):

- **Nárast kumulatívneho počtu kontaktov odbornými zamestnancami mestskej časti s ĽBD za rok (o 1/3, t. j. na 9600);**
- **Nárast počtu intervencií zameraných na oblasť bývania, zamestnanosti, riešenia sociálno-patologických javov;**
- **Nárast počtu pracovníkov TSSKI (MČ) na 3 pracovníkov**
- **Udržanie pobytových služieb krízovej intervencie a zvýšenie kvality poskytovaných služieb.**

Špecifický cieľ 4.1: Zvýšiť dostupnosť sociálnych služieb krízovej intervencie špecificky pre ľudí bez domova na území Petržalky**Strategický investičný balíček 4.1 Dostupnejšie služby krízovej intervencie pre ľudí bez domova****Kľúčové projekty/aktivity:****A. Stabilizácia výdajne stravy pre ľudí bez domova v priestoroch kotolne - Haanova**

Zodpovedný/-í: OSV,

Suma: 5 000€

Dátum začiatku realizácie projektu: rok 2025

Predpokladané finančné zdroje: dotačný systém MČ

Indikatívne výkonnostné ukazovatele projektu: počet zrealizovaných výdajov teplej stravy v roku (cieľ: min. 50 ročne), počet osôb bez domova, ktoré využijú služby výdajne teplej stravy (cieľ: min. 70 osôb týždenne)

B. Sčítanie osôb ohrozených stratou bývania a bez domova v Petržalke formou terénnej sociálnej služby

Zodpovedný/-í: OSV

Suma: neurčená

Dátum začiatku realizácie projektu: rok 2026

Predpokladané finančné zdroje: rozpočet MČ

Indikatívne výkonnostné ukazovatele projektu: zvýšenie informovanosti a presnosti údajov o situácii osôb bez domova a ohrozených stratou bývania, poskytnutie relevantných dát pre tvorbu efektívnych a adresných politík v oblasti sociálnej starostlivosti

C. Vytvorenie systému včasných preventívnych opatrení pre obyvateľov ohrozených stratou bývania v nájomných bytoch v správe mestskej časti

Zodpovedný/-í: OSV, Referát správy nehnuteľností, Referát správy obecných bytov

Suma: neurčená

Dátum začiatku realizácie projektu: roky 2025/2026

Predpokladané finančné zdroje: bez nastavenia finančného rámca - interný projekt zameraný na realizáciu metodiky

Indikatívne výkonnostné ukazovatele projektu: implementácia nastaveného procesu spolupráce k včasnému identifikovaniu domácností ohrozených stratou bývania, poskytnutie sociálneho poradenstva, finančného a iného poradenstva v min. 70% domácností s identifikovanou potrebou, posilnenie informovanosti ohrozených domácností o dostupných riešeniach a možnostiach podpory

Komplementárne projekty/aktivity:

Komplementárne projekty: podpora a vytvorenie podmienok na realizáciu terénnych služieb pre ĽBD v priestoroch kotolne – Haanova, podporné aktivity prevencie straty bývania, registrácia TSSKI vykonávanej pracovníkmi oddelenia sociálnych vecí MČ Bratislava Petržalka, dotačná podpora terénnej sociálnej práce zameranej na ĽBD vykonávaná prostredníctvom registrovaných MVO, podpora organizácií pracujúcich s užívateľmi drog a osobami pracujúcimi v pouličnom sex – biznise a pod.

Súvisiaci cieľ KPSS Bratislava 2030: 5.1: Zvýšiť ponuku a dostupnosť sociálnych služieb krízovej intervencie a podporných služieb v súlade s potrebami ľudí bez domova na území mesta

Špecifické ciele nadväzujú na **Národné priority rozvoja sociálnych služieb:** „NP3: Podpora prepájania sociálnych služieb a neformálnej (najmä rodinnej) starostlivosti ako súčasti systému starostlivosti o osoby odkázané na pomoc inej fyzickej osoby“ a „NP4: Podpora zvyšovania kvality sociálnych služieb“.

H.2.5 Priorita 5 Oblasť osôb so zdravotným znevýhodnením**Strategický cieľ 5: Nezávislý život OZZ s vyššou dostupnosťou a kvalitou komunitných sociálnych služieb a súvisiacich podmienok**

Kľúčové výkonnostné ukazovatele (očakávaný výsledok do roku 2030):

- **Nárast počtu vzdelávacích, voľnočasových a kultúrnych aktivít prístupných pre OZZ** (na 10 aktivít);
- **Nárast počtu OZZ, ktorí využili vzdelávacie, voľnočasové, kultúrne a podporné programy/tréningy;**
- **Nárast počtu stretnutí svojpomocných skupín** (na 12 aktivít ročne).

Špecifický cieľ 5.1: Zvýšiť podporu pre svojpomocné skupiny rodín s členom so zdravotným znevýhodnením**Strategický investičný balíček 5.1 Podpora pre svojpomocné skupiny rodín s členom so zdravotným znevýhodnením****Kľúčové projekty/aktivity:****A. Vytvorenie priestoru v DC na stretávanie, odovzdávanie si skúseností a organizovanie aktivít pre rodiny so zdravotne znevýhodneným členom**

Zodpovedný/-í: OSV

Suma: neurčená

Dátum začiatku realizácie projektu: rok 2025

Predpokladané finančné zdroje: rozpočet MČ

Indikatívne výkonnostné ukazovatele projektu: počet vytvorených priestorov (cieľ: 2 priestory), počet organizovaných stretnutí a aktivít pre rodiny (cieľ: 12 aktivít ročne), spätná väzba od rodín na kvalitu a prístupnosť vytvorených priestorov (dotazníky spokojnosti, rozhovory)

B. Podpora vzdelávacích, voľnočasových a kultúrnych aktivít pre ľudí a rodiny s členom so zdravotným znevýhodnením

Zodpovedný/-í: OSV

Suma: 4 500,00 EUR

Dátum začiatku realizácie projektu: rok 2025

Predpokladané finančné zdroje: rozpočet MČ

Indikatívne výkonnostné ukazovatele projektu: počet organizovaných vzdelávacích, voľnočasových a kultúrnych aktivít (cieľ: min. 10 aktivít ročne), počet rodín zúčastnených na vzdelávacích aktivitách (cieľ: minimálne 40 rodín ročne), počet odborníkov zapojených do realizácie vzdelávacích aktivít (cieľ: minimálne 5 odborníkov ročne),

Komplementárne projekty/aktivity:

Komplementárne projekty: skvalitnenie poskytovania služieb ZOS a terénnej opatrovateľskej služby, podporné aktivity pre zabezpečenie bezbariérovosti podujatí, šírenie informácií dobrej praxe zo života ľudí so znevýhodnením s cieľom zvýšenia povedomia u obyvateľov mestskej časti, začlenenie ľudí so zdravotným znevýhodnením do aktivít organizovaných mestskou časťou, pomoc obyvateľom mestskej časti so zdravotným znevýhodnením pri hľadaní sebarealizácie a uplatnenia na trhu práce (zamestnávanie na miestnom úrade), podpora komunitného života pre zlepšenie inklúzie ľudí so špecifickými potrebami a pod.

Súvisiaci cieľ KPSS Bratislava 2030: Špecifický cieľ 6.2: Zvýšiť dostupnosť komunitných sociálnych služieb podporujúcich nezávislý život OZZ

Špecifický cieľ nadväzuje na **Národné priority rozvoja sociálnych služieb**: „NP3: Podpora prepájania sociálnych služieb a neformálnej (najmä rodinnej) starostlivosti ako súčasti systému starostlivosti o osoby odkázané na pomoc inej fyzickej osoby“ a „NP4: Podpora zvyšovania kvality sociálnych služieb“.

Špecifický cieľ reaguje na riešenie potrieb cieľovej skupiny (osoby so zdravotným znevýhodnením), ktorá bola v rámci posledného dotazníkového prieskumu pre verejnosť, označená ako 2. v poradí, ktorej by MČ Bratislava-Petržalka mala venovať pozornosť.

I. REALIZAČNO-FINANČNÁ ČASŤ

I.1 Časový plán realizácie komunitného plánu sociálnych služieb

Vykonávanie KPSS Petržalka 2030

Zodpovednosť za vykonávanie, implementáciu KPSS Petržalka má Miestny úrad mestskej časti Bratislava-Petržalka (ako riadiaci orgán), resp. príslušné oddelenie alebo útvar (v čase tvorby tohto dokumentu je to OSV).

Plánovacie obdobie

Cieľovým rokom, pre ktorý je KPSS MČ Petržalka vypracovaný, je rok 2030. Uvedený rok je cieľovým rokom rovnako aj pre Národné priority rozvoja sociálnych služieb ako aj pre aktuálne platný KPSS HMBA (v zmysle Dodatku č. 1). Plánovacie obdobie, v prípade KPSS MČ Petržalka, bude začínať rokom 2025. KPSS MČ Petržalka je teda zostavený pre obdobie rokov 2025 až 2030.

Akčný plán

Dokument tvorí samostatnú prílohu. Akčný plán predstavuje zoznam projektov viazaný na programový rozpočet mestskej časti, ktorý je schvaľovaný v rámci miestneho zastupiteľstva mestskej časti.

Pripojený je aktuálny Akčný plán platný v čase schválenia tohto dokumentu.

Pre tvorbu rozvojovej stratégie a identifikáciu finančnej potreby jednotlivých intervencií (balíčkov investícií) boli využité informácie zaznamenané v rámci projektového zásobníka (akčný plán). Zásobník projektov reprezentuje zoznam projektových zámerov, ktoré boli zozbierané počas spracovania KPSS Petržalka 2030. Zároveň bude tento zásobník slúžiť ako podklad pre ďalšiu fázu realizácie KPSS Petržalka 2030, a to je výber projektov určených na financovanie z Európskych štrukturálnych a investičných fondov, popr. iných externých zdrojov.

Projektový zásobník obsahuje informácie o jednotlivých predmetoch projektov, ich nositeľoch, rozpočte, resp. potrebe finančných prostriedkov, či plánovanom harmonograme realizácie. Spolu bolo zaznamenaných 20 kľúčových projektových zámerov (aktivít/projektov) s indikatívnou finančnou potrebou v objeme takmer 4,6 mil. eur. Intervencie s najvyššou potrebou finančných zdrojov sú plánované v rámci oblasti starších obyvateľov a týkajú sa zriadenia denného stacionára a zariadenia zariadenia sociálnych služieb (ZOS alebo špecializované zariadenie alebo ZPS) na území mestskej časti.

Akčný plán predstavuje dokument, ktorý by mal byť pravidelne (raz ročne) vyhodnocovaný a v prípade potreby aj pravidelne (raz ročne) aktualizovaný.

I.2 Spôsob každoročného vyhodnocovania plnenia komunitného plánu sociálnych služieb

Monitorovanie a hodnotenie

Systém monitorovania a hodnotenia slúži pre účely vyhodnocovania implementácie KPSS Petržalka 2030 a to na základe monitorovania zvolených ukazovateľov plnenia priorít a cieľov stratégie. Využíva sa pri tom sada zadefinovaných ukazovateľov pre jednotlivé ciele, ktoré majú určené cieľové hodnoty.

Mestská časť Bratislava-Petržalka ako riadiaci orgán pre KPSS Petržalka 2030 vykonáva vyhodnocovanie KPSS Petržalka 2030 v zmysle § 83 ods. 5 písm. f) zákona o sociálnych službách.

V procese monitoringu sa uplatňuje princíp participácie partnerov. Za proces monitorovania zodpovedá tzv. „**Monitorovací výbor**“ (MV). V tomto prípade **Miestne zastupiteľstvo mestskej časti Bratislava-Petržalka** reprezentuje monitorovací výbor.

Proces monitoringu sa opiera o systém zberu a spracovania dát, ktorý bol základom aj pre analytickú fázu tvorby KPSS Petržalka 2030 a výber ukazovateľov.

Vyhodnocovanie napĺňania KPSS Petržalka 2030 sa vykonáva na základe vypracovania (každoročných) výročných **Správ o vykonávaní** KPSS Petržalka 2030 za jednotlivé monitorovacie obdobia (spravidla za kalendárny rok).

Správa o vykonávaní KPSS Petržalka 2030 musí byť spracovaná **najneskôr do 31. 5.** nasledujúceho roka po uplynutí monitorovacieho obdobia.

Predmetom výročných správ je najmä kumulatívne sledovanie vývoja jednotlivých ukazovateľov podľa prioritných oblastí, resp. strategických cieľov.

Prehľad monitorovacích ukazovateľov pre jednotlivé priority je uvedený v tabuľkách nižšie.

V špecifických prípadoch, resp. z podnetu monitorovacieho výboru, je možné vypracovať aj **priebežné, záverečné hodnotenie** alebo **hodnotenie dopadov** za účelom posúdenia efektívnosti a účinnosti realizovaných intervencií.

1.2.1 Merateľné ukazovatele KPSS Petržalka 2030

Tabuľka 20 Merateľné ukazovatele Priority 1

ID	Názov / popis	Východisková hodnota (r. 2023)	Cieľová hodnota (r. 2030)	Špecifický cieľ	Poznámka
1.1	Adekvátne doplnenie celkových personálnych kapacít miestnej samosprávy (vrátane rozpočtových organizácií) na výkon sociálnej politiky (Miestny úrad/ROPO/Miestny úrad + ROPO spolu)	24 / 87 / 111	26 / 124 / 150	1.3: Efektívne riešenie sociálnej politiky na úrovni mestskej časti	Prepojenie na MU KPSS HMBA 2030: „Personálne kapacity miestnej samosprávy na výkon sociálnej politiky na 1 000 obyvateľov“
1.2	Adekvátne zvýšenie podielu výdavkov na sociálne veci	8,3 %	10 %	1.3: Efektívne riešenie sociálnej politiky na úrovni mestskej časti	Prepojenie na MU KPSS HMBA 2030: „Podiel výdavkov na sociálne veci z celkových výdavkov rozpočtu mestskej časti“
1.3	Zvýšenie podielu obyvateľstva informovaného o dostupných sociálnych službách poskytovaných mestskou časťou	52,9 %	63 %	1.2: Zvýšiť informovanosť obyvateľov o poskytovaných sociálnych službách v mestskej časti Petržalka	KPSS HMBA 2030

Vysvetlivky: KPSS HMBA 2030 – merateľný ukazovateľ sledovaný na celomestskej úrovni v rámci KPSS Bratislava 2030

Tabuľka 21 Merateľné ukazovatele Priority 2

ID	Názov / popis	Východisková hodnota (r. 2022, 2023)	Cieľová hodnota (r. 2030)	Špecifický cieľ	Poznámka
2.1	Vytvorenie 4 nových sociálnych, resp. podporných sociálnych služieb (denný stacionár, jedáleň, domáca opatrovateľská služba a ZOS) pre starších obyvateľov, alebo rozšírenie ich existujúcej kapacity	0	4	2.1: Zvýšiť dostupnosť nedostatkových sociálnych služieb pre obyvateľov v seniorskom veku	-
2.2	Zriadený nový denný stacionár s kapacitou 25 miest	0	25	2.1: Zvýšiť dostupnosť nedostatkových sociálnych služieb pre obyvateľov v seniorskom veku	KPSS HMBA 2030
2.3	Nárast počtu lôžok v zariadeniach opatrovateľskej služby pre bezodkladne prijatých prijímateľov (pozn. § 8 zákona o sociálnych službách) o 10 miest	0	10	2.2: Zvýšiť kvalitu už existujúcich sociálnych služieb pre obyvateľov v seniorskom veku	Prepojenie na MU KPSS HMBA 2030: „Podiel bezodkladne prijatých prijímateľov sociálnych služieb do zariadenia sociálnych služieb z celkového počtu prijatých“
2.4	Zvýšenie počtu prijímateľiek a prijímateľov služieb v denných centrách a pravidelných účastníkov	750	1200	2.3: Vyššia podpora aktivít a vzdelávania seniorov zameraných	KPSS HMBA 2030

	aktivít Petržalskej klubovne aktívnych seniorov			na prevenciu a podporu zdravia	
2.5	Nárast aktivít „proseniorských“ organizácií na území mestskej časti	9	12	2.2: Zvýšiť kvalitu už existujúcich sociálnych služieb pre obyvateľov v seniorskom veku	KPSS HMBA 2030
2.6	Nárast (kumulatívny) počtu prijímateľov a prijímateľiek DOS	210	400	2.2: Zvýšiť kvalitu už existujúcich sociálnych služieb pre obyvateľov v seniorskom veku	KPSS HMBA 2030
2.7	Nárast počtu hodín (min. o 20-25 %, s prihliadnutím na zákon o sociálnych službách 448/2008 Z. z. v z.n.p) priameho výkonu DOS	0	20 %	2.2: Zvýšiť kvalitu už existujúcich sociálnych služieb pre obyvateľov v seniorskom veku	Prepojenie na MU HMBA 2030: „Nárast hodín priameho výkonu DOS na 1 000 seniorov“
2.8	Skrátenie doby od podania žiadosti o poskytnutie služby v zariadení do poskytnutia služby pri bezodkladných žiadostiach o prijatie do zariadení opatrovateľskej služby	1 mesiac	0,25 mesiaca	2.2: Zvýšiť kvalitu už existujúcich sociálnych služieb pre obyvateľov v seniorskom veku	KPSS HMBA 2030
2.9	Zvýšenie podielu bezodkladne prijatých prijímateľov sociálnych služieb do zariadenia sociálnych služieb z celkového počtu prijatých do roku 2030	20/59	21/100	2.1: Zvýšiť dostupnosť nedostatkových sociálnych služieb pre obyvateľov v seniorskom veku	KPSS HMBA 2030

Vysvetlivky: KPSS HMBA 2030 – merateľný ukazovateľ sledovaný na celomestskej úrovni v rámci KPSS Bratislava 2030

Tabuľka 22 Merateľné ukazovatele Priority 3

ID	Názov / popis	Východisková hodnota (r.2022, 2023)	Cieľová hodnota (r. 2030)	Špecifický cieľ	Poznámka
3.1	Nárast počtu žiakov ZŠ, ktorí absolvovali preventívne programy (primárnej prevencie) s témou drog alebo závislostí	1259 (ZŠ)	3613 (ZŠ)	3.2: Podporiť rozvoj nových foriem pomoci zameranej na prácu so školami a rodinami s deťmi	-
3.2	Zvýšenie počtu preventívnych, voľnočasových a vzdelávacích aktivít ponúkaných MČ	14	30	3.2: Podporiť rozvoj nových foriem pomoci zameranej na prácu so školami a rodinami s deťmi	-
3.3	Zvýšenie dostupnosti kurzov, táborov pre deti, krúžkov a individuálnej podpory a pod. pre mladých ľudí zo sociálne slabšieho prostredia	0	20	3.2: Podporiť rozvoj nových foriem pomoci zameranej na prácu so školami a rodinami s deťmi	-
3.4	Navýšenie dotačnej schémy na podporu aktivít a prevenčných programov v oblasti detí, mladých ľudí a rodín v ohrození	16 693 € (r. 2023)	26 000 €	3.2: Podporiť rozvoj nových foriem pomoci zameranej na prácu so školami a rodinami s deťmi	-
3.5	Podiel výdavkov na podporu aktivít v prospech detí, mladých ľudí a rodín v ohrození z celkových výdavkov rozpočtu mesta a mestských častí = 0,10 % (z 0,06 % v r.2022)	0,06 %	0,10 %	3.2: Podporiť rozvoj nových foriem pomoci zameranej na prácu so školami a rodinami s deťmi	KPSS HMBA 2030
3.6	Zvýšiť počet detí účastných na nízkoprahových (t. j. zadarmo a anonymne) voľnočasových	9 300	12 100	3.2: Podporiť rozvoj nových foriem pomoci zameranej	KPSS HMBA 2030

	jednorazových udalostiach (športové, kultúrne a spoločenské udalosti)			na prácu so školami a rodinami s deťmi	
--	---	--	--	---	--

Vysvetlivky: KPSS HMBA 2030 – merateľný ukazovateľ sledovaný na celomestskej úrovni v rámci KPSS Bratislava 2030

Tabuľka 23 Merateľné ukazovatele Priority 4

ID	Názov / popis	Východisková hodnota (r.2022, 2023)	Cieľová hodnota (r. 2030)	Špecifický cieľ	Poznámka
4.1	Nárast kumulatívneho počtu kontaktov odbornými zamestnancami mestskej časti s ĽBD za rok	7200	9600	4.1: Zvýšiť dostupnosť sociálnych služieb krízovej intervencie pre ľudí bez domova na území mestskej časti	KPSS HMBA 2030
4.2	Nárast počtu intervencií zameraných na oblasť bývania, zamestnanosti, riešenia sociálno-patologických javov	223	250	4.1: Zvýšiť dostupnosť sociálnych služieb krízovej intervencie pre ľudí bez domova na území mestskej časti	-
4.3	Nárast počtu pracovníkov TSSKI (MČ) na 3 pracovníkov	0	3	4.1: Zvýšiť dostupnosť sociálnych služieb krízovej intervencie pre ľudí bez domova na území mestskej časti	-
4.4	Udržanie pobytových služieb krízovej intervencie a zvýšenie kvality poskytovaných služieb	1	1	4.1: Zvýšiť dostupnosť sociálnych služieb krízovej intervencie pre ľudí bez domova na území mestskej časti	-

Vysvetlivky: KPSS HMBA 2030 – merateľný ukazovateľ sledovaný na celomestskej úrovni v rámci KPSS Bratislava 2030

Tabuľka 24 Merateľné ukazovatele Priority 5

ID	Názov / popis	Východisková hodnota (r.2022, 2023)	Cieľová hodnota (r. 2030)	Špecifický cieľ	Poznámka
5.1	Nárast počtu vzdelávacích, voľnočasových a kultúrnych aktivít prístupných pre OZZ	0	10	5.1: Zvýšiť podporu pre svojpomocné skupiny rodín s členom so zdravotným znevýhodnením	-
5.2	Nárast počtu OZZ, ktorí využili vzdelávacie, voľnočasové, kultúrne a podporné programy/tréningy	25	50	5.1: Zvýšiť podporu pre svojpomocné skupiny rodín s členom so zdravotným znevýhodnením	-
5.3	Nárast počtu stretnutí svojpomocných skupín (na 12 aktivít ročne)	0	12	5.1: Zvýšiť podporu pre svojpomocné skupiny rodín s členom so zdravotným znevýhodnením	-

Vysvetlivky: KPSS HMBA 2030 – merateľný ukazovateľ sledovaný na celomestskej úrovni v rámci KPSS Bratislava 2030

I.3 Podmienky a spôsob zmeny a aktualizácie komunitného plánu sociálnych služieb

KPSS Petržalka 2030 je možné revidovať podľa požiadaviek monitorovacieho výboru (Miestne zastupiteľstvo mestskej časti Bratislava-Petržalka), prípadne z vlastného podnetu riadiaceho orgánu (Miestny úrad MČ Bratislava-Petržalka). Revíziu vykonáva riadiaci výbor (miestny úrad v zastúpení príslušného oddelenia, resp. útvaru) a to podľa požiadaviek monitorovacieho výboru, prípadne aj z vlastného podnetu. Predmetom revízie môžu byť všetky časti dokumentu, vrátane príloh.

Najčastejšími dôvodmi pre revíziu KPSS Petržalka 2030 môžu byť zistenia a odporúčania vyplývajúce z procesu vyhodnocovania plnenia KPSS Petržalka 2030, podnetu monitorovacieho výboru alebo zmenené sociálno-ekonomické východiská alebo aktualizované legislatívne predpisy, ktoré sa týkajú fungovania sociálnych služieb a ich financovania.

Podľa významnosti revízie (jej obsah a rozsah) je potrebné zvoliť metodiku spracovania revízie a zapojenie kľúčových aktérov.

Pri menej významnej zmene nie je potrebné zapojenie ďalších aktérov z územia. Pri významnejšej zmene (napr. zmena v strategických cieľoch, prioritách, kľúčových projektoch) je potrebné pri zapracovaní zmien zohľadniť princíp partnerstva, tzn. zapojiť kľúčových aktérov z územia.

Zároveň je potrebné zohľadniť vplyvy na životné prostredie a zdravie obyvateľov.

Revíziu KPSS Petržalka 2030 schvaľuje Miestne zastupiteľstvo mestskej časti Bratislava-Petržalka.

J. ZÁVER

Komunitný plán sociálnych služieb mestskej časti Bratislava-Petržalka na roky 2025-2030 (KPSS Petržalka 2030) predstavuje **základný strategický dokument mestskej časti** v oblasti sociálnej politiky. Spolu s celomestským KPSS predstavujú tieto dva dokumenty základné stavebné kamene v plánovaní rozvoja mesta/mestskej časti v oblasti sociálnej starostlivosti.

Mestská časť Bratislava-Petržalka vypracovala tento dokument na základe zákona o sociálnych službách ako aj v súlade so štatútom HMBA. Jeho vypracovaniu predchádzal niekoľkomesačný proces počnúc tvorbou analytických podkladov, dotazníkovým prieskumom názorov širokej verejnosti, prácou v rámci pracovných skupín až po samotný návrh strategickú a realizačno-finančnú časť. Počas jeho tvorby boli zároveň zohľadnené pravdepodobné vplyvy strategického dokumentu na životné prostredie vrátane zdravia.

Špecifikom pri tvorbe dokumentu bolo zapojenie kľúčových aktérov v oblasti sociálnej politiky ako sú prijímatelia sociálnych služieb, zástupcovia poskytovateľov sociálnych služieb, obyvatelia mestskej časti ale aj samotné HMBA. Kľúčovou časťou bol proces identifikácie konkrétnych projektových zámerov s ich jasnou špecifikáciou.

KPSS Petržalka 2030 predstavuje **základné východisko pre nasledujúcich 6 rokov v oblasti plánovania sociálnej starostlivosti** (v zmysle zákona o sociálnych službách) **pre územie mestskej časti**. Dokument zároveň obsahuje stratégiu rozvoja územia mestskej časti. Plnenie cieľov definovaných v rámci tejto stratégie sa bude realizovať najmä prostredníctvom verejných zdrojov (zdroje EÚ, štátny rozpočet, rozpočet mesta, prípadne kraja), ale čiastočne aj prostredníctvom iných zdrojov (súkromné zdroje).

Mestská časť Bratislava-Petržalka vystupuje ako **subjekt koordinujúci sociálnu starostlivosť** naprieč jednotlivými kľúčovými aktérmi. Koordinátorom implementácie KPSS Petržalka 2030 bude 1. zástupkyňa/zástupca starostu mestskej časti Bratislava-Petržalka. Prípravou jednotlivých projektov a v neposlednom rade aj monitorovaním a hodnotením pokroku v plnení stanovených cieľov bude poverené Oddelenie sociálnych vecí.

KPSS Petržalka 2030 predstavuje podklad mestskej časti a ďalších relevantných aktérov pôsobiach na území mestskej časti pre komunikáciu s miestnou aj s regionálnou samosprávou ale aj so štátnymi orgánmi v rámci sociálnej oblasti.

KPSS Petržalka 2030 predstavuje integrovaný prístup k rozvoju sociálnych služieb na území mestskej časti a to tým, že zastrešuje potreby jednotlivých aktérov rôznych systémových úrovní (štát-samospráva-súkromný sektor-tretí sektor) a zároveň vytvára podmienky pre plnenie týchto požiadaviek z viacerých zdrojov (zdroje EÚ-štátne zdroje-zdroje samospráv-súkromné zdroje).

Implementácia KPSS Petržalka 2030 sa teda realizuje prostredníctvom viacerých nástrojov ako sú najmä: Akčný plán mestskej časti, programový rozpočet mestskej časti/mesta a Integrovaná územná stratégia Bratislavského kraja.

Implementácia KPSS Petržalka 2030 bude pravidelne monitorovaná a hodnotená. **Každoročne** sa spracuje Správa o vykonávaní KPSS Petržalka 2030, prostredníctvom ktorej sa zabezpečuje monitorovanie plnenia KPSS Petržalka 2030 a aktualizácia Akčného plánu mestskej časti Bratislava-Petržalka pre implementáciu KPSS Petržalka 2030 na nasledujúci kalendárny rok. **Každoročne** sa realizuje odpočet plnenia projektov Akčného plánu mestskej časti Bratislava-Petržalka pre implementáciu KPSS Petržalka 2030.

Pre zvýšenie efektivity implementácie KPSS Petržalka 2030 sa počíta aj s jeho priebežným a záverečným externým hodnotením plnenia pokroku.

Samotný dokument obsahuje analytickú časť, ktorá skúmala jednotlivé tematické oblasti a obsahuje nielen analýzy, ale aj ich závery a strategicko-programovú časť (rozvojová stratégia), ktorá obsahuje samotnú stratégiu rozvoja mestskej časti.

Spoločne bolo pre územie mestskej časti, zohľadňujúc celomestské ciele a priority v oblasti sociálnych služieb, definovaných **5 strategických cieľov a 11 špecifických cieľov**, ktorú budú napĺňané prostredníctvom 5 priorít:

1. Posilnenie spolupráce na riešení potrieb obyvateľov:

- a. Špecifický cieľ 1.1: Vytvoriť sieť odborného poradenstva pre obyvateľov, ktorí sa ocitli v nepriaznivých životných situáciách,
- b. Špecifický cieľ 1.2: Zvýšiť informovanosť obyvateľov o poskytovaných sociálnych službách v mestskej časti Petržalka,
- c. Špecifický cieľ 1.3: Efektívne riešenie sociálnej politiky na úrovni mestskej časti,
- d. Špecifický cieľ 1.4: Zvýšiť dostupnosť sociálnych služieb krízovej intervencie na území Petržalky;

2. Dôstojný, bezpečný a čo najsamostatnejší život starších obyvateľov podporený dostupnou sieťou sociálnych služieb:

- a. Špecifický cieľ 2.1: Zvýšiť dostupnosť nedostatkových sociálnych služieb pre obyvateľov v seniorskom veku,
- b. Špecifický cieľ 2.2: Zvýšiť kvalitu už existujúcich sociálnych služieb pre obyvateľov v seniorskom veku,
- c. Špecifický cieľ 2.3: Vyššia podpora aktivít a vzdelávania seniorov zameraných na prevenciu a podporu zdravia;

3. Strategický cieľ 3: Sprístupniť sieť pomoci a podpory občanom vo všetkých úrovniach intervencie (preventívna, krízová, dlhodobá):

- a. Špecifický cieľ 3.1: Zvýšiť kvalitu už existujúcich sociálnych služieb pre matky s deťmi a rodiny v kríze,
- b. Špecifický cieľ 3.2: Podporiť rozvoj nových foriem pomoci zameranej na prácu so školami a rodinami s deťmi,

4. Rozvoj kvalitnej a dostupnej siete služieb pre ľudí bez domova s dôrazom na dôstojnosť, bezpečnosť a ukončovanie bezdomovectva v meste:

- a. Špecifický cieľ 4.1: Zvýšiť dostupnosť sociálnych služieb krízovej intervencie špecificky pre ľudí bez domova na území Petržalky;

5. Nezávislý život OZZ s vyššou dostupnosťou a kvalitou komunitných sociálnych služieb a súvisiacich podmienok:

- a. Špecifický cieľ 5.1: Zvýšiť podporu pre svojpomocné skupiny rodín s členom so zdravotným znevýhodnením.

Zároveň boli na úrovni každej priority definované kľúčové projekty, bez realizácie ktorých nie je možné naplniť strategický cieľ danej priority.

Na záver treba poznamenať, že plnenie stanovaných cieľov a realizácia definovaných aktivít je najmä v rukách volených zástupcov mestskej časti, mesta (HMBA), regionálnej samosprávy (BSK) a štátnej správy (ministerstvá), pričom rozhodovanie o podpore/financovaní jednotlivých aktivít (projektov) musí byť založené na dátach a ich správnej interpretácii. Pokrok v plnení jednotlivých cieľov je potrebné realizovať pod dohľadom verejnosti.

K.PRÍLOHY

K.1 Akčný plán

Názov projektu	Špecifický cieľ	Cieľová skupina	Čas realizácie (rok/roky)	Odhadovaná suma	Zdroj financovania
Realizácia pravidelných stretnutí multidisciplinárnych tímov na riešenie krízových situácií obyvateľov s nastavením individuálneho sociálneho plánu pomoci pre oblasť starších obyvateľov; detí, mladých ľudí a rodín v ohrození, osôb so zdravotným znevýhodnením, marginalizovaných skupiny obyvateľstva, cudzincov a ľudí bez domova	1.1. Vytvoriť sieť odborného poradenstva pre obyvateľov, ktorí sa ocitli v nepriaznivých životných situáciách	seniori; rodiny s deťmi, ĽBD; osoby so zdravotným znevýhodnením	2025	1 500,00 €	MČ 633016 program 10.1.
Vytvorenie materiálu s priebežnou aktualizáciou - „Sprievodca sociálnymi službami v Petržalke“, ktorým sa zlepši informovanosť obyvateľov o poskytovaných službách a aktuálnych informáciách v oblasti sociálnych služieb	1.2. Informovanosť obyvateľov o poskytovaných sociálnych službách v mestskej časti Petržalka	seniori; rodiny s deťmi, ĽBD; osoby so zdravotným znevýhodnením	2025 -26	1 300,00 €	MČ, 633066 Všeobecný materiál
Zabezpečenie príslušných školení pre zamestnancov OSV a supervízií	Špecifický cieľ 1.3: Efektívne riešenie sociálnej politiky na úrovni mestskej časti	zamestnanci OSV	2025	4 500,00 €	MČ 10.2. 637001 (školenia, kurzy, semináre, porady) a supervízie (formou dohôd cez referát personálnych činností a miezd)
Realizácia prieskumov kvality poskytovaných sociálnych služieb	Špecifický cieľ 1.3: Efektívne riešenie sociálnej politiky na úrovni mestskej časti	zamestnanci OSV	2026	4 000,00 €	637004 (všeobecné služby)

Názov projektu	Špecifický cieľ	Cieľová skupina	Čas realizácie (rok/roky)	Odhadovaná suma	Zdroj financovania
Registrácia TSSKI vykonávanej pracovníkmi oddelenia sociálnych vecí MČ Bratislava-Petržalka	1.4: Zvýšiť dostupnosť sociálnych služieb krízovej intervencie na území Petržalky	seniori, deti, mladí ľudia, rodiny v ohrození a ĽBD	2025	neurčená	
F.Podpora výkonu terénnej sociálnej práce (pre seniorov, deti, mladých ľudí, rodiny v ohrození, marginalizované skupiny, cudzincov a pre ĽBD) realizovanej prostredníctvom registrovaných MVO, a organizáciami pracujúcimi s užívateľmi drog a osobami pracujúcimi v pouličnom sex – biznise formou dotačného systému MČ	1.4: Zvýšiť dostupnosť sociálnych služieb krízovej intervencie na území Petržalky	seniori, deti, mladí ľudia, rodiny v ohrození a ĽBD	2025	neurčená	
Zriadenie denného stacionára	2.1. Zvýšenie dostupnosti nedostatkových sociálnych služieb pre obyvateľov v seniorskom veku	seniori	2026/2027	1 000 000,00 €	POO SR, rozpočet MČ
Zriadenie jedálne pre seniorov – podporná služba	2.1. Zvýšenie dostupnosti nedostatkových sociálnych služieb pre obyvateľov v seniorskom veku	seniori	2026	200 000,00 €	POO SR, rozpočet MČ
Zriadenie zariadenia sociálnych služieb (ZOS alebo špecializované zariadenie alebo ZPS) na území mestskej časti	2.2. Skvalitnenie a podpora už existujúcich sociálnych služieb pre obyvateľov v seniorskom veku	seniori, OZZ	2026/2027	3 100 000,00 €	Program Slovensko, rozpočet MČ

Názov projektu	Špecifický cieľ	Cieľová skupina	Čas realizácie (rok/roky)	Odhadovaná suma	Zdroj financovania
Podpora a plánovanie preventívnych, vzdelávacích a voľnočasových aktivít pre seniorov realizovaných v DC a Petržalskej klubovni aktívnych seniorov	2.3. Podpora aktivít a vzdelávanie seniorov zameraných na prevenciu a podporu zdravia	seniori	2025	27 000,00 €	MČ 637001 program 10.1 školenia, kurzy, semináre, porady, konferencie; MČ 637002 analytika 3 program 10.1 konkurzy, súťaže, akcie
Presun útulku a zariadenia núdzového bývania na ulicu Medveďovej s vytvorením krízových lôžok pre osamelé ženy	3.1. Skvalitnenie a podpora už existujúcich sociálnych služieb pre matky s deťmi a rodiny v kríze	matky s deťmi a rodiny v kríze	2025	220 000,00 €	rozpočet MČ (90831 0620 717002 MM 46 9.3)
Podpora preventívnych, voľnočasových a vzdelávacích aktivít pre rodiny s deťmi a zavedenie dostupných hodín pre verejnosť na športoviskách v správe mestskej časti Petržalka	3.2. Rozvoj novej formy pomoci zameranej na prácu so školami a rodinami s deťmi	matky s deťmi a rodiny v kríze	2025	4 500,00 €	MČ 637001 program 10.2 školenia, kurzy a semináre
Podpora realizácie preventívnych aktivít na školách k téme drogovej prevencie a závislosti prostredníctvom NePoSS, MVO s dôrazom na zážitkové učenie	3.2. Rozvoj novej formy pomoci zameranej na prácu so školami a rodinami s deťmi	deti a mladí ľudia v ohrození	2025	6 500,00 €	
Realizácia Komunitného klubu pre mladých	3.2. Rozvoj novej formy pomoci zameranej na prácu so školami a rodinami s deťmi	deti a mladí ľudia v ohrození	2026	neurčená	
Realizácia Denného rodinného centra	3.2. Rozvoj novej formy pomoci zameranej na prácu so školami a rodinami s deťmi	deti a mladí ľudia v ohrození	2026	neurčená	rozpočet MČ
Stabilizácia výdajne stravy pre ľudí bez domova v priestoroch kotolne - Haanova	4.1. Dostupnejšie služby krízovej intervencie pre ľudí bez domova	LBD	2025	5 000,00 €	MČ dotačný systém

Názov projektu	Špecifický cieľ	Cieľová skupina	Čas realizácie (rok/roky)	Odhadovaná suma	Zdroj financovania
Sčítanie osôb ohrozených stratou bývania a bez domova v Petržalke formou terénnej sociálnej služby	4.1. Dostupnejšie služby krízovej intervencie pre ľudí bez domova	osoby v neistom type bývania a LBD	2026	neurčená	rozpočet MČ
Vytvorenie systému včasných preventívnych opatrení pre obyvateľov ohrozených stratou bývania v nájomných bytoch v správe mestskej časti	4.1. Dostupnejšie služby krízovej intervencie pre ľudí bez domova	rodiny a jednotlivci v kríze	2025/2026	neurčená	bez nastavenia finančného rámca - interný projekt zameraný na realizáciu metodiky
Vytvorenie priestoru v DC na stretávanie, odovzdávanie si skúseností a organizovanie aktivít pre rodiny so zdravotne znevýhodneným členom	5.1. Priestor a podpora pre svojpomocné skupiny rodín s členom so zdravotným znevýhodnením	osoby so zdravotným znevýhodnením	2025	neurčená	rozpočet MČ
Podpora vzdelávacích aktivít pre rodiny s členom so zdravotným znevýhodnením	5.1. Priestor a podpora pre svojpomocné skupiny rodín s členom so zdravotným znevýhodnením	rodiny s členom so zdravotným znevýhodnením	2025	4 500,00 €	MČ 637001 program 10.2. školenia, kurzy a semináre

K.2 Bibliografia

Hlavné mesto SR Bratislava, 2022: Komunitný plán sociálnych služieb Hlavného mesta SR Bratislavy 2023-2030;

Hlavné mesto SR Bratislava, 2023: Komunitný plán Bratislava, Dodatok č. 1 o celomestskom charaktere (Komunitný plán sociálnych služieb Hlavného mesta SR Bratislavy 2023-2030);

Mestská časť Bratislava-Petržalka, 2023: Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Petržalka na roky 2023 až 2029;

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, 2021: Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2021-2030;

K.3 Dotazník

Dokument tvorí samostatnú prílohu.

K.4 Zoznam tabuliek a grafov

Zoznam tabuliek

Tabuľka 1 Rozdelenie kompetencií v oblasti sociálnych služieb medzi HMBA a mestské časti	9 -
Tabuľka 2 Počty prijímateľov sociálnych služieb v MČ Bratislava-Petržalka v roku 2024	10 -
Tabuľka 3 Vývoj počtu obyvateľov (stav k 31. 12. daného roka – údaje z ŠÚ SR a 01. 01. 2021-SODB)	15 -
Tabuľka 4 Všeobecná demografická prognóza do roku 2030 – MČ Bratislava-Petržalka	21 -
Tabuľka 5 Počet vydaných posudkov na zabezpečenie sociálnej služby pre seniorky a seniorov (ZPS, ZOS) podľa stupňa odkázanosti na 1000 starších obyvateľov	23 -
Tabuľka 6 Počet vydaných posudkov na zabezpečenie sociálnej služby pre seniorky a seniorov (DS, DOS) podľa stupňa odkázanosti na 100 seniorov a senioriek	23 -
Tabuľka 7 Podiel osôb s potrebou pomoci pri sebaobsluhy podľa miery závislosti v r. 2024.....	24 -
Tabuľka 8 Podiel osôb s potrebou pomoci pri sebaobsluhy podľa miery závislosti v r. 2030.....	24 -
Tabuľka 9 Podiel prijímateľov a prijímateľiek služieb v denných centrách a záujemcov o rôznorodé aktivity pre seniorov (kluby dôchodcov a pod.) z celkového počtu seniorov v roku 2022	26 -
Tabuľka 10 Podiel bezodkladne prijatých prijímateľov sociálnych služieb do zariadenia sociálnych služieb z celkového počtu prijatých v roku 2022	27 -
Tabuľka 11 Počet hodín priameho výkonu domácej opatrovateľskej služby na 1 000 seniorov v roku 2022	27 -
Tabuľka 12 Počet prijímateľiek a prijímateľov domácej opatrovateľskej služby na 1 000 seniorov v roku 2022 ..	28 -
Tabuľka 13 Počet seniorov na 1 miesto v zariadení pre seniorov v roku 2022	29 -
Tabuľka 14 Výška finančných príspevkov obcí pre deti, mladých ľudí a rodiny v ohrození v eurách na obyvateľa v roku 2022	33 -
Tabuľka 15 Podiel výdavkov na podporu aktivít organizácií pracujúcich v prospech detí, mladých ľudí a rodín v ohrození z celkových bežných výdavkov rozpočtu mesta a mestskej časti v roku 2022	33 -
Tabuľka 16 Počet detí z rodín v ohrození (deti z úplných, neúplných a mnohodedných rodín poberaajúcich dávky v hmotnej núdzi) na jedno miesto nízkoprahového trávenia voľného času pre deti v roku 2022.....	34 -

Tabuľka 17 Počet detí z rodín v ohrození (deti z úplných, neúplných a mnohodedných rodín poberaajúcich dávky v hmotnej núdzi)	34 -
Tabuľka 18 Podiel počtu absolventov programov zameraných na prevenciu užívania návykových látok zo základných škôl voči počtu všetkých žiakov v základných školách v zriaďovateľskej pôsobnosti MČ v školskom roku 2022/2023	35 -
Tabuľka 19 Podiel obyvateľstva informovaného o dostupných sociálnych službách poskytovaných mestom a mestskými časťami	44 -
Tabuľka 20 Merateľné ukazovatele Priority 1	72 -
Tabuľka 21 Merateľné ukazovatele Priority 2	72 -
Tabuľka 22 Merateľné ukazovatele Priority 3	73 -
Tabuľka 23 Merateľné ukazovatele Priority 4	74 -
Tabuľka 24 Merateľné ukazovatele Priority 5	74 -

Zoznam grafov

Graf 1 Bilancia pohybu obyvateľstva v r. 2021 až 2024	16 -
Graf 2 Veková štruktúra obyvateľstva Petržalky v r. 2021 až 2024	17 -
Graf 3 Počet obyvateľov Petržalky vo veku 0-14 rokov podľa jednotlivých skupín	18 -
Graf 4 Index starnutia	19 -
Graf 5 Priemerný vek obyvateľov	20 -
Graf 6 Otázka 11c. Na ktoré oblasti pomoci by sa mala mestská časť Bratislava-Petržalka v budúcnosti viac zamerať v sociálnych službách krízovej intervencie?	38 -
Graf 7 Otázka 11b. Na ktoré oblasti pomoci by sa mala mestská časť Bratislava-Petržalka v budúcnosti viac zamerať v sociálnych službách na podporu rodín s deťmi?	39 -
Graf 8 Otázka 3. Do akej miery ste spokojný/á s vybavením sociálnej služby?	41 -
Graf 9 Otázka 11a. Ak by ste potrebovali informácie týkajúce sa poskytovania sociálnych služieb v mestskej časti Bratislava-Petržalka, akú formu by ste zvolili ako prvú?	42 -
Graf 10 Otázka 1. Ak by ste potrebovali informácie týkajúce sa poskytovania sociálnych služieb v mestskej časti Bratislava-Petržalka, akú formu by ste zvolili ako prvú?	45 -
Graf 11 Otázka 2. Akú formu informovania o sociálnych službách poskytovaných v mestskej časti Bratislava-Petržalka by ste privítali najviac?	45 -
Graf 12 Otázka 10. Ktorým skupinám obyvateľstva by sa podľa vás mala v mestskej časti Bratislava-Petržalka venovať väčšia pozornosť?	46 -

K.5 Špecifické prílohy

K.5.1 Komunitný plán sociálnych služieb hlavného mesta SR Bratislava – strategická časť

Komunitný plán sociálnych služieb HMBA 2023 – 2030 bol schválený v roku 2022 (bez celomestského charakteru). Následne bol v roku 2023 schválený Dodatok č. 1 o celomestskom charaktere Komunitného plánu sociálnych služieb HMBA 2023 – 2030.

Plán definuje 6 strategických cieľov (s priradenou tematickou oblasťou) a 20 podrobnejších špecifických cieľov. Ich prehľad je uvedený v nasledujúcom texte.

1. Všeobecné témy spojené s rozvojom sociálnych služieb

Strategický cieľ 1 Posilnenie spolupráce na riešení potrieb obyvateľov

- Špecifický cieľ 1.1 Výkon sociálnej politiky na základe dát a strategického plánovania sociálnych služieb
- Špecifický cieľ 1.2 Podpora integrácie sociálnej politiky na úrovni mesta
- Špecifický cieľ 1.3 Podpora informovanosti v oblasti sociálnych politík

2. Oblasť starších obyvateľov

Strategický cieľ 2 Dôstojný, bezpečný a čo najsamostatnejší život starších obyvateľov podporený dostupnou sieťou sociálnych služieb

- Špecifický cieľ 2.1 Skvalitniť systém podpory a prevencie osamelosti, vylúčenia a predčasnej odkázanosti
- Špecifický cieľ 2.2 Zdostupniť možnosti starnúť v domácom prostredí
- Špecifický cieľ 2.3 Zabezpečenie dostupnej a na seba nadväzujúcej siete terénnych a ambulantných sociálnych služieb
- Špecifický cieľ 2.4 Podporiť vznik nízkokapacitných pobytových služieb
- Špecifický cieľ 2.5 Zefektívniť fungovanie a zvyšovať kvalitu existujúcich pobytových sociálnych služieb v ZPS a ZOS v správe HMBA
- Špecifický cieľ 2.6 Podporovať rozvoj personálnych kapacít v ZPS a ZOS v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta

3. Oblasť drogovej politiky a exponovaných lokalít

Strategický cieľ 3 Zabezpečiť prístup k sieti sociálnych služieb pre ľudí, ktorí majú skúsenosti s drogami reflektujúcich špecifické potreby

- Špecifický cieľ 3.1 Zlepšenie prístupnosti existujúcich sociálnych služieb a podporných aktivít pre ľudí, ktorí majú skúsenosti s drogami
- Špecifický cieľ 3.2 Zvýšenie ponuky špecializovaných sociálnych služieb pre ľudí, ktorí majú skúsenosti s drogami
- Špecifický cieľ 3.3 Zabezpečiť holistický prístup a inovatívne služby pri riešení potrieb a problémov ľudí, ktorí majú skúsenosti s drogami

4. Oblasť detí, mladých a rodín v ohrození

Strategický cieľ 4 Sprístupniť sieť pomoci a podpory občanom vo všetkých úrovniach intervencie (preventívna, krízová, dlhodobá)

- Špecifický cieľ 4.1 Vytvoriť novú formu pomoci a podpory, zvyšovať finančnú podporu a zmapovať vybrané formy podpory pre deti, mladých ľudí a rodiny v ohrození
- Špecifický cieľ 4.2 Podporovať sociálne služby a služby priamo súvisiace so sociálnymi službami pre deti, mladých ľudí a rodiny v ohrození
- Špecifický cieľ 4.3 Podporovať a rozvíjať terénne služby pre skupinu detí, mladých ľudí a rodiny v ohrození

5. Oblasť ľudí bez domova

Strategický cieľ 5 Rozvoj kvalitnej a dostupnej siete služieb pre ľudí bez domova s dôrazom na dôstojnosť, bezpečnosť a ukončovanie bezdomovectva v meste

- Špecifický cieľ 5.1 Zvýšiť ponuku a dostupnosť sociálnych služieb krízovej intervencie a podporných služieb v súlade s potrebami ľudí bez domova na území mesta
- Špecifický cieľ 5.2 Podporovať komplexné prístupy pri práci s ľuďmi bez domova s cieľom ukončovania bezdomovectva
- Špecifický cieľ 5.3 Podporovať zdostupnenie potrebnej zdravotnej starostlivosti pre ľudí bez domova v synergii so sociálnymi službami krízovej intervencie

6. Oblasť osôb so zdravotným znevýhodnením

Strategický cieľ 6 Nezávislý život OZZ s vyššou dostupnosťou a kvalitou komunitných sociálnych služieb a súvisiacich podmienok

- Špecifický cieľ 6.1 Zlepšovať podmienky nezávislého života a rozvoja komunitných služieb pre OZZ zavedením systému kvality
- Špecifický cieľ 6.2 Zvýšiť dostupnosť komunitných sociálnych služieb podporujúcich nezávislý život OZZ

K.5.2 Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja MČ Bratislava-Petržalka – oblasť rozvoja sociálnych služieb a podpora komunit

PHRSR MČ Bratislava-Petržalka na roky 2023 až 2029 bol schválený v priebehu roku 2023 a jeho účinnosť je stanovená na roky 2023-2029 (s výhľadom do roku 2035). Oblasť sociálnej politiky je predmetom riešenia v samostatnej prioritnej oblasti č. 1. Jej popis a štruktúra je uvedená v nasledujúcom texte.

Priorita 1 Dostupnejšie sociálne služby a podpora komunit / Strategický cieľ 1: Zlepšiť a skvalitniť dostupnosť sociálnych služieb a zefektívniť prácu s ohrozenými komunitami

- Špecifický cieľ 1.1: Zvýšiť kapacity sociálnych služieb, skvalitniť a zmodernizovať existujúce služby (s dôrazom na terénne služby) / Strategický investičný balíček 1.1 Dostupnejšie a kvalitnejšie sociálne služby:
 - Integrovaný projektový balíček – Dostupnejšie a kvalitnejšie služby pre seniorov;
 - Integrovaný projektový balíček – Podporné aktivity pre rodiny;
 - Integrovaný projektový balíček – Rozvoj preventívnych opatrení pre deti a mládež;
 - Integrovaný projektový balíček – Podpora inklúzie obyvateľov so zdravotným znevýhodnením;
 - Integrovaný projektový balíček - Dostupnejšie služby pre ľudí bez domova;
- Špecifický cieľ 1.2: Zlepšiť informovanosť o sociálnych službách / Strategický investičný balíček 1.2 Lepšia informovanosť o sociálnych službách:
 - Integrovaný projektový balíček – Lepšia informovanosť o sociálnych službách a aktivitách v oblasti sociálnych služieb;
- Špecifický cieľ 1.3: Zabezpečiť lepšie podmienky pre nájomné bývanie rôznych cieľových skupín / Strategický investičný balíček 1.3 Rekonštrukcia obecných bytov a rozvoj nájomného bývania (v správe MČ):
 - Integrovaný projektový balíček – Lepšia ponuka bývania (obecné byty).

Očakávané výsledky Priority 1 Dostupnejšie sociálne služby a podpora komunit (do roku 2029):

- **Zvýšená kvalita a dostupnosť poskytovaných služieb v zariadeniach opatrovateľskej služby, v terénnej opatrovateľskej službe a v denných centrách** (počet hodín terénnej služby, vyšší počet riešených prijímateľov, väčší počet denných centier a aktivít, viac opatrovateľov..);
- **Zriadenie denného stacionára;**
- **Nastavený systém prevencie pri práci s cieľovou skupinou deti, mládež a rodina** (špecifikované v interných materiáloch, prípadne v sektorovom strategickom dokumente);
- **Lepšia podpora služieb pre ľudí bez domova** (stanica osobnej hygieny, terénna sociálna služba krízovej intervencie);
- **Existujúci systém pravidelnej aktualizácie mapy voľnočasových aktivít;**
- **Zlepšenie podmienok v rámci existujúceho obecného bytového fondu.**

Kľúčové projekty v rámci Priority 1 Dostupnejšie sociálne služby a podpora komunit PHRSR MČ Petržalka 2029 identifikované nasledovné intervencie:

- A. Zvýšenie kvality (modernizácia) aj kapacity pobytových služieb existujúceho zariadenia opatrovateľskej služby (ZOS), resp. zriadenie ZOS (najmä ZOS Osuského 8);
- B. Zvyšovanie dostupnosti pobytových služieb a
- C. Zriadenie denného stacionára.